

RIM / POSLANCI ZAVRNILI RESOLUCIJO KARTELA SVOBOŠČIN O NEZAUPNICI

Dinijeva vlada še v sedlu Odločilen je bil preokret SKP Lira in borza takoj navzgor

**Leva
sredina
zmagala,
toda...**

VOJIMIR TAVČAR

Včeraj dopoldne, ko se je zacelo delo na italijanskem denarnem trgu, je marka kotirala 1.161 lir in dolar 1.617. Ob 15. uri, ko je bilo že jasno, da resolucija, ki jo je predložil Kartel svobosčin, ne bo prodrla, je marka veljala 1.138 lir in dolar 1.595, 4 lire. Vzporedno je borzni indeks Mibtel, ki meri kotacije na milanski borzi, narasel za dobra dva odstotka.

To je bil dokaz več, da so italijanski in domaći investitorji stavili na Lamberto Dinija in na njegovo vlado. V zadnjih mesecih Diniju ni manjkalo mednarodne pomoči. Zanj se je pred nekaj dnevi zavezal tudi Mednarodni denarni sklad. Trg je se enkrat dokazal, da ga veliko bolj plasi Silvio Berlusconi, ki se predstavlja kot prvak liberizma v ekonomiji, kot tehnik Lamberto Dini, ki računa na podporo leve sredine in pri sestavljanju finančnega zakona in državnega proračuna ne prezira vsaj nekaterih socialnih aspektov italijanske situacije.

Odločilnega pomena za usodo Dinijeve vlade je bil sklep Stranke komunistične prenovne, da zapusti dvorano in ne glasuje, ker je predsednik vlade zagotovil, da bo po finančnem zakonu in vsekakor najpozneje ob koncu letosnjega leta odstopil in vrnil premierski mandat.

Včerajsja Dinijeva zmaga je imela svojo ceno. Kartel svobosčin je napovedal, da bo presel v odločno opozicijo in jo bo dosledno izvajal tudi pri razpravi o finančnem zakonu. Položaj za premiera Dinija in za levosredinsko koalicijo, ki ga podpira, ne bo lahek, saj je pričakovati, da bo ob ostri opoziciji Kartel presel v ofenzivo in skušal prepričati volilce, da vlada ni več nevtralni kabinet strokovnjakov, ampak politična vlada, ki mu je včerajsje glasovanje vtisnilo svoj levosredinski pečat.

Skratka, Kartel bo na vse kriplje zatirjeval, da je včeraj prišlo do prekucije in da jo je predsednik republike Scalfaro, kljub obvezam, omogočil.

Poraz Dinijeve vlade in prisilni odstop bi bil za Italijo skok v neznano. A tudi premierova zmaga ne napoveduje lahkinih časov. Toda v primerjavi s tem, kar se je dogajalo lani, ko je bil Berlusconi prisiljen k odstopu, javnomnenjske raziskave kažejo, da si Dini - in tisti, ki ga podpirajo - ni pridobil samo ugleda mednarodnih forumov, ampak tudi večine italijanskih volilcev. To je trdna osnova, na katero - navzlic predvidljivi napetosti in zastrupljenemu vzdušju - italijanska demokracija lahko računa.

RIM - Premier Lamberto Dini je spet zmagal, čeprav so dan prej le redki verjeli, da mu bo uspelo. Poslanska zbornica je s 310 glasovi proti in 291 za zavrnila predlog nezaupnice, ki ga je vložil Kartel svobosčin.

Za Dinijevo zmago je bilo odločilnega pomena dejstvo, da se Stranka komunistične prenovne ni udeležila glasovanja. Po jutranjem pogovoru s predsednikom vlade je vodstvo SKP ocenilo kot pomembno novost dejstvo, da bo Dinijeva vlada odstopila takoj po sprejetju finančnega zakona in vsekakor najpozneje ob koncu leta. Bertinotti, ki je po premierov ekspoziciji zahteval, naj Dini jasno pove, ali ob koncu leta namerava odstopiti, je ocenil, da je s to premierovo obvezo dosegel svoj cilj.

Kartel svobosčin kljub temu ni umaknil resolucije o

nezaupnici, čeprav je bilo vsem jasno, da bo desnosredinska koalicija porazena. Berlusconi, Fini in ostali voditelji desničarskega zavezništva so včerajšnje glasovanje imeli za dokaz, da je Dinijev kabinet postal politična vlada, zato so napovedali tudi ostro opozicijo finančnemu zakonu.

Dejstvo, da SKP ni glasovala, je znatno omililo napetost odnosov na levi. Prvi se je oglašil iz Strassburga tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco, ki je dejal, da je »ob treznem stališču SKP dialog s to stranko spet možen«. In za dialog se je zavzel tudi drugi mož pri Oljki Walter Veltroni.

Dinijeva zmaga je porinila kvišku vrednost lire. Italijanska deviza je pridobila dvajset točk v odnosu do marke in prav toliko v odnosu do dolarja, medtem ko je borzni indeks Mibtel napredoval za skoraj 2 odstotka.

Na 3. strani

Živahno soočenje tržaških članov SKP

TRST - Velika večina tržaških članov SKP podpira usmeritev tajnika Bertinottija, od podpore nezaupnici desnice vse do včerajšnje odločilne poteze v poslanski zbornici. Med sinočno skupščino pa je bilo slišati tudi mnenja, da je Bertinotti na koncu vendarle popustil Diniju.

Mnogi diskutanti so izpostavili potrebo in nujnost vsaj volilnega sodelovanja s Prodigem in z levim centrom.

Na 7. strani

Kadar mož skopari...

LONDON - Ločene ženske res nimajo lahkega življenja in to je na svoji koži občutila tudi 37-letna Maya Flick, ki jo je mož zapustil in jo pustil s 3 otroki. Maya je zahtevala od sodišča, da ji mož povisa

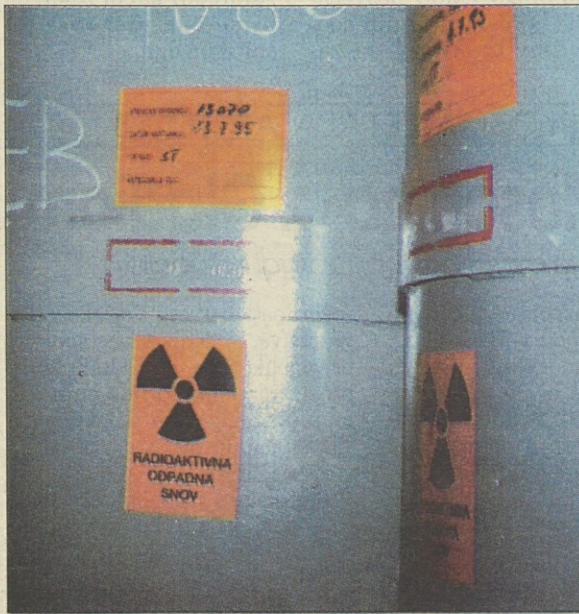
preživnino, saj s tistim, kar ji je dal, ne more živeti. »Skrcila sem izdatke za 80 odstotkov, vendar s tistim, kar mi je pustil mož, ne shajam. Preprosto otrokom ne morem zagotoviti tega, na kar so bili navajeni.«

Londonsko prizivno sodišče je 37-letni Mayi dalo prav in tako bo Friedrich Flick, njen bivši mož, moral se kaj primakniti 22 milijardam lir in 5 milijard vredni vili, ki jih je svoji ločni zeni že dal...

LJUBLJANA / ZAHTEVO PODPISALO 37 POSLANCEV

O usodi JE Krško bo odločal referendum

LJUBLJANA - 37 poslancev je v sredo popoldne pri predsedniku državnega zbora Jozefu Školcu vložilo podpisano zahtevo po razpisu predhodnega zakonodajnega referenduma o zaprtju Jadranske elektrarne Krško. Če bi se državljani izrekli za zaprtje, bi državni zbor moral sprejeti zakon o zaprtju in razgradnji JEK. V skladu z določbami zakona o referendumu in ljudski pobudi, ki predvidevajo, da mora DZ razpisati predhodni referendum v 30 dneh po vloženi zahtevi, od dneva razpisa do izvedbe pa ne sme preteči več kot 45 dni, pobudniki predlagajo, da se referendum opravi 24. decembra letos.

»Elektronski denar« z novimi karticami

TRST - Na predstaviti nove kartice »CartaSi« tržaške banke CRTrieste so včeraj orisali nove perspektive »elektronskega denarja«, ki vedno bolj nadomešča gotovino. Tradicionalne kreditne kartice postopoma prepuščajo mesto sodobnejšim in kompleksnejšim uslugam nove generacije kartic. Italija na tem področju krepko zaostaja za drugimi razvitimi državami in mora čimprej nadoknaditi zamujeno. V okviru Italije pa severovzhodni predeli in sam Trst kažejo pozitivnejši trend.

Na 12. strani

DANES V PRIMORSKEM DNEVNIKU

Vattovanija obsodili

Bivši tržaški občinski odbornik za javna dela Lucio Vattovani je bil skupaj z geometrom Salvatorejem Paolinom obsojen na poldrugo leto zaporu pogojno zaradi korupcije.

Stran 6

Predstavitve odbora za zaščito plač

V Trstu se je včeraj predstavil novoustanovljeni odbor za zaščito plač in zaposlitev; na tiskovni konferenci je orisal svoje prve pobude.

Stran 6

Številne prometne nesreče

Zaradi prometnih nesreč je bilo včeraj v Trstu več oseb ranjenih, prišlo je do hudih zastojev v prometu, zlasti na hitri cesti, ki je biladve uri tudi povsem zaprta.

Stran 7

Gorica: pobuda za tri referendume

Nasprotniki gradnje financerske vojašnice na goriskem letališču so dali pobudo za tri občinske referendume, s katerimi hočejo preprečiti realizacijo spornega objekta.

Stran 11

Namizni tenis: Kras v Bukarešti

V okviru 2. kroga evropskega pokala Nancy Evans se bodo drevi mlade namiznotenisne igralke Krasa v Bukarešti pomerile z romunskim predstavnikom Acs Bnr iz Bukareste.

Stran 24

PRIMORSKI DNEVNIK

Budin sprejel zastopnike sindikalnih odborov PD

Podpredsednik deželnega sveta Milos Budin je včeraj sprejel delegacijo sindikalnih odborov novinarjev ter grafičnih delavcev in pomožnega osebja Primorskega dnevnika. Sava Kosovel, Robert Pescatori, Danilo Bizjak in Sandor Tence so ga seznanili s hudo krizo, ki jo preživlja časopis, ter z negativnimi posledicami morebitnega obubožanja edinega slovenskega dnevnika v Italiji. Gre za sindikalno vprašanje (v nevarnosti je 14 delovnih mest), a tudi za politični in kulturni problem, ki presega ozke manjšinske meje, saj ima tudi deželne razsežnosti.

Sindikalisti so zaprosili podpredsednika deželne skupščine, da v okvirih institucionalne funkcije poseže za premostitev krize PD in da se problem slovenskega dnevnika obravnava v sklopu splošne krize, ki jo preživlja ves deželni informacijski sistem. Budina so tudi zaprosili, naj poseže za pospešitev izplačila deželnih prispevkov

PD in da preveri, če Dežela in njene ustanove upoštevajo vlogo PD pri objavljanju po zakonu dolžne reklame in javnih obvestil.

Budin je poudaril, da ima Furlanija-Juljska krajina, tudi zaradi svoje mednarodne vloge, ves interes do pluralistične in ustvarjalne javne informacije. PD je sestavni del tega sistema, njegovo obubožanje bi pomenilo obubožanje celotne deželne realnosti. Budin se je obvezal, da bo glede tega posegel pri predsedstvu deželnega sveta in tudi pri novi deželni vladi, preveril bo vprašanje deželne reklame in izrazil željo tudi po srečanju s vodstvom založbe DPZ-PRAE, »saj je dolžnost institucije, ki jo zastopam, da sliši vse strani in da prispeva k rešitvi vseh odprtih problemov Primorskega dnevnika«.

Na sliki (foto Krizmanc/KROMA) predstavniki sindikalnih odborov tiskarjev in novinarjev PD pri podpredsedniku deželnega sveta Milosu Budinu.

Solidarnost predsednika Časnikarske zbornice

Z vami delim veliko in upravičeno zaskrbljenost nad usodo Primorskega dnevnika in samih novinarjev, in vam izrazim vso svojo solidarnost, kakor tudi solidarnost Izvršnega odbora in Vsedržavnega sveta Novinarske zbornice.

Osebnost se bom zavzel pri odgovornih organih in institucijah, da bo vas cenjeni časopis lahko še ostal v svetu informacije in izvajal svojno nenadomestljivo vlogo v korist slovenske jezikovne manjšine.

Splošnost jezikovne manjšine je znak civilizacije, kulture in pluralizma.

S spoštovanjem

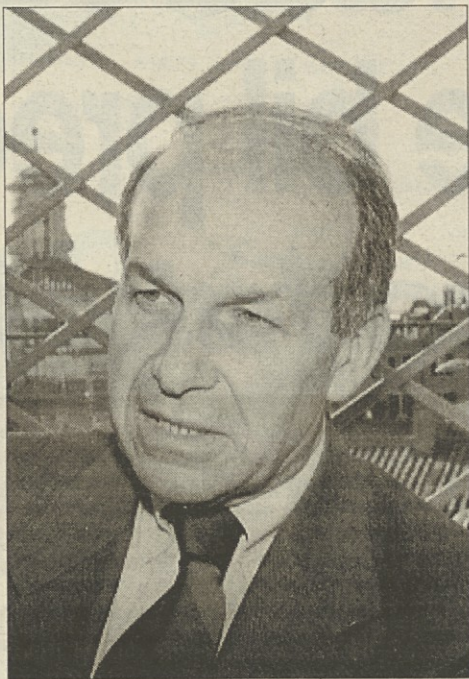
Mario Petrina
Predsednik Vsedržavnega sveta Novinarske zbornice

Gornjo rubriko uredil sindikalni odbor novinarjev PD

RIM / OZADJA VČERAJSNJEGA RAZPLETA OKROG NEZAUPNICE VLADI

Kako je Diniju uspelo prepričati Bertinottija

Med SKP in levo sredino bo zdaj mogoče obnoviti dialog

Tajnik SKP Fausto Bertinotti (telefoto AP)

RIM - Stiki se niso povsem pretrgali nikoli, toda odločilno je bilo srečanje, ki se je končalo le nekaj minut pred začetkom včerajšnje zaključne razprave o nezaupnici. Premier Lamberto Dini se je srečal s tajnikom SKP Faustom Bertinottijem in nato se s predsednikom stranke Armandom Cossutto ter predsednikom poslanske skupine Olivierom Dilibertom včeraj zjutraj.

»Krojač« srečanja je bil minister za družbeno vprašanja Adriano Ossicini, ki je dober Bertinottijev prijatelj. Tajnik SKP naj bi Ossiciniju povedal, da je zanj bistvenega pomena jasen datum odstopa vlade. In to je bilo osnova naprej za pogovor med Bertinottijem in podtajnikom pri predsedstvu vlade Luigijem Negrijem, nato pa med vodstvom SKP in premierom Di-

nijem.

»Se včeraj zjutraj smo bili prepričani, da bomo glasovali za nezaupnico. Toda Dinijeva obveza, da odstopi najpozneje ob koncu leta, je bila po naši oceni zadostna novost, da se nismo udeležili glasovanja,« je povedal pozneje Bertinotti novinarjem. Tajnik SKP je potrdil, da je imel v teh dveh dneh veliko telefonskih pogovorov, tudi od strani voditeljev DSL, o njihovi vsebini ni hotel izkorektnosti nicesar povedati, dejal pa je, da »je bila odločilna neposredna vez z Dinijem.«

Sklep SKP, da ne glasuje za nezaupnico desnice, je botroval k obnovitvi dialoga z levo sredino. »Bertinotti spet trezno razmislija, mislim, da se lahko spet pogovarjamo z njim,« je iz Bru-

slja prvi reagiral tajnik Ljudske stranke Gerardo Bianco. Takoj mu je pritrdil drugi moz pri Oljki Walter Veltroni.

Tudi na levici, kjer je v zadnjih dneh vel leden veter molka in spopada, je po včerajšnjem glasovanju zapihala toplejša sapica odjugice.

V desnem taboru, katerega predstavniki so v prejšnjih dneh na vso moč hvalili »doslednost« tajnika SKP, so bili seveda v veliki zadregi. Se najbolj v zadregi je bil načelnik poslanske skupine Forza Italia Vittorio Dotti, ki je bil že izročil parlamentarnim novinarjem kopijo svojega nameravanega posega, v katerem ni manjkalo pohval Bertinottiju in kritik levici zaradi njenih reakcij na sklep SKP. Tega dela Dotti seveda v avli ni prebral.

PERUGIA / V IZREDNO ZASTRAŽENEM MESTNEM ZAPORU

Proces Pecorelli se je začel brez Andreottija

PERUGIA - Na včerajšnjem preliminarjem zasedanju sodišča v Perugii na procesu zaradi umora novinarja Mina Pecorellija ni bilo glavnega obtoženca, dosmrtnega senatorja Giulia Andreottija. »Senatorju niso po godu tako neudobni prostori, kot je ta,« je pol za salo pol zares je novinarjem razlagal eden od branilcev, odvetnik Franco Coppi. Proces se namreč odvija v zaporu v Capanneju pri Perugii, ki ga strazi kakih sto karabinjerjev in policistov, z njimi pa se ostrostrelci, izvedenci za eksplozive, posebni oddelki s psi, povrh pa se dva helikopterja.

Med obtoženci je bil samo bivši minister in senator Claudio Vitalone, poleg Andreottija pa so bili odsotni tudi ostali stiri obtoženci: Gaetano Badalamenti, Michelangelo La Barbera, Pippo Calò in Massimo Carminati, vsi stiri zelo »vplivni« mafijci, ki naj bi po obtožnici ukazali oziroma izvedli umor novinarja, da bi »napravili uslugo« bivšemu

Bivši minister Claudio Vitalone (drugi z desne) je bil včeraj edini od obtožencev prisoten na procesu (foto AP)

predsedniku vlade. Pač pa sta bila včeraj prisotna sestra in eden od sinov umorjenega novinarja, ki ju na procesu zastopa odv. Alfredo Galasso.

Včerajšnje zasedanje je bilo v celoti posvečeno obravnavi raznih ugovorov branilcev, ki za-

vracajo tako sodnika kot javnega tožilca, čes da ne moreta nepristransko razsojati. Sicer pa so odvetniki obtožencev včeraj zagotovili, da ni njihov namen, da bi odlagali proces, kajti sen. Andreotti naj bi želel, da pride čim prej »vsa resnica na dan.«

O PRIZIVU FILIPPA MANCUSA

Ustavno sodišče še ni odločalo

RIM - Ustavno sodišče se ni izreklo svojega mnenja o legitimnosti prizivov, ki jih je bivši minister za pravosodje Filippo Mancuso vložil proti lastni izključitvi iz Dinijeve vlade. Sodniki so včeraj zasedali tri ure zjutraj in dve popoldne, zvečer pa je novi predsednik Ustavnega sodišča Mauro Ferri povedal, da se bodo spet sestali danes zjutraj ob 9. uri.

Mancuso je na Ustavno sodišče naslovil dva priziva: prvega na račun senata, ker je izglasoval nezaupnico enemu samemu ministru, ne pa celotni vladi, kot naj bi po mnenju bivšega ministra predvidevala ustava; drugega pa proti predsedniku republike Scalfaru in predsedniku vlade Diniju zaradi načina njegove zamenjave na celu pravosodnega ministrstva. Vsekakor mora Ustavno sodišče razsoditi le, ali sta Mancusova priziva sploh vredna obravnave, sele v tem primeru se bo spet sestalo in odločalo.

Sam Mancuso pa včeraj ni zamudil priložnosti, da bi v svojem stilu

odgovoril na obtožbe, ki mu jih je med svojo repliko v poslanski zbornici namenil predsednik vlade Lamberto Dini. »Niti ena sama od besed zanikanja in demantija, ki jih je predsednik vlade, iz lastne pobude ali po tujem nasvetu, izrekel glede izгона pravosodnega ministra, ne odgovarja resnici,« piše v noti, ki jo je objavil bivši pravosodni minister. Mancuso v njej zanika, da bi se bil sam izobčil iz vlade s tem, da ni osvojil njene splošne politične linije in trdi, da je dal vladi svoj dragocen prispevek. Tudi inspekcije, ki jih je odredil na raznih sodišcih, naj bi bile dobile predhodno soglasje predsednika vlade. Mancuso celo obtožuje Dinija nekorektnosti, ker je včerajšnje izjave v parlamentu dal »v odstopnosti pravosodnega ministra«, kar naj bi »na najboljši način pričalo o osebnosti predsednika Dinija,« kot piše Mancuso v svoji noti. Sicer pa je bivši pravosodni minister napovedal nove pobude proti Diniju. Skratka, Mancuso ne odneha...

PREISKAVA V BENETKAH / ZAGONETNA EKSPLOZIJA LETALA ARGO 13

Vojaška tajnost o odnosih »Col Moschina« z Gladiom

Zahtevo sodnikov je odbil tajnik Nata Willy Claes, tik preden je moral odstopiti zaradi korupcije

BENETKE - Willy Claes, tajnik Nata, ki je pred kratkim moral odstopiti zaradi obtožbe korupcije, je zadnje dni svojega mandata podpisal pismo, s katerim ni privolil, da bi beneskim sodnikom predali dokumentacijo o delovanju bataljona »Col Moschina«. Gre za posebno enoto italijanske vojske, o kateri sumijo, da je bila vpletena v delovanje tajne organizacije Gladio.

Med preiskavo v zvezi s strmo-glavljenjem vojskega letala Argo 16, ki so ga rabili za operativce Gladia in ki je jeseni 1973 eksplodiralo takoj po vzletu z Mester, so ugotovili, da je pri vezbah sodelovalo osebje bataljona »Col Moschina«. Beneski sodniki so zaprosili za dokumentacijo v zvezi z »nekonvencionalnimi operacijami« najprej poveljnika bataljona, potem pa se predsedstvo vlade. Tu

so jim dali na razpolago dokumente, ki niso bili pod vojaško tajnostjo, ostale pa so sodnikom samo pokazali, ne da bi jih mogli podrobneje preučiti. Sodnik Mastelloni je zato zaprosil predsedstvo vlade, naj doseže od Nata dovoljenje, da bi jim izročili kopio dokumentacije o delovanju bataljona »Col Moschina«. Potem, ko so preverili mnenje vseh državclanic Nata, kot predvideva pravilnik

severnoatlantskega vojskega zaveznistva, je tajnik Claes sporočil privoljenje Nata, da sodniki lahko prosto razpolagajo le z enim samim od zahtevanih dokumentov, za vse ostale pa ostaja obvezna vojaška tajnost.

Preiskava o zagonetni eksploziji vojskega letala se bo torej morala nadaljevati, ne da bi sodniki imeli vpogled v odnose med vojsko in tajno organizacijo Gladio.

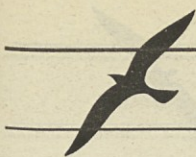
Moretti direktor dnevnika TG3

RIM - Upravni svet Raia je imenoval Itala Morettija za direktorja televizijskega dnevnika tretje mreže TG3. Direktorja bi moral vrh državne radiotelevizijske ustanove imenovati že pred časom, vendar je več mesecev zavlačeval in so v tem času odpadle razne možnosti, med katerimi tudi ime znanega novinarja Mi-

cheleja Santora.

Imenovanje Morettija so pozitivno sprejeli tako v redakciji dnevnika, kot tudi - z redkimi izjemami - v političnem svetu: vsi priznavajo Morettiju visoko profesionalnost, kar je predpogoj za ponovni vzpon tv dnevnika, katerega v zadnjem obdobju upadla gledanost.

RIM / PROTI NEZAUPNICI JE GLASovalo 310 POSLANCEV, ZA 291

Zmaga s pičlo večino

Stranka komunistične prenove se je vzdržala, ker je predsednik vlade Dini obljubil, da bo najpozneje ob koncu leta odstopil - Kartel svoboščin napoveduje ostro opozicijo

RIM - Italijanskemu premieru Lambertu Diniju je uspelo. Poslanska zbornica je zavrnila predlog nezaupnice s 310 glasovi proti 291. Izid včerajšnjega glasovanja je postavil na glavo napovedi, saj so imeli nasprotniki Dinijeve vlade v teoriji pičlo večino, medtem ko so doživeli hud poraz. Za Dinijevo zmago je bilo odločilno, da se Stranka komunistične prenove ni udeležila glasovanja in je zapustila dvorano. Fausto Bertinotti in njegovi somišljeniki so se zadovoljili z Dinijevo obvezo, da bo odstopil takoj po sprejetju finančnega zakona in v vsakem primeru najpozneje ob koncu leta. »Dinijeva obveza je pomembna novost, zato smo sklenili, da ne bomo glasovali in bomo zapustili dvorano,« je stališče utemeljil predsednik SKP Armando Cossutta.

Se pred uradno izjavo predsednika komunistov, ki je v dvorani poslanske zbornice utemeljil stališče svoje stranke, je bilo jasno, da politično vzdušje ni več tako napeto. Komaj se je zvedelo za stike med predsednikom vlade in SKP, se je lira začela krepiti na valutnem trgu, borza je zadihala bolj sproščeno. Investitorji so očitno stavili na možnost kompromisa, ki bi resil Dinijevo vlado. Nemška marka, ki je zjutraj veljala okoli 1160 lir je v popoldanskih urah izgubila približno dvajset lir, borzni indeks Mibtel je pridobil dobra dva odstotka.

Ob dobrih obeh, ki jih je nakazoval pogovor med vlado in SKP, je h krepitvi lire in borze prispeval tudi premier Lamberto Dini s

Voditelji DSL z D'Alema in Veltroniem na čelu ploskajo premieru Diniju ob koncu njegove replike (telefoto AP)

svojim jasnim, odločnim in državniško zastavljenim govorom. Dini je branil delo svojega kabineta, poudaril rezultate, ki jih je dosegel, prikolovsko je obnovil primer bivšega pravosodnega ministra Filippa Mancusa, predvsem pa obsodil kot škodljiv in neodgovoren predlog nezaupnice. Pokazal je veliko odločnost in jo ob prvi prekinitvi svoje negodovanje zaradi nespustljivosti predstavnikov Kartela zabelil tudi z vsem razumljivim »kurtcem«.

Sklep SKP, da ne sodeluje pri glasovanju, je bila pravzaprav edina novost včerajšnjega dne. Ostale stranke so vse potrdile že

znana stališča. Leva sredina je podprla Lamberta Dinija, medtem ko so vse komponente Kartela svoboščin glasovale proti. Glede na napovedi prejšnjih dni ni bilo nobenih odklonov, nobeden od poslancev se ni v zadnjem trenutku premislil.

Komaj je bilo jasno, da nezaupnica ne bo prodrla, je Kartel svoboščin začel z novo ofenzivo, ki jo je se najbolj jasno zarisal predsednik Nacionalnega zavezništva Gianfranco Fini. Po njegovem mnenju je Dinijeva vlada z današnjim glasovanjem povsem in dokončno izgubila svoj značaj tehnične vlade in postala je politična. Kartel

svoboščin bo prešel v odločno opozicijo. »In dokazite, ali ste v teh pogojih sposobni upravljanja države,« je zagrozil premieru in levi sredini lider desnice.

»Nismo bili poraženi,« je novinarje prepričeval Silvio Berlusconi in pritrdil Finiju, da je Dinijeva vlada sedaj odraz politične večine, ki »vključuje vse od SKP do Ljudske stranke«, medtem ko je bil Kartel svoboščin potisnjen v opozicijo. »Ob razpravi o finančnem zakonu bo naša opozicija zelo odločna in odgovorna. Odgovornost, da sprejme proračun, si bo morala prevzeti večina.« Pred nepričakovanim raz-

pletom, ki je omogočil premieru Lambertu Diniju, da je ostal v sedlu, se je Berlusconi ogradil od torkovih Finijevih groženj predsedniku republike. Najbrž pa sta si pri tem s predsednikom NZ porazdelila vloge: Berlusconi si je vzel vlogo spravljalivejšega nasprotnika, Fini pa vlogo nepopustljivega.

Po Berlusconiem in Finijevem vzoru so vsi predstavniki Kartela kot en moz zagotavljali, da desnorsredinsko zavezništvo ni bilo porazeno. Razglasena struna je bil samo Marco Pannella, ki je iz Strassburga ironično dejal, da se je »Kartel oprijel pravila stalnega porazenca«. Sopot-

Dinijeva zmaga je okrepila liro

MILAN - Včerajšnji dan je bil dokaz več, v kolikšni meri italijanska politična nestabilnost pogojuje vrednost italijanske lire in poslovanje borze. Zgodaj zjutraj, preden se je začela zaključna razprava v poslanski zbornici, je nemška marka veljala 1.161 lir in dolar 1.617, vrednost državnih zadolžnic krepko pod referenčno vrednostjo 100. Zvečer je lira pridobila kakih dvajset točk v odnosu do marke, ovrednotila se je v odnosu do ameriške devize, vrednost italijanskih zadolžnic krepko preseгла vrednost 100 in tudi borzni indeks Mibtel je pridobil skoraj 2 odstotka.

Investitorji so se premislili potem ko se razsiriili prvi glasovi o pogovoru med premierom Lambertom Dinijem in vodstvom SKP in ko se je nakazala možnost, da se komunisti premislijo in ne podprejo nezaupnice.

Ob 10.40 je marka veljala 1.149 lir, uro pozneje 1.143, po Dinijevi razpravi v poslanski zbornici 1.138 lir, dolar pa je padel pod 1.600 lir. To je bila tudi kotacija lire ob odprtju newyorske borze. Indeks Mibtel, ki je po Dinijevem govoru pridobil 2,81 odstotka, je ob koncu borznega poslovanja pridobil 1,93 odstotka. Državne zadolžnice pa veljale 101,28 lire, skoraj poldrugo liro več kot v sredo.

nikom je voditelj italijanskih radikalcev ocital, da nimajo ne ustreznega programa ne jasne politike, kar je glavni razlog poraza.

Včerajšnja zmaga ni izžvala v levi sredini nobene evforije. Vsi so seveda zadovoljni, da zbornica ni odslovila Lamberta Dinija in njegove vlade, toda vsem je tudi jasno, da se položaj ni bistveno spremenil. »Ko bo odobren finančni zakon, bo potrebna odločitev. Če bo možen dogovor o reformah, bomo spremenili pravila igre, v nasprotnem primeru bodo predčasne politične volitve neizbežne,« je dejal tajnik Demokratske stranke levice Massimo D'Alema. Pri-

silni odstop Dinijeve vlade bi pomenil za Italijo skok v neznanost, toda tudi po porazu Kartela napetost ne bo nič manjša.

»Bitka je bila ostra, vendar poštna in brez nelojalnih potez,« je zvečer ugovarjal premier Lamberto Dini, ki je tudi dejal, da bo vlada skušala ohraniti dialog z vsemi strankami. Za premiera, ki je tudi včeraj potrdil sozvočje s predsednikom republike Scalfarom, je prav to morda največji izziv. Ali mu bo uspelo skupaj s finančnim zakonom tudi nekoliko umiriti politično sceno in doseči, da bodo italijanski volilci glasovali v manj zaostreni klimi od sedanjega.

Premier Dini: Nezaupnica vladi bi v sedanjem trenutku nepopravljivo prizadela Italijo in njeno gospodarstvo

RIM - Predlog nezaupnice, ki ga je predložil Kartel svoboščin, je nepotreben in škodljiv. Nepotreben je, ker bi sedanja vlada po odobritvi finančnega zakona na vsak način odstopila, škodljiv pa, ker bi morebitna nezaupnica v tem času pahnila Italijo v kaos, saj ne bi bilo nobenega jamstva za hitro rešitev vladne krize.

Tako je v repliki poudaril predsednik vlade Lamberto Dini, ki je v eno uro dolgem govoru odločno branil delo svoje vlade, obenem pa dostojanstveno in pikolovsko zavrnil obtožbe desnega kartela. Dini, ki so ga stranke leve sredine večkrat prekinile s ploskanjem, je tudi jasno poudaril, da ne namerava odstopiti. Umaknil bi se samo, če bi mu parlament izrekel nezaupnico.

Italijanski premier, ki je govoril z običajno umirjenostjo in je nekoliko živčno reagiral samo na začetku, ko

so ga predstavniki Kartela prekinili z medklci, je svojo razpravo razdelil na dva dela. Enega je posvetil pikolovskemu obnavljanju zadeve Mancuso, drugega pa je namenil gospodarskim vprašanjem in rezultatom, ki jih je vlada dosegla na tem področju. Ob teh dveh temah je se utemeljil »tehnični značaj« svoje vlade, ki ga nezaupnica pravosodnemu ministru ni naceła. V dokaz te trditve je Dini navedel vrsto ukrepov, predvsem pa dejstvo, da jih je podprla zelo široka paleta sil, ki so glasovale zanje ali pa se vzdržale.

V dolgem poglavju, ki ga je namenil primeru Mancuso, je premier poudaril, da za ministrov umik ni kriva vlada. Spomnil je, da se je tudi osebno zavzel, da bi o nezaupnici razpravljali po finančnem zakonu in skoraj prepričal tiste, ki so zahtevali odstop pravosodnega mi-

nistra. Toda Mancuso je ta njegov poseg ocenil kot »boleče neustreznega in strahotnega« ter je zahteval cimprenjsno razpravo o nezaupnici. Protestiral je, ker ob koncu septembra se ni bila na dnevnem redu senata.

Predsednik vlade je trmo-glavemu pravosodnemu ministru ocital, da je rusil nujno kolegijsko odločanje vlade, ko gre za probleme, ki presegajo specifične pristojnosti enega ministrskega resorja. To je naredil, ko ni upošteval smernic pravosodne politike, ki jih je izglasoval parlament s posebno resolucijo, to je naredil, ko je napadel predsednika republike, to je naredil, ko je osebno in proti premierovi volji zahteval takojšnjo razpravo o nezaupnici v senatu. Dini je tudi ostro zanikal, da bi podprl Mancusove disciplinske akcije proti sodnikom. »Večkrat sem ga zaskrbljeno opomnil, saj se mi

je zdelo, da so disciplinske akcije težile k diskretiranju sodnikov, ki so veliko prispevali v boju zoper korupcijo. Dodal je, da ne namerava odgovarjati na Mancusove psovke, ker »nočem nasesti tistim, ki bi radi prinesli v zbornico obrekovanje in na pol izrečene prečne groznje«. Bivšemu pravosodnemu ministru pa je močno zameril, ker »ni upošteval tistih pravil, ki bi jih prav zaradi svoje funkcije moral dosledno spoštovati«.

Dini je branil dosežke v gospodarski politiki. Te dosežke bi moral priznati tudi Kartel, ko ne bi gledal »skozi izkrivljujoče povečevalno steklo pristranskosti«. V tem okviru se je predsednik vlade neposredno obrnil na predsednika Forza Italia Berlusconi in poudaril, da v finančnem zakonu in spremnih ukrepih ni »asistencializma, ampak sposto-

vanje dogovora o ceni dela in upoštevanje bremen, ki jih lahko italijanska družba prenese«.

Dini je govoril o prizadevanjih vlade, da bi prispevala k umiritvi in manj naelektrenemu političnemu vzdušju in dodal, da mu je bilo edino vodilo »splosna korist države«. Zavrnil je obtožbo političnega oportunizma in dvomnosti in dejal, da je treba vlado ocenjevati samo glede na dosežene rezultate. Vlada je s svojim delom prispevala k delni pomiritvi, premirje pa je zrusil Kartel svoboščin s predlogom nezaupnice. »Preseneca me, da tudi nekateri izkušeni parlamentarci ne znajo ločevati med tistimi, ki glasujejo, da bi nekaj zgradili, in tistimi, ki hočejo samo rusiti«.

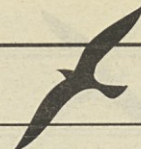
Koncal je s trditvijo, da ne bo odstopil in opozoril, da bi morebitna vladna kriza pahnila državo v kaos, saj bi Italija ostala najbrž predolgo

casa brez vlade.

Zadnje vrstice so bile namenjene predvsem Stranki komunistične prenove. Dini je dejal, da bo vlada vsekakor odstopila po odobritvi finančnega zakona in potem ko bo preverila, ali lahko prodre odlok o »enakih izhodiščnih možnostih« vseh sil v volilni kampanji. In v vsakem primeru se bo to zgodilo pred koncem leta.

Če bo tedaj razprava pokazala, da velika večina političnih sil soglasja z nujnostjo ustavnih reform, bi lahko okrepili vladni sestav in z vlado »sirokega dogovora« okrepili ugled Italije med polletjem italijanskega predsedstva Evropski uniji. V nasprotnem primeru pa bo vlada vsaj prispevala k temu, da bo sla Italija na volitve v nekoliko manj napetem vzdušju, je svoj poseg zaključil predsednik vlade Lamberto Dini.

Zaradi pomanjkanja prostora smo danes prisiljeni izpustiti objavo spominov Olge Petelin z naslovom »Je bila to mladost?« Bralcem se opravičujemo.

Primorski dnevnik

Lastnik: ZTT d.d. Založništvo tržskega tiska - Trst
Izdajatelj: DZP - P.R.A.E. d.d. — Družba za založniške pobude
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796699 - fax 040-773715

Tisk: EDIGRAF, Trst

Odgovorni urednik: BOJAN BREZIGAR

Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-533382, fax 0481-532958
Dopisništva: Cedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432-731190, fax 0432-730462
Ljubljana, DFM, Slovenska 54, tel. 061-1313121, fax 061-322468
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463-318510, fax 0463-318506

Prodajno naročninska služba
Italija: Trst, Ul. Montecchi 6, tel. 040-7796600, fax 040-772418
Gorica, Drevored 24. maja 1, tel. 0481-535723 fax 0481-532958
Ekonomska propaganda: Publist SRL
Trst, Ul. Valdirivo 36 / I. nad. pošni predal 568
tel. 040-361888, fax 040-768697
Slovenija: ATELIER IM - Ljubljana
tel. 061-1262044, fax 061-224943

Cene oglasov
Italija: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 28 mm) 100.000 LIT,
finančni in legalni 150.000 LIT, ob praznikih povisek 20%; mali oglasi
1000 LIT beseda; osmrtnice, zahvale in sožalja po formatu. IVA 19%

Cena: 1.500 LIT - 55 SIT
Naročnina za Italijo 430.000 LIT
Poštni tr. PRAE DZP st. 11943347
za Slovenijo: mesečna 1.710 SIT, plačljiva preko DISTRIEST,
Partizanska 75, Sezana, tel. 067-73373

Registriran na sodišču v Trstu st. 14 z dne 6. 12. 1948
Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

LUKSEMBURG / V PALAČI EVROPSKEGA PARLAMENTA

Posvet o učenju materinega jezika

*Na srečanju na pobudo Alef nastopili tudi
Silvana Schiavi Fachin in Živa Gruden*

LUKSEMBURG - V eni od dvoranic stavbe evropskega parlamenta v Luksemburgu je bilo v dneh 13. in 14. oktobra posvetovanje o učenju italijanskega, furlanskega in slovenskega jezika, ki ga je za svoje člane - predstavnike krožkov iz 8 evropskih držav priredila ALEF (Associazione lavoratori emigrati del Friuli-Venezia Giulia).

Srečanja, ki je bilo prvo te vrste, se je udeležil tudi ravnatelj deželne službe za izseljenstvo Norberto Tonutti, vodil pa ga je predsednik ALEF Silvano Tarondo.

Prof. Silvana Schiavi Fachin z videmske univerze je v uvodnih razmiselnih podčrtala pomen večjezične vzgoje tako v otrokovem razvoju nasploh kot zlasti v položajih, ko se ta veže za ohranjanjem lastnih korenin in lastne identitete, nakar je presla k obširni predstavitvi didaktičnega gradiva, ki ga kot pripomoček za utrjevanje in razvijanje

furlanscine pripravljajo na videmski univerzi v okviru katedre za didaktiko modernih jezikov. Ravnateljica Zavoda za slovensko izobraževanje Živa Gruden pa je v svojem posegu orisala pot, ki so jo Beneski Slovenci prehodili od prvih pobud za spodbujanje slovenscine, kot so natečaj Moja vas ali letovanja, vse do rasti dvojezičnega solskega središča, okrog katerega se je zgrnilo zanimanje številnih družin.

Kot gost pa je spregovoril se predstavnik Kataloncev v Luksemburgu, ki je predstavil napore svoje skupnosti, da s tečaji utrdijo katalonscino pri najmlajših. Razprava se je vrтела pretežno okrog problema, kako v tujini motivirati otroka za učenje rodne jezika, mu nuditi dovolj spodbud in priložnosti, obenem pa mu vcepljati zavest o sirsi vrednosti govorice, ki jo v večini primerov sliši le med domačimi

stenami. Jasno je, da je v tujini velikokrat težko zbrati na enem mestu primerno število otrok, vendar se je izkazalo, da bi društva, ko bi bila bolj opremljena s primernimi materiali, lahko odigrala pomembno vlogo z ustvarjanjem priložnosti, ki bi motivirale tako otroke kot zlasti družine v celoti. Izšla je tudi zamisel, da bi za otroke organizirali poletne dejavnosti v domačih krajih, kakor tudi ideja, da bi prav z delom med otroki izseljencev lahko postavili temelje in pripravili kadre za dejavnosti v furlanskem jeziku na solah v deželi, saj so doslej uresničeni načrti omejeni na otroške vrtnice.

Razpravo bodo seveda udeleženci, med katerimi je bilo tudi nekaj Slovencev, prenesli v svoja društva in upati je, da bodo iz nje res izšle tudi konkretne pobude, kar je seveda želja in namen organizatorjev. (r.p.)

PISMO UREDNIŠTVU

Odprto pismo slovenskemu konzulatu ob 1. novembru

Pred nekaj dnevi je Generalni konzulat Republike Slovenije v Trstu poslal na Gorisko sporočilo z detaljnim programom polaganja vencev na grobove in spomenike padlim v Nob. Tokrat bodo vence polagali predstavniki samega konzulata, skupno s predstavniki občin Nova Gorica, Brda, Kanal in Miren-Kostanjevica.

Iz seznama spomenikov in obeležij, na katere bodo predstavniki matične domovine ob Dnevu mrtvih, - in sicer v sredo, 1. novembra 1995 - položili vence, pa so žal izpadli nekateri pomniki narodnega odpora, kar je med prebivalstvom povzročilo precej negotovanja. To velja zlasti za prebivalce iz vzhodnega goriskih Brd (Pevma, Oslavje in St. Maver), ki so z grenkobo ugotovili, da spomenik NOB v Pevmi ne bo deležen obiska konzularnih predstavnikov. Pri pevmskem primeru gre za zgodovinski spomenik, ki je bil med prvimi - ce ne celo prvi v zamejskem prostoru in tudi eden izmed prvih na Pri-

morskem nasploh! Suslja se, da je spodrslija rešen. Upati je le, da bo 1. novembra tudi pevmski spomenik deležen konzularnega obiska.

K zgornjemu smatram umestno se dodati, da na Goriskem obstajajo se drugi pomembni spomeniki, ki so priča boja našega človeka proti nacifasizmu. To so spomeniki NOB na Vrhju, Peci, v Rupi in Ganih (v sovedenjski občini) ter na Jazbinah (v steverjanski občini). Tudi ti spomeniki so izpadli iz seznama polaganj in zdi se mi primerno, da bi bili v njem zaobjeti.

Letos ni prvič, da pride do - po mojem mnenju - vsekakor ne namernih spodrslijev; zato je upati - in v tem je smisel mojega javnega nastopa - da se v bodoče dokončno uredi potek in programiranje polaganj vencev na Goriskem in to po možnosti v tesnem sodelovanju z raznimi borčevskimi in ostalimi goriskimi zainteresiranimi organizacijami.

S spostovanjem.
Igor Komel

ELEPHANT
GROUP

NOVOSTI & moda

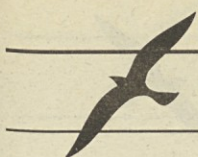
OBUTVE

Pittarello

ILGiULIA
TRGOVSKI CENTER
TRST

PADOVA
VERONA
TRENTO
UDINE
TRIESTE
MESTRE
BASSANO
CASTELFRANCO V.
CITTADELLA
MIRA
SPRESIANO
MONTAGNANA
JESOLO
LIGNANO

DEŽELA / POGAJANJA ZA PREMOSTITEV POLITIČNE KRIZE

BENEŠKA SLOVENIJA / PRIREDITVE

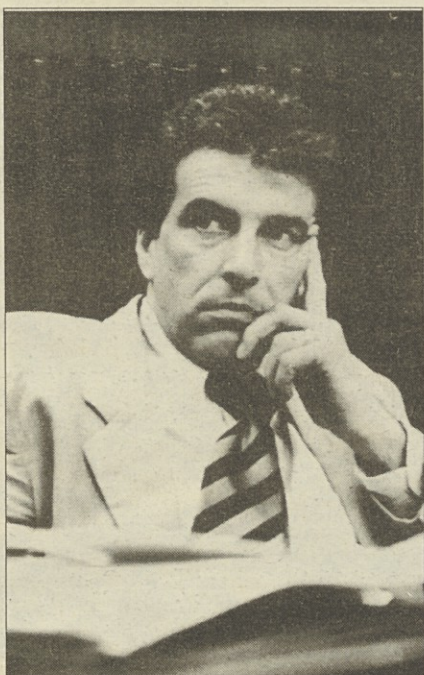
Liga še ni pojasnila politične usmeritve

Bossijeva stranka je zahtevala čas za premislek

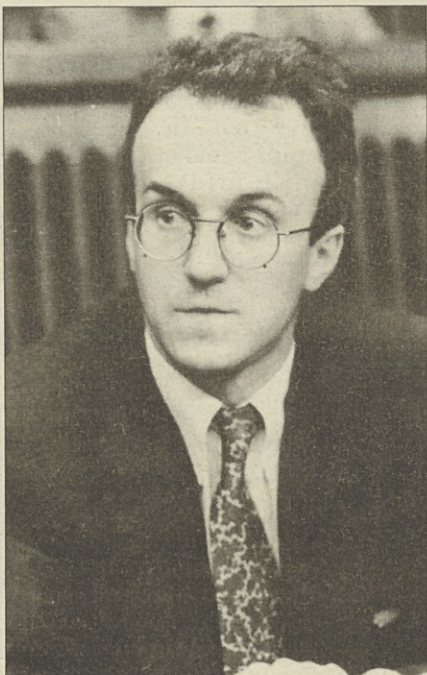
TRST - Severna liga se ni pojasnila svojih stališč glede rešitve deželne krize. Njen svetovalec Sergio Cecotti, ki je svojčas odstopil z mesta načelnika skupine, a je v resnici se dalje ohranil to funkcijo, je zaprosil se za krajši premislek. V bistvu je končno odločitev prepustil deželnemu tajniku stranke, senatorju Robertu Visentinu, ki naj bi jutri dokončno pojasnil stališče Bossijeve stranke glede politične krize.

Razjasnitev je predvčerajšnjim odločno zahteval deželni koordinatorski Ljudske stranke Isidoro Gottardo, ki je naslovil Severni ligi neke vrste politični ultimatum. Situacija se zaostruje in problemi trkajo na vrata, zato je skrajni čas, da Liga, kot stranka relativne večine, odkrito pojasni svoje gledanje in stališča. Ultimatum pa je včeraj ostal brez odgovora in sele jutri bo morda jasno, kako se bo razpela (ali zapletla) politična kriza, ki je povzročila odstop vlade predsednice Alesandre Guerre.

Na včerajšnjem sestanku strank dosedanje koalicije (Ljudske stranke, Severne lige in republikancev) sta se predstavila ligaša Cecotti in Giampiero Fasola, ki sta, kot rečeno, zaprosila za dvodnevno odlozitev. Priznala sta, da Severna liga se nima jasno izdelanih stališč o izvolitvi nove vlade in da tudi se nima enotnega kandidata za predsednika Dezele. Prav vprašanje predsedniške kandidature (nekateri podpirajo dosedanj

Deželni tajnik Ljudske stranke Isidoro Gottardo (levo) in ligaš Giampiero Fasola

predsednico Guerrovo, drugi pa se je hočejo cimprej iznebiti) je doslej onemoglo Bossijeve stranke, da nadaljuje pogovore z dosedanjimi zavezniki ter z DSL, zelnimi in socialisti, ki naj bi skupno sestavljali novo deželno koalicijo.

Gottardo je izrazil upanje, da bo Liga jutri jasno odgovorila na zastavljena vprašanja in iznesla kandidaturu za predsednika Dezele, ki bo po godu tako starim, kot morebitnim novim zaveznikom. Deželni volitelj Ljudske stranke je večkrat dal zelo jasno razumeti, da dosedanja predsednica ne uživa več podpore njegove stranke in da mora Bossijeva stranka poiskati drugega kandidata. Za to funkcijo se potegujeta prav Cecotti in dose-

danji odbornik za zdravstvo Fasola. Oba uživata simpatije tako v vrstah Ljudske stranke, kot v vrstah Demokratske stranke levice.

Politični položaj se kot vidimo zapleta, tudi zato, ker na deželno politično situacijo močno vplivajo dogajanja na vsedržavni ravni. To velja se posebno za Severno ligo, kjer se je že pred časom začel oster boj za senatna in poslanska mesta. Bossijeva stranka namreč dobro ve, da bo na prihodnjih volitvah tudi pri nas izvolila mnogo manj senatorjev in poslancev kot lanskega marca, zato je bitka za parlamentarne mandate toliko bolj ostra in neizprosna. Njene posledice pa negativno vplivajo na rešitev deželne krize.

»Naše stezice« tokrat o slovenskih izseljencih

TRST - V nedeljo bodo "Stezice" posvečene vprašanju izseljenstva med Slovenci iz FJK. Oddaja se navezuje na niz prireditev z naslovom »Macaroni Vù cumprà«, ki so se v zadnjih dneh odvijale v Trstu. Osrednji moment te manifestacije je razstava, ki prikazuje vzporedno problematiko italijanskih zdomcev in emigrantov iz tretjega sveta v Italiji. Pri tem je velik poudarek na vprašanju prilagajanja tujcev v novem okolju, oziroma sprejemanja tujcev s strani avtohtonega prebivalstva. Ta tema je aktualna tudi za Slovence, ki živijo v Italiji, saj tudi ti poznajo problem zdomstva, po drugi strani se pa vsak dan soočajo s problematiko zdomcev, ki živijo v FJK. Med oddajo bo na kratko prika-

zana zgodovina migracijskih tokov Slovencev v različne države, kot so ZDA, Argentina in Avstralija. Posebna pozornost bo posvečena problematiki, ki zadeva življenje zdomcev, kot je ohranjanje lastnega jezika in kulture v tujini, in ki je različna glede na kontekst, v katerem živijo. Gostje v studiu bodo spregovorili o vprašanju asimilacije, oziroma integracije zdomcev v novem okolju, obenem pa tudi o stikih, ki jih ohranjajo z domovino. V oddaji bodo prisotni prof. Aleksej Kalc, ki že vrsto let preučuje vprašanje slovenskih zdomcev iz FJK, in Peter Furlan, član organizacijskega odbora pobude Macaroni Vù cumprà. Oddajo bodo ponovili na TVS-1 v petek, 3.11., ob 14.25.

LIESE - Veliko ljudi se je konec tedna udeležilo Kulturne jeseni, ki jo je pripravilo kulturno društvo Rečan z Lies. Letosnja izvedba je bila nekoliko drugačna od prejšnjih. Pripravili so jo namreč na odprtem in odvijala se je v treh različnih krajih grške občine.

V jutranjih urah so se domačini in gostje zbrali v dvorani »Rinalda Luscka« in si ogledali razstavi domačih pridelkov in gozdnih sadežev ter fotografij in dokumentov, ki so se naslajali na delo in življenje msgr. Ivana Trinka. Na Liesah je sledila zahvalna masa, med katero je pel zbor Pod lipo. Kasneje pa so pripravili pohod po stezicah grške občine. Prireditelji so lepo očistili

stare in danes premalo uporabljene domače poti in stezice in ob njih postavili napise v domačem narečju.

Osrednji del prazno-

vanja pa se je začel popoldne v Hlodicu, kjer so na svoj račun prisli beneski harmonikasi. Se prej pa so v Zverincu predstavili kaseto z letosnjega Senjama beneske pesmi.

Beneska planinska družina pa medtem vabi na letošnji Burnjak, ki bo v nedeljo, 29. oktobra, in na katerem se bodo zbrali planinci z obeh strani meje in številni ljubitelji naravnih lepot Benecije. Letosnji Burnjak bo v vasi Crni vrh, ki je daleč naokoli poznana zaradi blumarjev.

Spored nedeljskega srečanja se ob začel ob 10.30 s pohodom na Vogu. V prvih popoldanskih urah pa bo sledilo družabno srečanje, na katerem, tako zagotavljajo prireditelji, ne bo manjkalo veselega razpoloženja ob zvokih beneskih harmonik in pečenega kostanja.

Rudi Pavšič

Na sliki: nastop harmonikarjev na Kulturni jeseni v Liesah.

KOROŠKA / OBČNI ZBOR ZVEZE IZSELJENCEV

V Celovcu ni mesta za spomin na izseljevanje Slovencev

Spomenik bodo zato postavili na Radišah ob 50-letnici ZSI leta 1996

CELOVEC - Slovenski izseljenci so se je na svojem občnem zboru pred nekaj dni v Bilcovsu predstavili z vso svojo življenjsko voljo za reševanje problemov, s katerimi je soočena slovenska narodnostna skupnost na Koroškem. Čeprav so biološke zakonitosti že razredčile njene vrste, je na njihova mesta stopila mlajša generacija nekdanjih izseljencev družin, ki se vključuje v aktualno politiko narodne skupnosti, spodbuja in opozarja, deluje kot vest narodne skupnosti. Zgodovinski spomin je ob tem temeljna opora, ne glede na svetovnonazorske razlike.

Občnega zbora Zveze slovenskih izseljencev so se udeležili tudi številni častni gostje, med njimi predsednika obeh osrednjih slovenskih organizacij, Marjan

Sturm in Nanti Olip, slovenski generalni konzul Jože Jeraj, za Zvezo koroških partizanov njen podpredsednik Lipej Kolenik ter iz Slovenije predstavnik Zveze pregnancev Tone Kristan.

V svojem govoru je predsednik Jože Partl lotil tudi 75. obletnice koroškega plebiscita leta 1920 in dejal, da so tedaj za plebiscit snubili v slovenscini, po odločitvi pa so na jezik in obljube pozabili. Zacele so se nacrtne priprave za »dokončno rešitev slovenskega vprašanja«, je poudaril Partl in spomnil na leto izseljevanje Slovencev aprila leta 1942 in na vrnitev. »Nase misli, da nas bo domovina leta 1945 sprejela z veseljem, so bile upravičene, toda razozaranje je bilo veliko. Koroška je šla svojo pot.«

Glede sedanjega položaja slovenske narodnostne skupnosti je Partl menil, »da smo zagotovili za naš obstoj prav mi sami« ter hkrati pozval k dialogu med sprtimi stranmi v narodni skupnosti. Jasno je tudi zavrnil poskuse vplivanja s strani nekaterih strank iz Slovenije, predvsem strank slovenske pomladi.

Predsednik Zveze slovenskih organizacij Marjan Sturm je v svojem govoru opozoril, da se koroški Slovenci se bolj prizadevajo za demokracijo in demokratične odnose, ter spodbujajo demokratične sile v narodu sosedu ter jih vesejo kot zaveznike. Predsednik Narodnega sveta Nanti Olip je poudaril veliko zaslugo Zveze izseljencev za osveščanje mlade generacije o zgodovini narodne skupnosti. Tone Kri-

stan pa je udeležencem zbora prinesel pozdrave Zveze pregnancev iz Slovenije, ki združuje 18 tisoč se živežih članov. ZSI je predlagal tesnejše sodelovanje.

Ob volitvah je bilo izkazano popolno zaupanje dosedanjemu odboru na celu s predsednikom Jožetom Partlom, ki je udeležence se seznanil s tem, da v zvezi s predlogom ZSI o postavitvi spomenika izseljencem v Celovcu od mestne občine niti ni dobil odgovor. Zato se je glavni odbor ZSI odločil, da bo spomenik postavljen v zrelski občini in sicer ob kulturnem domu na Radišah. Priprave tečejo, odkrili pa naj bi ga ob prihodnjem občnem zboru oz. ob 50-letnici ustanovitve organizacije leta 1996.

J.R./I.L.

NOVICE

Guerrova pri predsedniku senata Scognamigliu

RIM - Predsednica deželne vlade FJK Alessandra Guerra je v svojstvu predsednika konference predsednikov dežel in avtonomnih pokrajin predstavila včeraj predsedniku senata Carlu Scognamigliu osnutek ustavne reforme, ki so ga izdelale italijanske dežele in ki preureja upravni ustroj v smeri večje decentralizacije, a v spoštovanju državne enotnosti. Osnovne značilnosti predloga je Guerrova predstavila tudi dvozbornični komisiji za vprašanja dežel, ki ji predseduje sen. Fontanini.

Pri Gradežu odkrili nov vrelec termalne vode

GRADEŽ - Nedaleč od Ogleja, ob robu Gradeske lagune, so odkrili v globini 320 metrov nov vrelec termalne vode. Odkril ga je lastnik terena Andrea Rusin, ki je začel kopati v iskanju tople vode za ogrevanje. Ko pa se je dokopal do vode, je po močnem vonju po žveplu takoj sprevidel, da gre za vodo posebne vrste. Laboratorijski izvidi so nato pokazali, da je voda poleg žvepla vsebovala se druge snovi, ki so ji dajale posebno vrednost za zdravljenje nekaterih obolenj, se posebno dihalnih organov in živčnega sistema. Za izkoriščanje novega termalnega vrelca so vsekakor že ustanovili posebno družbo, katere predsednik je seveda sam lastnik zemljišča.

Novi umiki letal

V nedeljo bodo stopili v veljavo novi urniki poletov z deželnega letališča v Ronkah. Najpomembnejši novosti sta anticipiranje prvega jutranjega poleta v Rim na 6.40 in odpravo nedeljskega jutranjega poleta v Milan.

KRIZA / ZA VELIKIMI TONEJO TUDI MALI

So industriji škrti dnevi?

Danes bi moral biti sestanek med vodstvom tovarne Orion in delegacijo sindikalistov v zvezi z namero delodajalca, da nekaj uslužbencev odsvolji, čes da so glede na redčenje naročil odvečni. Orion proizvaja jeklene varovalke in je last družbe BFE iz Bergama, ki ima takšen obrat (Vitas) tudi v Vicenzi, težave, v katere je zabredla tovarna v tržaski industrijski coni, pa gre pripisati finančni stiski zaradi ogromnih izgub. Stranka komunistične prenoje je naprtla krivdo za nastali položaj napačni strategiji bergamskega podjetnika, ki je obrat prevzel od grupe Cividale Natural gas in ki naj bi lep del naročil Orionu preusmerjal rajši v Vicenzo... Kako je v resnici, se bo morda zvedelo po današnjem sestanku, na katerem bodo glasniki delavcev zahtevali pojasnilo, kako je kaj s sanacijskim načrtom.

Orion zaposluje 64 delovnih moči, njegov primer pa samo se potrjuje okolščino, da krajevni maloindustrijski sistem kar naprej propada. Nevarnost novega osipa v vrstah zaposlenih nakazujejo namreč tudi nič kaj rožnate razmere v tekstilnem obratu FTA, v Telettri (telekomunikacijski sistemi), kjer grozi odpust 60 uslužbencev, v Tobačni tovarni in številnih drugih malih proizvodnih enotah. Mednje ne moremo sicer več uvrstiti laboratorijev Don Baxter (farmacevtika), ker je bil ravno pred kratkim dosežen sporazum o prenosu lastništva, ki naj bi jim zagotovil nemotno prihodnost, vendar je zaskrbljenost vseeno upravičena; vsaj dotlej, dokler ne bo dokazano, da je temu res tako. Enako velja za mednarodno priznane tovarne zganih pijac Stock, ki jo je kupil nemški kolos Eckes ob zavezi, da jo bo se bolj razvil in uveljavil v svetu.

Ce k vsemu gornjemu dodamo zatoni velikih družb z državno udeležbo, potem lahko ugotovimo, da je tukajšnji industrijski sistem res na psu in ga resuje le še železarna pod Skednjem. Od dne, ko so na sedežu deželne vlade podpisali pogodbo o njenem odstopu jeklarskemu magnatu Giuseppeju Lucchiniju oziroma mednarodni skupini Bolmat, ki jo

vodita traderja Bruno Bolfo in Vittorio Malacalza, so priplule k nam stiri ladje z rudo in koksom, sprožili pa so tudi že strokovno usposabljanje mladih moči, ki bodo zamenjale upokojene železarje. Šlo naj bi za nekaj več kot 200 novih delavcev, a 150 jih bodo zaposlili, kot vse kaže, se pred božicem.

Nasprotno je načrt za nov zagon Trzaskega arzenala sv. Marka obital na papirju in se niti to ne ve, ali se je pri direkciji holdinga Fincantieri sploh javil kakšen kupec. Usoda obrata je pač odvisna od njegove privatizacije - če ga nihče noče, ga bodo zaprli, a tistih sto delavcev, katerim je bila zagotovljena zaposlitev v popravilnici ladij, bo ostalo dokončno na cesti (druge so premestili v trziško ladjedelnico).

Dramatičen je tudi položaj v milski ladjedelnici Cantieri Trieste, kjer dela 26 ljudi. Zakaj? Ker ni njen lastnik predstavil se nobenega verodostojnega razvojnega načrta.

Do tu o industriji, toda zaskrbljenost je upravičena tudi na drugih področjih. Osebe Trzaskega Lloyda je se zmerom v vica, saj ne ve, če bodo družbo pripojili genovski Italiji ali ločeno prodali najboljšemu zasebnemu ponudniku, znotraj Luke Trst pa je ravno tako direndaj, saj ji njen novi šef Michele Lacalamita ne more čez noč vrniti moči ter ugleda, kakršna je imela nekaj. Res pa je, da je Trzacanom postregel z dobršno mero optimizma: »Vase pristanišče mora spet postati eno najpomembnejših v Sredozemlju,« je zatrdil prejšnji teden na seminarju o znanstveno-tehnološkem sodelovanju med srednjo in južno Evropo, a pribil: »Seveda, če mi boste pomagali.«

Na seminarju so izpostavili številne prednosti, ki jih bo užival Trst v svojem novem središčnem položaju na celini ravno po zaslugi tukajšnjih dragocenih raziskovalnih ustanov, katerih delo bo usmerjeno tudi v razmah domače industrije. Toda sadovi tega se bodo pokazali šele na srednji, če že ne šele na daljši rok, zato je potrebno takoj zavihati roka-ve, drugače bo res prepozno.

Drago Gasperlin

SREČANJE NA TRGOVINSKI ZBORNICI

Kvalitetna vina naših krajev je treba zaščititi

Konference so se udeležili tudi slovenski predstavniki

Kako je z našimi vini v deželi FJK? Kako jih smemo pravilno označevati? Kdaj lahko nosijo naziv DOC in poleg tega tudi oznako o tem, kje jih pridelujejo, kdaj morajo imeti drugo oznako, da so prva vina zaščitena?

O vsem tem je tekel govor na včerajšnji tiskovni konferenci, ki jo je Trzaska trgovinska zbornica sklicala na svojem sedežu na Borz-nem trgu z namenom, da preko tiska in drugih občil seznaniti s problemom sirso javnost. Udeležili so se predstavniki strokovnih organizacij, raznih konzorcijev za vina, sekcije za kmetijstvo pri Trzaski trgovinski zbornici, Kraske gorske skupnosti, Zveze veleposestnikov, neposrednih obdelovalcev, odborništa za kmetijstvo Zgoniske občine, predstavniki someljejev in seveda Kmečke zveze.

V imenu le-te je, takoj za predsednikom Trzaskke trgovinske zbornice Donagiom spregovoril Edi Bukavec, ki je na kratko orisal, kaj je bil namen tiskovne konference in zakaj se pravzaprav vinogradniki in njihove organizacije ter druge ustanove borijo. Zakon iz leta 1992, je dejal Bukavec, zahteva določena pravila in seveda tudi spoštovanje letih pri poimenovanju raznih vin. Kratica DOC pomeni, je dejal Bukavec, da gre za resnično kvalitetna vina, kot so na primer kraska vina in vina iz goriskih Brd.

Pred časom je pršla iz videmske pokrajine

Z včerajšnje tiskovne konference (foto KROMA)

oziroma iz Pordenona pobuda, da se nominacija DOC razširi na vina naše dežele ter da se njihovi oznaki doda se vzdevek Friuli, medtem ko so vina z Goriskega in Trzaskega do sedaj nosila podnapis Venezia Giulia.

Vse to, so poudarili govorniki, vnaša na področje obdelovalcev vina in na njihovo kvalifikacijo zmedo, kar je lahko samo v škodo vinom iz naše dežele, ki imajo velike možnosti, da se zaradi svoje kvalitete uveljavijo tudi na svetovnem tržiscu.

Vinogradniki in vse ustanove, organizacije, združenja in konzorciji, ki se ukvarjajo s tem vprašanjem, so seveda upravičeno zaskrbljeni, je bilo na tiskovni konferenci poudarjeno, saj je vinogradništvo v nasi

deželi kar močno razsiri-eno ter so prav zaradi tega razna vina tako s Krasa, pa tudi iz goriskih Brd že zelo znana in cenjena in bi jim morala biti ta vloga tudi priznana. Nočemo oskodo-vati, niti devalorizirati

nobenega, so govorniki poudarili. Zelimo samo zaščititi vina, ki ne smejo zaradi raznoraznih interesov prehajati v isto kategorijo, pod isto oznako z manj kakovostnimi.

Neva Lukes

Žensko srečanje po pekinški konferenci

V pasazi Tergesteo je bilo sinoči srečanje žensk z ogledom dokumentarnega filma o mednarodni konferenci žensk v Pekingu. Ta, kakor tudi druge konference, ki so v glavnem potekale pod okriljem Združenih narodov, so poglobile žensko problematiko v svetu ter obravnavale razlike med razvitim in manj razvitim svetom. Na raznih pripravljalnih zasedanjih so ženske razpravljale o številnih problemih ekonomske, socialne in politične narave, predvsem pa o problemih, ki zadevajo njih same in njihovo sodelovanje pri ustvarjanju pogojev za boljše življenjske razmere. Celotna prireditve je potekala pod pokroviteljstvom italijanskega ženskega združenja za napredek AIDOS. N.L.

SODIŠČE / OBTOŽEN KORUPCIJE

Lucio Vattovani obsojen na poldrugo leto zapora

Eno leto in šest mesecev zapora: to je kazen, ki jo je tržasko sodišče naložilo bivšemu občinskemu odborniku za javna dela Luciu Vattovaniju (na sliki) in geometru Salvatoreju Paolinu, ki so ju obtoževali korupcije. Javni tožilec De Nicola je sicer zahteval strožjo rabsodbo, tri leta za Vattovanija in dve leti in dva meseca za Paolina, sodni zbor pod predsedstvom Maria Trampusasa pa mu je le delno ugodil, ceprav odločitev ni bila lahka, o čemer priča podatek, da so bili kar tri ure in pol v posvetovalni dvorani. Vattovanijev odvetnik Seibold je najavil, da bo vložil priziv, saj je bila po njegovem mnenju storjena velika krivica (Paolina sta branila Esti in Coslovich).

Proces se je pričel že pred letom dni, in sicer v zvezi z neko služnostno pravico, ki je Vattovanija in Paolina (slednji je bil svojčas vpleten tudi v afero o tako imenovanem »javnem zelenju« in se je odlocil za dogovorno kazni, osem mesecev zapora pogojno) pripeljala na zatožno klop. Obtožena

sta bila, da sta Obcino oskodovala za devet milijonov lir: Vattovani naj bi jih prejel šest, a Paolino naj bi bil tri prihranil. Dogodki segajo v leto 1988, ko je Paolino kupil neka zemljišča na Kolonji, vendar je imel težave do dostopa nanje. Dostop je bil namreč možen le preko občinske lastnine (Skorklja), zato

je vložil prošnjo za služnostno pravico (v obtožnici piše, da je prošnjo sicer formalno predstavil neki Luciano Danieli, materialno pa naj bi zanjo poskrbel Paolino). Vattovani je bil tedaj član občinske komisije za nakupe nepremicnin, v njeno pristojnost pa je sodila tudi omenjena zahteva po služnostni pravici. Komisija je ocenila, da je za dodelitev te pravice treba odšteti deset milijonov lir, torej precej manj od zneska, ki so ga določili izvedenci (devetnajst milijonov lir). Med preiskavo je tako pršlo na dan, da je Paolino dal Vattovaniju dva čeka, najprej enega za dva milijona lir (5. maja 1988) in zatem se enega za stiri milijone (13. junija 1988). Pri tem je imel dvojno korist: pospešil je postopek za sprejem prošnje, obenem pa je prihranil tri milijone lir (služnostna pravica ga je namesto 19 dejansko stala 16 milijonov lir). Vattovani je sicer trdil, da je denar dobil za volilno kampanjo, da ga je tudi vpisal na obrazec 740, sodniki pa mu očitno niso verjeli.

PADRIČE / SCIENCE PARK

Inovacijski postopki družb SYAC in EURIS

Konzorcij, ki upravlja znanstven-raziskovalni park na trzaskem Krasu, je sprožil v teh dneh dve novi pomembni pobudi.

S prvo je poveril tržaski elektronski družbi SYAC (System Automation and Control) urešničitev nove generacije digitalnih videorekorderjev, ki jo bo Science Park finansiral iz lastnih sredstev. Družba bo najprej zgradila prototip in sele potem dokončni proizvod, ki bo namenjen neposredno tržiscu. Namen projekta je razviti čedalje sodobnejše digitalne tehnike za snemanje, obdelavo in arhiviranje slik ter za njihovo uporabo na področju zagotavljanja varnosti v industrijskih, znanstvenih in civilnih ustanovah.

Družba SYAC je posredovala svoje storitve in izdelke že mnogim znanim podjetjem ter ustanovam, med katerimi so Alcatel Italia, Ansaldo, Italtel, Fincantieri, Telecom Italia in Zanussi.

Hkrati s tem je konzorcij odprl vrata Znanstvenega parka pri Padricah specializirani družbi EURIS, ki proizvaja aplikativne software za nadzorovanje kakovosti, za varnost telematičnih omrežij in za učinkovito tehnično-organizacijsko upravljanje bolnišniških oddelkov.

Med družbe, za katere je EURIS doslej že pripravil najsodobnejše informatične programe, gre uvrstiti tudi IBM, SEMEA, zavarovalniško grupo Generali, Lloyd Adriatico in pordenonsko tovarno Zanussi.

Obe navedeni pobudi bosta se dodatno okrepili strategijo Science Parka v pomoč podjetjem hi-tech in podjetjem, ki nudijo drugim inovacijske storitve.

PREISKAVA

Zaplenili okužene hemoderivate

Tudi v Trstu so financarji zaplenili nekaj primerkov hemoderivatov. Na pobudo sodišča iz Trenta so finančni stražniki »preresetali« vse lekarne, katerim so pred časom poslali hemoderivate farmacevtske industrije Sclavo iz Siene, kjer so jih izdelali iz krvi, ki so jo pred časom zbrali od krvodajalcev v Avellinu. Izkazalo se je namreč, da je kri kozil hepatitis vrste C.

V Trstu so hemoderivate zaplenili v občinski lekarni »Al Cammello« na Drevoredu XX. septembra, vendar ni znano, koliko konfekcij je bilo v skladu in so jih financarji zasegli, oz. koliko jih je že slo v prodajo. Po vsej Italiji so zaplenili približno 5 tisoč konfekcij, zaradi nenamernega povzročanja epidemije pa je sodstvo iz Trenta, kjer so prvi odkrili okužene hemoderivate, obtožilo lastnike in voditelje farmacevtske industrije Sclavo, v prvi vrsti člane »dinastije« Marcucci - najbolj znana je 41-letna Mariolina Marcucci, ki velikokrat nastopa na televizijskih oddajah.

POLITIKA / ŽIVAHNA SKUPŠČINA KOMUNISTIČNE PRENOVE

Podpora Bertinottiju, a tudi nekaj dvomov

Kneipp: Sedaj napori za sodelovanje vse levice

Velika večina trzaskoga članstva Stranke komunistične prenovе podpira usmeritev tajnika Fausta Bertinottija (najprej podporo nezaupnici Diniju, ki jo je predložila desnica in nato umik te podpore), nekateri pa imajo pomisleke nad končno odločitvijo, ki bo hočeš nočeš podaljšala življenje sedanji vladi. Ta raznolikost stališč je pršla do izraza na sinočnji dobro obiskani strankini skupščini, ki je bila sklicana vrta na nos prav sprico znanih polemik po znanem sklepu strankinega vodstva.

Po mnenju tajnika Giorgia Cancianija je prevladala doslednost stranke, ki je zahtevala in na koncu tudi dosegla Dinijev odstop, čeprav se po odobritvi finančnega zakona. SKP ne sprejema lekcij iz demokracije in antifasizma, »se najmanj s strani DSL, stranke, ki je povabila Finija na festival Unità«. Dini ostane vsekakor za komuniste sovražnik številka ena, »ker je odraz oblastniških krogov, mednarodne finance in protidelavskih interesov«.

Canciani je vzel na znanje kritično stališče senatorja Antonina Cuffara, »ki dokazuje, da je SKP demokratična in odprta stranka«. Cuffaro ostaja eden vodilnih trzaskih komunistov, je dejal tajnik, ki je očital nekaterim občilom, da so napihnila senatorjevo nasprotovanje stališču dikekcije, ki je v vsakem primeru ravnala dosledno in premisljeno.

Večina diskutantov je

Sinočnje skupščine SKP se je udeležilo veliko članov in simpatizerjev (f.KROMA)

podprla Cancianijeva stališča, slišati pa je bilo tudi mnenje, čes da je Bertinotti na koncu le popustil Diniju in levi sredini, v zameno pa je dobil le splosne obljube o odstopu vlade pred koncem leta. Nihče vsekakor ni postavil v dvom prvotnega stališča v podporo nezaupnici vladi, ki sta jo predložila Fini in Berlusconi.

Sindikalist Renato Kneipp je bil mnenja, da je SKP tudi tokrat dokazala svojo neodvisnost, politično zrelost in po drejenost edino interesom delavcev in šibkejših slojev. Z umikom podpore nezaupnici je SKP po njegovem dosegla svoj cilj, problemi pa se odpirajo sedaj, ko bo treba učinkovito nastopiti proti finančnemu zakonu in predvsem ustvariti pogoje za nove odnose sodelovanja na levi. Kljub

precejšnjim težavam pa je Kneipp prepričan, da mora levi v vsakem primeru najti skupen jezik pred vse bolj nevarno in agresivno desnico.

Trzaski občinski svetovalec Jacopo Venier je poudaril, da je SKP včeraj v parlamentu naredila uslugo tudi Romanu Prodiu, ki se bo lahko sedaj dobro pripravil na neizogibne spomladanske volitve. Tudi Venier je - podobno kot Kneipp - mnenja, da bosta morali SKP in leva sredina, kljub velikim programskim in političnim razlikam, skleniti volilni sporazum, drugače bo volilna zmaga desnice spet privedla Italijo v gospodarski in družbeni kaos. Sedanja razhajanja naj bodo torej v poduk za vsaj volilno, če že ne politično enotnost levice.

S.T.

TK / VČERAJ PREDSTAVITEV

Ustanovili odbor za zaščito plač

Zavzema se bo tudi za zaščito zaposlitev in za znižanje delovnega urnika

V Trstu je bil pred nedavnim ustanovljen Odbor za obrambo plač in zaposlitev; k njemu so pristopili predstavniki sindikalne leve Cgil, Cobas, SKP ter delegati in zastopniki tovarniških svetov. Kot eno prvih dejanj je odbor sestavil dokument, v katerem izraza svoja stališča o plačah, o potrebi po znižanju delovnih urnikov, o zaposlitvah in o socialni državi; sestavil je tudi peticijo, pod katero je že začel zbirati podpise in jo bo nato odposlal parlamentu. Z njo zahteva predvsem ponovno uvedbo premične lestvice, ki jo predlagajo enotna sindikalna predstavništva. Glavni cilj vseh pobud pa je čimprejšnja ustanovitev mestnega odbora za delo, ki bo imel nalogo aktivnega vzpodbujevalca za vse tiste, ki delajo v sindikalnem gibanju, v strankah in v institucijah.

Odbor za obrambo plač in zaposlitev se je včeraj prvič javno predstavil na tiskovni konferenci, na kateri so ga zastopali Marino Calcinari, Sergio Facchini, Boris Bertolissi in Dario Pacor. Izhodišče za njegovo ustanovitev je tre-

ba predvsem iskati v ugotovitvi, da je delavstvo v zadnjih letih pod močnim udarom; kupna moč plač se je občutno zmanjšala, ukinjen je bil mehanizem premične lestvice, kar je vse skupaj močno prizadelo delavski razred. Po odborovem mnenju bo zato treba čimprej odpreti spor o plačah, poleg tega pa bo treba tudi relansirati enotna sindikalna predstavništva in v njihovem okviru delavstvu zagotoviti večjo moč.

Ob vsem tem so predstavniki odbora poudarili, da njihova pobuda ni usmerjena proti sindikatu; nasprotno, zeli pač premostiti meje, v okviru katerih sindikat deluje. Po odborovem mnenju je namreč sedaj treba ukrepati, ker dosedanja strategija sindikata ni obrodila zazelenih sadov.

Odbor za obrambo plač in zaposlitev bo v prihodnjih dneh priredil vrsto pobud; o vprašanjih, ki jih je izpostavil, bo med delavstvom sprožil razpravo; pred očmi vsakogar - pravi - je predvsem socialni polom neoliberalistične politike, ki so jo v zadnjih letih izvajale zadnje vlade.

NA TRŽAŠKEM

Levosredinske stranke podprle Prodijev odbor

Odbori, ki podpirajo kandidaturu Romana Prodija za ministrskega predsednika, zadobivajo tudi na Trzaskem jasnije politične okvire. Gibanje Oljke so na nedavnem srečanju javno podprli DSL, Ljudska stranka, republikanci, Mreza-Rete, zeleni, Gibanje krščanskih socialcev ter stranki - SI in laburisti - ki združujeta nekdanje socialiste. Te stranke (v kratkem se bodo najbrž pridružile se druge, med njimi menda Slovenska skupnost) so pristale na oblikovanje neke vrste

koordinacijskega odbora, ki se bo v prihodnje bližnjih političnih volitev, resno lotil nekaterih programskih in političnih vprašanj.

Omenjene stranke so se za sedaj sporazumele, da bodo sodelovale na pripravah za pokrajinske skupščine Prodijevih odborov, ki bodo istocasno zasedale po vsej državi. Vzporedno s tem pa koordinacijski odbor Oljke zbira podpore tudi kulturnih organizacij in množičnih gibanj, ki kažejo zanimanje za Prodijev program.

NOVICE

Srečanje gozdnih straž iz Slovenije in Hrvaške

Gozdni čuvaji iz Slovenije in Hrvaške se bodo danes udeležili srečanja obmejnih gozdnih straž, ki bo potekalo v trzaski pokrajini. Udeleženci si bodo ogledali kraske gozdove, ocenili bodo pogozdovanje nekaterih predelov, analizirali obseg del na področju Perčedola.

Srečanje prireja kulturno združenje gozdnih straž iz Furlanije-Julijske krajine v sodelovanju s Trzasko pokrajino, Krasko gorsko skupnostjo in društvom Alpina delle Giulie. Gostje in gostitelji si bodo med drugim ogledali jamo pri Briscikih in naravoslovno didaktično središče pri bivšem gozdarskem centru pri Bazovici. Gozdne straže bodo sklenile srečanje na repentabskem lovišču.

O hitri cesti in odcepu Lakotiče-Rabojez

Hitro cesto na Trzaskem že leta upočasnjuje odsek od Padrice do Katinare, ki ga morajo sele zgraditi. Obenem bo treba zgraditi še odcep s hitre ceste do meje s Slovenijo, in sicer na odseku od Lakotiča do Rabojeza. O teh dveh bodočih prometnicah je bil včeraj govor na Dezeli med glavnim ravnateljem cestnega podjetja ANAS Mario Pio Cerciello, deželnim odbornikom za prevoze Cristianom Deganom in trzaskim občinskim odbornikom za načrtovanje Giovannijem Cervesijem.

Ugotovili so, da je za dograditev odseka Padrice-Katinara potrebnih 250 milijard lir (a država je zanj nakazala 62 milijard), za dograditev odsepa Lakotiče-Rabojez pa nadaljnjih 120 milijard. Dezela in Občina sta se že domenili, da bi dela na tem odcepu začeli v kratkem, krili pa naj bi jih z 62 milijardami, ki so bile že nakazane za gradnjo odseka Padrice-Katinara. Ravnatelj podjetja ANAS se je s tem strinjal. Sedaj bo treba dobiti način, da bi se nakazani denar »preusmerili« za gradnjo odsepa hitre ceste do meje s Slovenijo. Poleg tega sta tako Dezela kot Občina opozorila ravnatelja podjetja ANAS o potrebi po vzdrževalnih delih na nekaterih državnih cestah. Med temi je tudi odsek hitre ceste Sesljan-Općine-Padrice.

Teddy Reno jutri v Trstu

Znani trzaski konferansje in pevec Teddy Reno bo jutri obiskal gledališki muzej C. Schmidl v Ul. Imbriani 5. Sprejela ga bosta ravnatelj Adriano Dugulin in trzaski podžupan Roberto Damiani, ki bo gostu izročil priznanje Trzasko občine ob 50-letnici njegovega umetniškega delovanja.

Prošnje za sodelovanje na sejmu antikvariata

Trzaska občina obvesča, da zapade 31. oktobra rok za prijavo prošnje za sodelovanje na sejmu antikvariata in rabljenih predmetov v letu 1996, ki ga prirejajo tretjo nedeljo v mesecu v mestnem središču. Prošnje je treba predložiti v uradu splošnega protokola, Trg Unità 4, soba st. 22. Vse podrobne informacije posreduje 11. oddelek - služba za trznice na Nabrezju Augusto 12 (tel. st. 305688 in 300874).

NA HITRI CESTI IN POD PREDOROM MONTEBELLO

Prometne nezgode in hudi zastoji v prometu

Na srečo le nekaj lažje ranjenih - Brez hujših posledic se je rešil tudi mladenič iz Porcie, ki ga je ukleščil bager

Kar dve nesreči sta se skoraj istocasno zgodili na hitri cesti, nezgoda v predoru pod Montebellom, razlitje olja pred vhodom v predor, ki pelje proti Senenemu trgu: gasilci, osebje Rdečega križa, mestni redarji so včeraj imeli polne roke dela, prišlo je tudi do hudih težav in zastojev v prometu, v veliko uteho pa je, da ni bilo nobene smrtno žrtve, večina vpletenih se je v glavnem lažje ranila in so jih po pregledu v bolnišnici poslali domov.

Prvi klic na pomoč so reševalci prejeli ob 7.45: na hitri cesti, pred predorom pod Skednjem v smeri proti središču mesta, se je premnilo blindirano vozilo za prevoz vrednosti (registrirana tablica je bila iz Padove). Odsek so zaprli za promet, vendar je preteklo samih 30 minut, ko je na nasprotnem odseku, vendar na drugi strani predora (torej iz smeri VII. pomola) tovornjak z nemško registrirsko tablico povzročil verizno trčenje, v

katerega so bili vpleteni stiri avtomobili (dva fiat uno, fiat 126 in ford fiesta). Medtem ko se v blindiranem vozilu ni nihče poškodoval, so se pri drugi nesreči poškodovale stiri potniki, ki so jih odpeljali v bolnišnico. V prvem fiat uno se je ranila 45-letna Laura Bidoli iz Ul. Ciamician 22 (prognoza 10 dni), v drugem fiat uno 48-letni Paolo Petronio iz Ul. Costalunga 78/1 (prognoza 20 dni), v fiat 126 30-letna Angela Vouk iz Ul. Verniellis 18 (prognoza 10 dni), v fiat fiesta 32-letni Daniele Bolis iz Ul. Revoltella 5 (prognoza 7 dni). Četverice niso zadržali na zdravljenju.

Hitra cesta je bila na tistem odcepu popolnoma zaprta za promet od 8.20 do 10.30. Skoraj istocasno se je »zagozdilo« pred predorom blizu Ul. Baiamonti, kjer je z nekega avtobusa prišlo do izlitja olja, ki je onesnažilo levi del cestišča (v smeri proti Senenemu trgu). Poklicali so osebje specializira-

nega podjetja, ki je zatem očistilo asfalt.

To pa se ni bilo vse: istočasno, ob 10.20, so bili mestni redarji in osebje Rdečega križa zaposleni v predoru pod Montebellom, kjer je prišlo do nesreče, v katero so bili vpleteni avtomobil fiat uno, motorno kolo in moped. Motorista sta se morala zateci po zdrav-

nisko pomoč, huje pa jo je skupil 30-letni Enzo Punter (Ul. Marco Polo 35), ki se bo zdravil 30 dni, medtem ko so 40-letnega Franca Romana iz Ul. Fonda 68 odslavili s prognozo okrevanja v 15 dneh.

Reševalce so včeraj popoldne poklicali tudi na državno cesto 58 (proti Fernetem), kjer je prišlo do

nesreče pri delu: z bagerjem (sicer manjše velikosti) so nekaj kopali, nakar so odstranili stabilizacijske noge, bager se je nagnil in z ročico uklenil 25-letnega Stefana Davisia, doma iz Porcie. Delavec, ki je bager upravljal, je spet namestil ročice in pomagal Davisu, ki si bo opomel že v 7 dneh.

RAZSTAVA / ODPRTJE JUTRI

Slovenska sodobna umetnost v Trstu

Prireja jo Trieste Contemporanea

Slovenska sodobna umetnost bo jutri zazila v dvorani Franco na Trgu Libertà. Odprtja velike razstave, ki jo prireja združenje Trieste contemporanea, se bo udeležil slovenski minister za kulturo Sergij Pelhan, kar daje pobudi se poseben lesk.

Razstava, ki jo je uredil Toni Biloslav s pomočjo tekstov kritikov Andreja Medveda in Judite Krivier Dragan, daje dragocen vpogled v slovensko likovno umetnost osemdesetih in devetdesetih let, uokvirja pa se v niz prireditvev o umetnosti in kulturi v srednji in vzhodni Evropi. Umetniška dela naj bi nakazala družbene spremembe, kulturne in miselne inovacije, ki sprem-

ljajo politično in gospodarsko prenovitev vzhodnoevropskih držav.

Svoja dela bodo v Trstu razstavljali Zvest Apollonio, Todorče Atanasov, Mirsad Begić, Emerik Bernard, Mirko Bratusa, Jakov Brvar, Milan Erić, Dušan Fišer, Gustav Gnamus, Bojan Gorenc, France Gruden, Herman Gvardjancić, Zdenko Huzian, Skupina Irwin, Zmagaj Jeraj, Dušan Kirbiš, Aleksij Kobal, Janez Lenassi, Erik Lovko, Zivko Marusić, Matjaz Počivavsek, Marjetica Potrč, Rene Rusjan, Andraž Salamun, Duba Stambollec, Jože Slak Doka, Tugo Sušnik, Marko Tušek, Petra Varl Simoncic, Lujo Vodopivec.

SLOVENSKO STALNO GLEDALIŠČE

Po tragediji zdaj na vrsti nekaj razvedrilnega

Na repertoarju komedija Mira Gavrana Mož moje žene

Ce se je vodstvu Slovenskega stalnega gledališča zdelo primerno začeti sezono z Aishilovo tragedijo, je prav tako vedelo, da mora taki kruti predstavi slediti nekaj lahkega, veselega, razvedrilnega. Zato je našla svoje mesto v repertoarju komedija Mira Gavrana Mož moje žene. Da ne gre za preveč resne stvari, zelo jasno pove že sam naslov in vsebina igre se mu ne izneveri.

Ce dva popolnoma različna moška, custveni Stajerc, ljubitelj jedi, dobre kapljice in kart, in racionalni, pedantni, asketski Ljubljancan ugotovita, da sta poročena z isto ženo, je motiv za odlično komedijo na dlani. Njuno srečanje in prepricavanje o tem, kdo je boljši mož, kdo ji nudi več, s kom bo bolj srečna in kdo se ji mora odpovedati, vodi v nepricakovane komične preobrate. Celo v to, da jo hoceta zdaj eden, zdaj drugi zapustiti in jo ponujata drug drugemu. Komični zaplet doseže vrhunec, ko se odločita, da jo bosta oba zapustila in zivela onadva skupaj. Vendar po treznem moskem razmisljanju se odločita, da... O predstavi veliko pove tudi dejstvo, da je doživela že skoraj sto ponovitev po vsej Sloveniji, kar jo uvršča v komedijske uspešnice zadnjih gledaliških sezon. Igrata Ivo Ban in Iztok Valic na sceni in v kostumih Janje Korun. Režiral je Marjan Bevk.

Predstava je izven abonmaja, vendar abonenti lahko izkoristijo dodatni kupon (7+1). Pa se to: traja uro in dvajset minut ter nima odmora.

IGOR TUTA V DSU

Sončne in senčne plati slovenske TV

Zamejska televizija je vzpostavila koristno sodelovanje tudi s TV Slovenija

Na uvodnem srečanju letošnje (kot vedno) aktivne sezone Društva slovenskih upokoencev, je bil v sredo popoldne v Gregorčičevi dvorani govor o slovenski zamejski televiziji. Igor Tuta je prisotnim predstavil kronološki potek nastanka prvih zamejskih televizijskih oddaj ter v besedi in s predvajanjem zacetne TV oddaje iz dne 27. marca komentiral splošnejše zakulisje slovenskega televizijskega oddajanja. Tako smo lahko na primer izvedeli, da so iz Rima obvestili slovensko redakcijo, da lahko prične z oddajanjem komaj en teden prej. Slovensko osebje brez pomoči italijanskih kolegov vsaj zacetnega oddajanja ne bi zmoglo. Italijanski kolegi so sicer radi prišli na roko tudi z ozirom na dejstvo, da je tudi v njihovem interesu potenciranje slovenske televizije.

Čim več je na primer deljenih snemalcev, montažerjev itd., tem več jih bo priskočilo na pomoč tudi pri oddajanju v italijanskem jeziku.

Sindikat se je že od vsega zacetka izrekel sicer v bran televiziji, toda ne za vsako ceno: radio ne sme trpeti. S svojo doslednostjo in organiziranostjo so tako sindakati dosegli, da so nastavili stiri dodatne novinarje, dva režiserja ter stiri nove tehnike, kar pa se vedno ne zadostuje potrebam, ki jih ustvarjanje televizijskih posnetkov zahteva. Problem je zelo zgoc, prav zaradi tega so sindakati sklicali za prihodnji teden (od 29. oktobra do 5. novembra) stavko osebja. Poleg pomanjkanja tehničnih sredstev je najbolj občuteno pomanjkanje uradnega osebja, ki bi direktno skrbelo za nekatere osnovne funkcije, kot je na primer pisanje uvodnih napisov na televizijskem posnetku. Za vse te usluge se mora slovenska televizija se vedno obračati na zunanje sodelovanje z Videostom, kar nedvomno otežuje delo. S stavko si osebje nadeja, da bi izvedlo zadosten pritisk na državno ustanovo RAI, ki naj bi bila primorana v kratkem casu postaviti potrebni novi kader.

V teh mesecih je slovenska zamejska televizija vzpostavila koristno sodelovanje s TV Slovenijo (risanke) z osebjem, ki pripravlja polurno tedensko televizijsko oddajanje v mladinskem jeziku v okviru televizijskih oddaj v nemščini na Južnem Tirolskem ter s koroškim radijskim in televizijskim osebjem, ki pripravlja za našo televizijo mesečno po-

ročilo o raznovrstnemu udeleževanju Slovencev na Koroškem.

Največje zanimanje velja predvsem za raznolike daljše nedeljske oddaje, ki se vsakic osredotocijo na določeno tematico. Tako bo v nedeljo na vrsti televizijski posnetek spevoigre »Sneguljica« v izvedbi Kulturnega društva z Trebč, v sredo, 1. novembra bomo lahko gledali zanimivi dokumentarec o drugem tržaskem procesu, v prihodnje pa se gledalcem obeta stevilo razvedrilnih in poučnih nedeljskih in (obcasnih) prazničnih programov; v novembrom bo ponovitev nedeljske oddaje tudi v cetrtek. Enkrat mesečno je na programu Tržaski mozaik, ki prikazuje različno kulturno, politično, sportno dejavnost v zamejstvu v obliki sestavljenke krajsih prispevkov; prav tako enkrat mesečno oddaja slovenska televizija program z naslovom Alpe Donava Jadran. Oddaje pripravlja izmenično vsaka od držav članic skupnosti Alpe Jadran.

Med najbolj inovativne projekte spada predvsem prva oddaja niza »Pri nas doma« z naslovom »Kaj, hudica, hočejo ti Slovenci?«. V studiu bo Jože Peterlin, oddaja pa je sestavljena nekoliko po zgledu Costanzovega talk-showa. Veliko bo gostov, posnetkov ter zunanjih intervjujev.

Slovenska televizija je v svoj mesečni program vključila tudi najpomembnejše slovenske filme, ki so s svojo kvaliteto zaznamovali celotno zgodovino slovenske kinematografije.

Vida Valentić

POLAGANJE VENCEV / V MESTU IN OKOLICI

Svečanosti ob dnevu mrtvih

V Saležu svečanost pred nanovo urejenim spomenikom

V mestu in okolici napovedujejo tudi letos, kot vsako leto, vrsto prireditvev in spominskih pobud ob dnevu mrtvih. Društva, obcinske uprave in borčevske organizacije se bodo ob tej priložnosti poklonile padlim borcem za svobodo ter na grobove in ob spomenike padlim v odposlanskem gibanju položile sope cvetja in vence. Padlim se bodo poklonili tudi predstavniki Republike Slovenije in obalnih občin.

Delegacija Slovenske kulturno gospodarske zveze bo ob 1. novembru polagala vence na grobove in spomenike padlih borcev v odposlanskem gibanju in osvobodilni borbi, in sicer v torek 31. t.m., v popoldanskih urah po naslednjem razporedu: ob 13.30 v Ul. M. D'Azeglio, ob 13.45 v Ul. Ghega, ob 14. uri pri Sv. Justu, ob 15. uri na grobnici

padlih borcev na vojskem pokopališču, ob 15.30 pred spominskim kamnom pred pokopališčem Sv. Ane in na pokopališču Sv. Ane (Bazoviške žrtve, P. Tomazič, skupni grob) in ob 16. uri v Rizarni.

Stevilne svečanosti bodo tudi po vaseh, na pokopališčih in ob spomenikih. Se posebej svečano bo v nedeljo ob 15. uri v Saležu, kjer so domačini s prostovoljnim delom poskrbeli za, lepsi videz spomenika padlim v narodnoosvobodilnem boju, ki je bil postavljen leta 1948. V soboto ob 20. uri pa bo KD Rdeca zvezda v društvenih prostorih priredila srečanje-razgovor s Cirilom Zlobcem, Borisom M. Gombacem in Milošem Budinom na temo: Pogled na položaj in perspektive Slovencev v narodno mešanem prostoru.

SKD TABOR

Mladinska gledališka skupina: Fantje na plan

Mladinska gledališka skupina Slovenskega kulturnega društva Tabor z Opcin nam je poslala v objavo sledeče obvestilo: »Ce ste gledali našo letošnjo predstavo, kabaret Vaje v slogu, ste opazili s kaksnim navdušenjem igramo, pojemo, plešemo in kako se zabavamo. Kdor je gledal našo predstavo večkrat, in teh ni malo, pravi, da je v njen vsakic nekaj novega. Zato se je nismo se naveličali in bomo radi se veliko nastopali, vendar razmišljamo že tudi o novem delu, ki bo prav tako zabavno s pevskimi in plešnimi vložki, kot je že postalo običaj pri nas. Delo predvideva več moskih vlog, zato vabimo fantje od 16. leta dalje, ki bi se hoteli vključiti v našo skupino, naj se javijo v Prosvetnem domu v ponedeljek, 30. oktobra ob 19. uri. Openci ste se posebej dobrodošli, torej fantje na plan«.

PROTI RASIZMU

Uspešni obračun pobude »Macaroni e Vù Cumprà«

Niz pobud proti rasizmu in za sožitje »Macaroni e Vù Cumprà« se bo zaključil v nedeljo s popoldanskim praznikom v Dijaskem domu, na katerem bodo nastopile tri glasbene skupine, prodajali pa bodo proizvode iz Tretjega sveta po zelo zmernih cenah.

Organizatorji pobude, številna združenja pod pokroviteljstvom Tržaskе občine, so včeraj objavili prvi obračun protirasističnega festivala, ki je zelo laskav. Predvsem je veliko pozornosti prisklala razstava fotografij »Macaroni e Vù Cumprà«, pa kateri nosi ime ves tritedenski splet pobud. V pasazi Tergeste so se do nedelje na ogled fotografije, ki prikazujejo podobno usodo večerajšnjih izseljencev iz Italije, ki so jim v Franciji zaničevalno pravili

Macaroni, in sedanjih priseljencev v Italijo, ki jim pravijo Vù Cumprà. Razstavo si je že ogledalo nad 3 tisoč oseb, bilo pa je tudi več vodenih obiskov za dijake srednjih sol. Organizatorji se enkrat opozarjajo, da so morali zacasno umakniti razstavo zaradi sobotnega shoda fasistov na Borznem trgu in pripominjajo, da bi morale sile javnega reda premešiti kraj shoda, ne pa »svetovati« zacasni umik fotografij.

V Tržaski knjigarni so se na ogled risbe videnskega vinjetista Calligara, v knjigarni v Ul. Torrebianca pa knjige iz Tretjega sveta.

Včeraj pa so sporočili, da ne bo napovedanega ciklusa treh afriških filmov, ker iz birokratskih razlogov niso pravočasno izdali dovoljenja za predvajanje.

POVRATEK Z ISCHIE

Zdravstveno letovanje krožka KRUT

Minulo nedeljo se je vrnila s 14-dnevnega zdravstvenega letovanja na otoku Ischia skupina 32 članov tržaskega Krožka za rehabilitacijo in varstveno svetovalno službo (KRUT). Na otoku so bivali v termalnem zdraviliškem hotelu Terme Elisabetta v kraju Casamicciola, ki velja za enega najbolj znanih termalnih krajev za zdravljenje z blatnimi oblogami (fangoterapija) in termalnimi kopelmi. Čeprav v tem kraju sprejemajo skupine do največ 25 oseb, je vodstvu KRUT-a uspelo pridobiti se nekaj mest in tako zadostiti poprašanju. Po povratku so udeleženci (vodil jih je Igor Starc) soglasno izrazili svoje zadovoljstvo nad potekom bivanja tako iz zdravstvenega kot družabnega vidika, kakor tudi bivanje v hotelu, posebno zaradi postrežbe in izredno prijaznega osebja. Svoje se seveda pripelale tudi krasno vreme. Popoldanske ure so bile namenjene pretežno zdravljenju, popoldanske pa so člani KRUT-a izkoristili za spoznavanje kraja, njegovih naravnih in zgodovinskih zanimivosti ter za krajše izlete po otoku, pa na otok Capri in se kam. Tudi cena tega prvega zdravstvenega letovanja na Ischii v organizaciji KRUT-a, je bila ugodna, celo ugodnejša kot v nekatere termalnih krajih v Sloveniji in drugod po Italiji.

*S tem zdravstvenim letovanjem se je dejansko zacela nova sezona

krožka KRUT, potem ko se je sezona 1994/95 zaključila z desetdnevnim bivanjem v Smarjetskih toplicah. Pravzaprav se je nova sezona zacela z ze tradicionalnimi vajami v plavanju v ogrevanih bazenih v Strunjanu in v Gradežu, kamor krut spremlja svoje clane vsak teden od torka do petka.

Z zacetkom nove sezone je KRUT pomembno razširil svoje ponudbe na podrocju rehabilitacije in zdravstva, da bi v kar največji meri zadostil narascajocim potrebam svojih clanov. O tem smo se pogovorili s pred-

sednico krožka, Nevenko Pecarjevo. Tako bo v njegovih prostorih ponovno zacela delovati enkrat tedensko konzulencna ambulanta, ki jo vodijo nasi zamejski zdravniki. Prav tako bo krožek za svoje clane in prijatelje priredil vrsto predstavitev ponudb zdravljenja in nacinov zdravljenja v zdraviliscih, kjer bodo imeli vsi udeleženci možnost direktnega razgovora z zdravnikom-specialistom. Te predstavitve so bile tudi lani v Strunjanu tako za tržasko kot za goriske clane. Na obeh je izcrpne informacije dajala primarij zdravilisca v

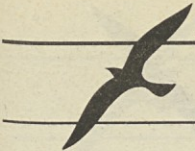
Strunjanu, dr. Danica Radulovic. Poleg tega se je vodstvo KRUT-a dogovorilo z zdravstveno službo strunjanskega zdravilisca, da bo uvedlo možnost celodnevne ambulantne fizioterapevskega zdravljenja za tiste clane, ki si iz raznih razlogov ne morejo privosciti bivanja v zdraviliscu. Tako ambulantno fizioterapevsko zdravljenje bo možno vsak dan od 7. do 20. ure, KRUT pa bo za svoje clane oskrbel tudi prevoz.

Prav tako se je KRUT povezal z raznimi zdravniki-specialisti, predvsem fiziatr in reumatologi, ker je po teh specialisticnih posegih vedno vecje popravevanje. Sicer pa bo v kratkem izsel nov KRUT-ov prirocnik z vsemi ponudbami, kakor tudi z obračunom lanske in programom nove sezone.

V vodstvu KRUT-a po vsem tem in sprico zelo pozitivnega obračuna minule sezone, z zadovoljstvom ugovarjamo, je dejala predsednica Nevenka Pecar, da je njegova ponudba članom naletela na splošno odobravanje in vedno večje zanimanje. Zato si bo vodstvo krožka prizadevalo svojo ponudbo na strokovni ravni se okrepiti in razširiti. K temu ga spodbuja dejstvo, da se je stevilo vpisanih članov povzpelo že na skoraj 800 uslug, ki jih nudi KRUT, pa se jih poslužuje se mnogo več.

Jože Koren

VČERAJ-DANES

Danes, PETEK,
27. oktobra 1995
SABINA

Sonce vzide ob 6.37 in
zatone ob 17.00 - Dolžina
dneva 10.23 - Luna vzide
ob 10.09 in zatone ob
19.48.

Jutri, SOBOTA,
28. oktobra 1995
SIMON

VREME VČERAJ OB 12.
URI: temperatura zraka
20,4 stopinj, zračni tlak
1023,6 mb ustaljen, brezve-
trje, vlaga 37-odstotna, ne-
bo jasno, morje skoraj mir-
no, temperatura morja 18,3
stopinje.

ROJSTVA IN SMRTI

RODILI SO SE: Giada De
Gioia, Giacomo Pegoraro,
Martina Villatora.

UMRLI SO: 20-letni
Marzio Pellarin, 45-letna
Mariella Menecchini, 80-let-
ni Oreste Cermelj, 86-letna
Amalia Cuttin, 83-letni Vit-
torio Petelin, 80-letna No-
vella Pesaro, 80-letni Ettore
Torcello, 80-letna Ludmilla
Grgic, 71-letna Damiana
Moretti, 65-letni Giulio
Cermel.

LEKARNE

Od PONEDELJKA, 23.
do NEDELJE, 29. oktobra
1995

Normalen urnik lekarn
od 8.30 do 13.00 in od
16.00 do 19.30

**Lekarne odprte od 13.00
do 16.00**

Largo Sonnino 4 (tel.
660438), Ul. Alpi Giulie 2
(tel. 828428), Mazzinijev
drevored 1 - Milje (tel.
271124).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za najnuj-
nejše primere.

**Lekarne odprte od 19.30
do 20.30**

Largo Sonnino 4, Ul. Al-
pi Giulie 2, Trg S. Giovanni
5, Mazzinijev drevored 1
(Milje).

SESLJAN (tel. 414068) -
samo po telefonu za najnuj-
nejše primere.

NOCNA SLUŽBA

**Lekarna odprta od 20.30
do 8.30**

Trg S. Giovanni 5 (tel.
631304).

**Za dostavljanje zdravil
na dom tel. 350505 -**

TELEVITA

Urad za informacije

KZE-USL - tel. 573012.

Urad za informacije KZE
deluje od ponedeljka do
petka od 8. do 13. ure. - tel.
573012.

**Zdravstvena dežurna
služba**

Nočna služba od 20. do
8. ure, tel. 118, predpraz-
nična od 14. do 20. ure in
praznična od 8. do 20. ure.

Hitra pomoč tel. 118.

Telefonska centrala

KZE-USL: 399-1111.

KINO

ARISTON - 16.00, 18.05,
20.10, 22.15 »Terra e li-
bertà«, r. Ken Loach, i. Ian
Hart, Rosana Pastor.

EXCELSIOR - 17.15,
19.45, 22.15 »Apollo 13«, i.
Tom Hanks.

EXCELSIOR AZZUR-
16.00, 17.30, 19.00, 20.30,
22.00 »La seconda volta«, i.
Nanni Moretti.

AMBASCIATORI -
15.30, 17.40, 19.55, 22.15
»Die Hard«, i. Bruce Willis,
J. Irons.

NAZIONALE 1 - 16.00,
18.00, 20.10, 22.15 »Nove
mesi - imprevidi d'amore«,
i. Hugh Grant, Robin Wil-
liams.

NAZIONALE 2 - 15.45,
17.50, 20.00, 22.15 »Show
Girls«, r. Paul Verhoeven.

NAZIONALE 3 - 16.00,
18.00, 20.05, 22.15 »Mow-
gli - Il libro della giungla«,
i. Jason Scott Lee.

NAZIONALE 4 - 15.45,
17.40, 20.00, 22.15 »Bat-
man Forever«, i. Val Kil-
mer, Tommy Lee Jones, Jim
Carrey.

MIGNON - 16.00 - 22.00
»Desiderio di vizi«, prepo-
vedan mladini pod 18. le-
tom.

CAPITOL - 16.00, 18.00,
20.00, 22.10 »French Kiss«,
i. Meg Ryan, Kevin Kline.

ALCIONE - 18.00, 20.00,
22.00 »Al di là delle nuvo-
le«, r. Michelangelo Anto-
nioni, i. John Malkovich,
Sophie Marceau, Kim Rossi
Stuart.

LUMIERE - 16.30, 18.10,
20.20, 22.15 »Al di là delle
nuvole«, r. Michelangelo
Antonioni, i. John Malkovi-
ch, Sophie Merceau, Kim
Rossi Stuart.

PRIREDITVE

SKD TABOR - Opcine -
Prosvetni dom. Vsak cetr-
tek se ob 20. uri zbiramo
zenske in dekleta krožka
"OB PLETENJU SE
KAJ..."Pridite!

FOTO TRST 80 vabi na
ogled fotografske razstave
o preteklosti Trsta v Gre-
gocicevi dvorani, vsak dan
razen ob sobotah in ne-
deljah od 9. do 18. ure.
Pobuda se uokvirja v vse-
državno pobudo "Bila je
Italija" in je lahko zanimi-
va tudi za solsko mladino:
po možnosti skupinski
obisk javite na tel. st.
040/635626. Razstava bo
odprtase danes, 27. t. m.

KD RDECA ZVEZDA
vabi na srečanje-razgovor
s CIRILOM ZLOBCEM,
BORISOM M. GOM-
BACEM in MILOSEM BU-
DINOM na temo "PO-
GLED NA POLOŽAJ IN
PERSPEKTIVE SLOVEN-
CEV V NARODNO MESA-
NEM PROSTORU", ki bo
jutri, 28. t. m., ob 20. uri v
društvenih prostorih v Sa-
lezu.

**KD ROVTE - KO-
LONKOVEC**, Ul. Monte
Sernio 27 vabi na
SRECANJE jutri, 28. t. m.,
ob 20. uri. Ob spremstvu
Mariota Ursica (avtorja in
režiserja) se bosta v vese-
lem razpoloženju srečala
Miranda Caharija in Livio
Bogatec. Pridite, ne vam
bo zal!

KD in ZPZ I. GRBEC,
Skedenska ul. 124 vabita
otroke in odrasle na PO-
POLDAN POSVEČEN MA-
LI NIKI, ki bo nedeljo, 29.
t. m., ob 16. uri v društve-
nih prostorih. Marko Kra-
vos bo predstavil svojo
najnovejšo otroško knjigo.
Sodeloval bo otroški pev-
ski zbor Vigred, ki ga vodi
Eva Ciuk.

SLOVENSKA ZAMEJ-
SKA SKAVTSKA ORGA-
NIZACIJA vabi na video
festival JAMBOREE 95.
Predstava bo v nedeljo,
29. t. m. v Kulturnem do-
mu F.Prešeren v Boljun-
cu ob 15. uri. Toplo va-
bljeni vsi skavti in skav-
tinje, starsi in prijatelji
ter vsi tisti, ki imajo radi
pristen skavtski popol-
dan.

**DRUSTVO SLOVEN-
SKIH IZOBRAZENECV** v
Trstu vabi v ponedeljek,
30. t. m. na predavanje
dr. Edija Kovaca na temo
"PREBUDITEV STARIH
RELIGIJ NA BALKANU?
VERSKI VIDIKI VOJNE V
BOSNI". Predavanje bo v
Peterlinovi dvorani, Do-
nizetijska 3 s pričetkom
ob 20.30.

OBVESTILA

SKD PRIMOREC -
Trebče sporoča, da se zac-
ne tečaj za izdelavo na-
rodnih nos danes, 27. t.
m., ob 20. uri v Ljudskem
domu v Trebčah.

**DRUSTVO KATO-
LISKIH PEDAGOGOVI** iz
Slovenije bo predstavilo
svoje delovanje na sloven-
skem solskem področju ju-
tri, 28. t. m., ob 16. uri na
Ul. Donizetti 3. Vsi vljud-
no vabljeni se posebno
solniki, ki se zanimajo za
stike s svojimi kolegi.

**UPRAVA OBČINE DO-
LINA** obvešča, da bo javni
sestane v dvorani A.Gr-
mek v Mladinskem
krožku v Dolini v torek,
31. t. m., ob 20. uri.

KD SLOVAN - Padrice
obvešča pevke in pevce,
da se bo pevska vaja zač-
ela v torek, 31. t. m., ob
20.30 v prostorih Gozdne
zadrage. Vabljeni!

BOOGIE-WOOGIE,
sambo, merenge, pačano
ipd. boš mimogrede
osvojil na tečaju latin-
skoamarških plesov v KD
S. Skamperle na Stadionu
1.maj od 4. novembra
dalje. Po dve uri tedensko
bo tečaj vodila koreogra-
finja Mojca Horvat. Za
informacije in vpis telefo-
nirajte v večernih urah na
st. 572595.

TPPZ P. TOMAZIC - v
novih prostorih. Pevci,
muzikantje, recitatorji se
bomo srečali v
petek,10.novembra, ob 20.
uri v Partizanskem domu
na PADRICAH st. 60 ob
cesti Padrice - Bazovica
.Novi pevci pridružite se!

**SLOVENSKO DOBRO-
DELNO DRUSTVO** v Tr-
stu razpisuje letos svojo
studijsko stipendijo iz sk-
lada "Mihael Flajban".
Stipendija bo znasala
2.000.000 lir letno in bo
trajala za vso redno stu-
dijsko dobo, v kolikor bo
dobitnik zadostil pogojem
pravilnika. Stipendija je
namenjena slovenskim za-
mejskim visokosolcem, ki
se bodo vpisali v tržaško
ali videmsko univezo v
akademskem letu
1995/1996. Podrobnejša
pojasnila dobite na se-
dežu Slovenskega dobro-
delnega društva v Trstu,
Ul. Mazzini 46/1.nadstr.,
tel. st. 631203 ob cetrkih
od 16. do 18. ure. Rok za-
pade 30. novembra.

SKLAD MITJA CUK ob-
vešča, da je na sedežu Skla-
da dvakrat tedensko na raz-
polago logopedinja. Infor-
macije dobite vsak dan v
dopoldanskem casu, razen
ob sobotah na tel. st.
040/212289.

SKLAD MIA CUK ob-
vešča, da se vsak dan vršijo
popoldanski dopolnilni
pouk in individualne lek-
cije iz vseh predmetov na
vseh solskih stopnjah.
Informacije po tel. st.
212289 od ponedeljka do
petka v dopoldanskem ca-
su.

**OBČINSKA UPRAVA V
DOLINI** prireja tečaj slo-
venscine za občane, ki ne
poznajo slovenskega jezika
in bi se ga radi naučili.
Tečaj bo potekal v večernih
urah dvakrat tedensko pod
okriljem Ljudske univerze.
Vpisovanje vsak delavnik
od 9. do 12. ure v tajništvu
občine, kjer bodo interesen-
ti dobili tudi vse potrebne
informacije o poteku tečaja.
Rok vpisovanja zapade 11.
novembra 1995.

VAS MIKA anglescina?
Morda že obvladate osnove,
a bi se radi se izpopolnili?
Ponujamo Vam možnost,
da se ji približate sproščeno
in udobno, primerno
svojim željam in zahtevam,
za razvedrilo ali uporabno
dopolnilo svojega znanja.
Ponudba velja predvsem za
člane, dobrodošlo Vas čaka-
mo na prvem spoznavnem
srečanju v ponedeljek, 30.
t. m., ob 18. uri na sedežu
ZSKD v Ul. sv. Franciska
20 (v drugem nadstropju).

**NOVOUSTANOVLJENI
MePZ F.Venturini** vabi na
vajo vsak torek in cetrtek
ob 20.30 v Kulturni center
A.U.Miro pri Domju.

SK BRDINA sporoča, da
se nadaljuje telovadba v re-
penski telovadnici vsako
sredo od 18. do 20. ure.

SKD I. GRUDEN - Na-
brežina - Tudi letos se bo-
mo dne 1. novembra pri-
merno poklonili spominu
rajnih. Zbrali se bomo ob
14.30 na nabrežinskem tr-
gu pred spomenikom pad-
lim. Od tod se bomo podali
na pokopališča in k obe-
ležem v naši okolici: 14.30
spomenik padlim v Na-
brežini, 14.40 pokopališče
v Nabrezini, 15. ura poko-
pališče v Sempolaju, 15.15
spomenik padlim v Sempo-
laju, 15.20 spomenik pad-
lim v Praprotu, 15.30 spo-
menik padlim v Prečniku,
15.45 pokopališče v
Mavhinjaj, 16.15 pokopa-
lišče v Slivnem. Po spo-
minskih svečanostih bo ob
17. uri sledil v Nabrezini
na Radovičevi kmetiji tra-
dicionalni "vahtic". Na
druzanost vabi vse člane in
prijatelje. Postregli Vam
bodo z domačim pri-
grizkom, pečenicim ko-
stanjem in pristno kapljico.
Odbor SKD I. Gruden.

SK BRDINA sporoča, da
se bo pričel tečaj smučanja
na plasični stezi v Nabreži-
ni dne 7. novembra in bo
ob torkih in cetrkih od 18.
do 20. ure. Cas vpisovanja
je se v ponedeljek, 30. t. m.
na sedežu Kluba, Proseška
ul. 131 na Opčinah od 19.
do 20. ure.

SK BRDINA organizira
sejem rabljene smučarske
opreme, ki bo 17., 18. in 19.
novembra v Domu Brdina
na Opčinah.

KMECKA ZVEZA prireja
danes, 27. t. m., ob 16.30 v
mali dvorani gledališča
France Prešeren v Boljuncu
sestane oljkarjev na
Trzaskem v zvezi s po-
stopkom za doseg podpore
oziroma doklad na proiz-
vodnjo oljnega olja. Na se-
stanku bo prisoten, poleg
strokovnjakov Kmečke zve-
ze, tudi predsednik
Združenja proizvajalcev
olja iz Ancone dr. Tonino
Cioccolanti, ki je obenem
tudi član vodstva deželne
Zveze kmetov Italije za
Marke.

OBVESTILA

**SINDIKAT SLOVENSKE
SOLE - tajništvo Trst** ob-
vešča člene, da je v uradu
na razpolago tekst
D.L. iz 16. aprila 1995, st.
297, clen 625, ki zadeva raz-
pis za poučevanje v tujni
[stalno učno osebo otroških
vrtcev in sol vseh vrst in
stopenj].

**SINDIKAT SLOVENSKE
SOLE - tajništvo Trst** ob-
vešča univerzitetne studente
(zadnji letnik: jezikoslovna
smer, literarni predmeti ali
višja sola za prevajalce), da
je v uradu na razpolago tek-
st razpisa selekcij za
opravljanje funkcije asisten-
ta italijanskega jezika v tuji-
ni za solsko leto 1996/97.

**SINDIKAT SLOVENSKE
SOLE - tajništvo Trst** ob-
vešča, da je urnik spreje-
manja strank sledec: vsak
torek od 16.30 do 18. ure,
Ul. Carducci 8, tel. st.
370301.

V BARKOVLJAH slavi-
ta danes 60. obletnico
poroke

**Danica in Mario
Starc**

Veliko let sta skupaj
preživela in prav dobro
sta se imela.

7 potomcev vzgojila in
nekaj otacov popila.

Da bi se mnogo zdra-
vih let slo mimo jima iz
srca voščijo

vsi domaci

ČESTITKE

Danes praznuje 30 let
DAVORIN BANDI. Vse naj-
boljše mu želijo Patricija,
Erik in vsi, ki ga imajo radi.

V Prebenedu danes DA-
VORIN slavi. Se tolko ka-
pljic, tolko let mu iz srca ze-
lijo Miranda, Genio, Edi,
Tamara, Bruno in Marija.

MALI OGLASI
tel. 040-361888

V SREDISCU mesta pro-
dam prostor za avto po
ugodni ceni. Tel. st. 762886
od 19. do 21. ure.

PRODAM Panda dance
900, letnik '90, v izredno
dobrem stanju, nove gume.
Tel. na st. 220716 - popol-
danske ali večerne ure.

PRODAM motorno kolo
Grillo-Piaggio 50 kub. v od-
ličnem stanju (skoraj nikoli
rabljen). Tel. v večernih
urah na st. 220525 (Katja).

PRODAM star morotni
kopač PGS, 12 k.s., 533 kub
dizelski motor Condor ter
prikolico. Tel. st. 231704.

PRODAJAMO in do-
stavljam zivalski gnoj v Go-
rici in okolici vsaj tri tone.
Tel. st. 0336/388104.

SAMOJEDO mladice z
rodovnikom "Kla's" pro-
dam. Tel. st. 040/229213.

PRODAM kanarčke Ma-
linua, dobre pevce. Tel. na
st. 220189 ob uri kosila in
večerje.

**ETNOLSKA SKUPINA
PRI NSK** prosi lastnike sta-
rih voscilnic na božično
oz. novoletno temo, da jih
posodijo ob priliki razstave
v decembru. Tel. st.
632663 ali pa v Ul. Petro-
nio 4 pri odseku za zgodo-
vino.

V NABREZINI, v nepo-
sredni blizini občinske pa-
lace, zasebnik daje v
najem 42 kv. m velik pri-
tični prostor, komaj pre-
novljen, svetel, z zago-
tovljenim parkirnim pro-
storom, za urad, ambulan-
to, obrtniške in trgovske
dejavnosti. Za informacije
poklicati na tel. st.
040/200740 v popoldan-
skih in večernih urah.

DAJEM v najem
opremljeno sobo v dolini
Glinscice (Boljunc 149)
starejši osebi, ki bi zelela
živeti pri družini in ne v
domu za ostarele. Tel. st.
228193.

NUDIM individualne
lekcije za osnovnosolske
otroke. Tel. st. 381794.

**KMETIJSKA ZADRU-
GA** v Trstu obvešča cenje-
ne odjemalce, da nudi v
svojih trgovinah v Ul. Flavia,
Foscolo, v Miljah in v
Centru Zeleni Market kri-
zanteme po ugodnih cen-
nah.

POHISTVO KORSIC -
Jutri, 28. oktobra in v ne-
deljo, 29. oktobra vabimo
vse na otvoritev prenovlje-
ne trgovine Pohistva Kor-
sic v Ul. S. Cilino 38. V
soboto, 28. 10., ob 18. uri
otvoritev fotografske raz-
stave Ennia Demarin, na-
stop pevske skupine "Mu-
sica noster amor" in po-
zdravn "Na zdravje".

GOSPA z izkusnjami
nudi pomoč v gospodinjst-
vu v dopoldanskem casu.
Tel. st. 0038667/31261.

PODJETJE isče šest
predstavnic/kov za pro-
dajo v gasilskem sektorju.
Za informacije tel. na st.
0338/320315.

PODARIMO simpatic-
nega psicka majhne rasti.
Tel. st. 200865 ali 200071.

PIVNICA pri Nadjji
v Boljuncu - vsak petek
zvečer vas vabi na
pokušnjo naravno točnega
piva iz soda ("a cadu-
ta").

OSMICA v Dolini pri
Mariu Zerjalu.

PRISPEVKI

V spomin na Albina
Skerka in Marijo Zidaric
darujeta Marica in Silvano
Rebula 50.000 lir za SKD
Vigred.

Za popravilo orgel v
sempolajski cerkvi da-
rujejo Stefaniya Legisa
50.000 lir, Eda Tercon
50.000 lir in Fani Adamic
50.000 lir.

V spomin na drago San-
tino Ferluga, ki bi 28. t. m.
praznovala 85. rojstni dan
daruje Lado Ferluga
100.000 lir za gradnjo Kul-
turnega doma v Lonjerju.

V pocatitev spomina
Albina Skerka daruje
družina Rogelja 100.000
lir za SD Sokol.

Boris Pegan daruje
50.000 lir za obnovo spo-
menika NOB v Salezu.

V spomin na vse svoje
drage daruje Marta Milic
Lupinc 200.000 lir za ob-
novo spomenika padlim v
NOB v Salezu.

V spomin na Vido Bra-
dac daruje Zdenka 50.000
lir za Zadrzni center za
socialno dejavnost.

V spomin na drago ma-
mo Lojzko, ob 10-letnici
smrti, daruje Majda Gher-
lani Malalan z družino
30.000 lir za OZ Fran Ven-
turini.

DAROVE IN PRISPEVKE

za objavo v časopisu sprejemajo
v tajništvu Uredništva PD (tel.
7796600) in preko poverjenikov
posameznih društev in ustanov.

Prispevke sprejema tudi urad
KRUT - Trst - Ul. Cicerone 8 (pri-
tičje) tel. 360072, s sledečim ur-
nikom: 9.00-13.00 in 14.00-17.00
od ponedeljka do petka.

V spomin na Albina
Skerka daruje Zofka Radović
25.000 lir za Sekcijo VZPI-
ANPI Devin - Nabrezina.

Ob 7. obletnici smrti
moza in oceta daruje Elda
Trampuž in otroci 50.000 lir
za Sekcijo VZPI-ANPI Devin-
Nabrezina.

Tiho je odsel nas pre-
dragi

Viktor Petelin

Pogreb bo jutri, 28. t.
m., ob 11.45 iz mrtvašni-
ce v Ul. Pietà v cerkev v
Nabrezini, kjer bo sv.
masa ob 12.15

Posebna zahvala naj
gre zdravnici dr. Posarel-
ljevi in g. Darinki za
skrb in nego, ki sta mu
nudila.

**Zalostno vest sporočajo
zena Anica, sin Bogdan z
zeno Gabrijelo in
sinovoma Markom in
Mitjo, sin Martin z
Lilijano ter ostalo
sorostvo**

Nabrezina, Trst,
27.10.1995

**Ob izgubi dragega ta-
sta Viktorja izrazamo
Gabrieli in družini isk-
rene sozaljje**

Lara, Elena, Alenka,
Nevio in Tatjana

**Ob bridki izgubi oceta
Viktorja socustvujejo z
direktorjem in prija-
teljem Bogdanom Peteli-
nom**

kolegi Infordate

**Ob smrti dragega
oceta Viktorja Petelina
izreka globoko sozaljje
Bogdanu in sorod-
nikom**

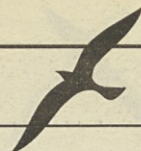
Mitja Vavpetič z družino

Zapustila nas je nasa
draga

Milka Grgič

POKRAJINA / VČERAJ PONOČI

Pokrajinski svet končno odobril lastni pravilnik

Polemike o amandmajih Lige

Goriski pokrajinski svet je po dolgi razpravi včeraj ponoči vendarle odobril novi pravilnik, ki ureja delovanje tega organa, odnose s predsedstvom, pristojnosti sveta in drugih organov itd. Postopek za izdelavo osnutka pravilnika se je pričel že v lanskem letu z izvolitvijo komisije, ki ji je predsedoval predstavnik Severne lige Salis. V pokrajinskem svetu so ob splošni razpravi na predzadnji seji prednosti vzeli v pretres se posamezne člene pravilnika ter predloge za spremembe.

Ze v splošni razpravi je bilo slišati kritike, da je večina z osnutkom skusala cimbolj omejiti delovanje pokrajinskega sveta in posameznih svetovalcev in da je bil osnutek napisan v funkciji današnjih razmer v pokrajinski upravi. Predstavnik zelenih Fiorelli je opozoril na nevarnost, da bi se delovanje ustanove in posameznikov, ki so bili v to ustanovo izvoljeni, utesnilo in kodificiralo s paragrafi. Tak namen je bil izrazen s poskusom časovnega omejevanja nastopov svetovalcev, dalje z nekaterimi "policijskimi" prijemi, ki jih predvideva člen st. 14 itd. Fiorelli je na prvi seji napovedal, da se zato ne bo udeležil razprave. Sicer pa je ze na seji 17. oktobra predložil devet predlogov za spremembo osnutka pravilnika. Dva je pokrajinski svet tudi sprejel.

Predloge za spremembo že usklajenega besedila je predložila tudi Severna liga, kljub temu, da je bilo besedilo sprejeto v komisiji, nekateri člani pa odobreni soglasno. Vecino teh amandmajev je nato načelnik Lige Pacor umaknil. Pac pa se je

ozracje segrelo ob obravnavi Fiorellijevega amandmaja k členu st. 14 (gre za člen, ki "po policijsko" ureja odnose med svetovalci in predsedstvom na sejah). Fiorelli je predlagal crtanje vseh odstavkov razen prvega. Zapletlo se je ob načinu glasovanja. Spor se je umiril sele s prekinitvijo seje, ki se je potem nadaljevala preko polnoci, ko se je spet zapletlo ob predlogu Buttignona (SKP) naj bi razpravo prekinili in glasovalne izjave o celotnem osnutku ter glasovanje opravili na prihodnji seji.

Tudi v tem delu je zelo ostro nastopil Fiorelli in podprl Buttignonov predlog. Seja se je kljub temu nadaljevala in ob končnem glasovanju je bil osnutek pravilnika skupaj z vnesenimi spremembami in dopolnili odobren z devetnajstimi glasovi. Vzdržal se je misovec Cosma, Buttignon in Fiorelli pa sta zapustila dvorano pred glasovanjem. Resnici na ljubo je treba zapisati, da je pozornost svetovalcev v drugem delu seje znatno popustila in so posamezne člene, glede katerih ni bilo amandmajev, avtomatično odobrili, brez branja naslovov in besedila, kakor bi bilo sicer korektno ob sprejemanju tako pomembnega akta.

Pot do končne odobritve pravilnika, ki ga mora potrditi kontrolni organ, pa bo najbrž se dolga, kajti ze sinoci je bilo slišati napovedi o prizivih.

Naj ob koncu kot zanimivost zabeležimo, da odobreni pravilnik urejuje (pravzaprav prepoveduje) uporabo prenosnih telefonov med zasedanjem pokrajinskega sveta.

SOVODNJE / VAŠKI POSVET S KRAJANI

Upravitelji zbrali koristne napotke

Prisluhnili so željam občanov, obenem pa jim tudi predstavili programe občinske uprave

Sovodenski občinski upravitelji so predsednici v Kulturnem domu v Sovodnjah zaključili krog posvetov z vaščani, ki so ga začeli pred dvema tednoma na Vrhu in ki jim je omogočil, da so se neposredno seznanili s problemi in željami občanov v posameznih zaselkih. Izkušnja je bila zelo pozitivna, tako da nameravajo taka srečanja ponoviti občasno oz. v primeru izrednih odločitev.

Župan Igor Petejan je bil odsoten zaradi gripe, nadomeščala pa sta ga podžupan prof. Leopold Devetak in odbornik Zdravko Kuštrin. Najprej je bilo na vrsti poročilo o raznih posegih, ki zadevajo Sovodnje in ki so že v teku oz. v načrtu. Nekateri veljajo za celo občino (urbanistični nacrt, financaška sola na letališču, parkirni prostori), drugi pa specifično zanimajo sovojenjske krajanje. Med temi največ pomislekov in skrbi vzbujajo Soški park, ki je doslej ustvaril nič koliko tečaj lastnikom zemljišč, prinesel pa jim ni nobene koristi. Vecina razpravljalcev se je ogre-

vala za popolno odpravo tega projekta, kar je v tej fazi se možno. Odbornik Kuštrin je sicer dejal, da je v reševanju tega problema potrebna velika previdnost zaradi znatnih finančnih sredstev, ki so namenjena za park in ki bi jih bilo škoda ne izkoristiti. V ta okvir spada tudi "večni" problem upepeljevalnika, preciščevalnih naprav za odpadke ter tovarn ob bregu Soče, ki spušcajo v reko odpadke in strupove. Glede problema odpadkov je Kuštrin omenil, da je na Pokrajini v izdelavi nov nacrt, ki predvideva možnost odprave upepeljevalnika in uvaja alternativne rešitve. To je vsekakor pozitiven korak naprej.

Drugo zgoče vprašanje je nevarnost pokrajinske ceste skozi Sovodnje in zmesnjava glede parkiranja na tej cesti. Občinska uprava je poverila nalogo nekemu goriskemu inženirju, da izdela nacrt za ureditev parkirnih mest vzdolž te ceste, za večjo varnost pešcev in stanovalcev. Glede plinovoda so dela na glavni cesti pri kraju, ostale ulice pa bodo

prisle na vrsto naknadno. V kratkem, naj bi na istem odseku od Rubij do začetka Sovodenj stekla dela za modernizacijo in ojačitev vodovoda, kajti glavna cev je stara in jo je treba zamenjati. V tej zvezi mora občinska uprava počakati na dovoljenje pristojnih organov zaradi komplikacij, ki lahko nastanejo pri železniškem mostu v Rubijah.

Kuštrin je nakazal se nekaj dodatnih posegov, ki naj bi jih izvedli v prihodnosti. Gre za poimenovanje ulic (pri tem bi upostevali želje večine prebivalcev) za ureditev pokritih čakalnic za avtobus, za obnovitev občinskih oglašnih desk in postavitev nabiralnikov za pisne predloge oz. proteste, ter za obnovitev prometnih znakov. Govor je bil se o novem delovnem urniku na občini in o pobudah ob 50-letnici osvojitve ter 30-letnici spomenika padlim v Sovodnjah, o čemer bomo podrobneje poročali v naslednjih dneh.

Na sliki (Fotostudio Reportage) krajanje na posvetu v Sovodnjah

ZA NAJMLAJŠE / V UL. BAIAMONTI

Ludoteka vabi na 9. Srečanja z domišljijo

Začetek jutri z odprtjem razstave

Občinska ludoteka, ki deluje v Vecnamenskem socialnem središču v Ul. Baiamonti, bo jutri ponovno odprla vrata 9. izvedbi Srečanj z domišljijo, ki so namenja otrokom. Prva prireditel bo razstava o dejavnosti ludoteke v poletnih mesecih.

Zasnovana je v treh sklopih. Prvi sega na področje filma: gostje ludoteke so v sodelovanju z vodstvom kina Vittoria in s Slovenskim poletnim središčem v Dijaskem domu na svojstven način odkrivali filmski svet. Druga dva sklopa zadevata odkrivanje likovne umetnosti in naravnega okolja, s čimer so se polti ukvarjali otroci od 3. do 6. leta starosti. Razstavo bodo odprli jutri ob 16.30

in bo na ogled do konca Srečanj z domišljijo, ki se bodo nadaljevala tri zaporedne konce tedna. Zvrstile se bodo lutkovne in druge predstave, animacija, ustvarjalne delavnice in druga srečanja tako za otroke kot za starše in vzgojitelje.

Sposed srečanj sta včeraj na občini predstavili odbornica za vzgojne dejavnosti Marilena Francioso in njena sodelavka dr. Ginaldi. Poudarili sta namen ovrednotenja občinske ludoteke pri vzgojnoizobraževalnih dejavnostih za najmlajše. Srečanja z domišljijo so za obiskovalce brezplačna, za vse druge dejavnosti (animacija, tečaji, igre itd.) ludoteke pa je predvidena letna članarina (60 tisoč lir).

KINO

GORICA

VITTORIA 18.00-20.00-22.00 »Die hard (Duri a morire)«. Igrajo Bruce Willis, Jeremy Irons, Samuel L. Jackson. Ozvočenje Dolby stereo.

CORSO 18.00-20.00-22.00 »Fermoposta«. R. Tinto Brass. Prep. mladini pod 18. letom.

PRIREDITVE

SPD GORICA prireja 12. novembra martinovanje v lovski koci na Kremencah nad Rencami. Prijave na sedežu društva ob sredah od 11. do 12. ure in ob četrkih od 19. do 20. ure. Ob zadostnem številu udeležencev bo zagotovljen prevoz. Število mest je omejeno.

DRUŠTVO SLOVENSKIH UPOKOJENCEV prireja 19. novembra večerjo ob martinovanju v gostišču Fogolar v Gallianu pri Cedadu. Vpisovanje na sedežu in pri poverjenikih do 8. novembra. V prihodnjem tednu bo dežurstvo na sedežu zaradi praznikov 3. novembra.

MARTINOVANJE bo 11. novembra v domu na Bukovju, v priredbi KD Briski gric. Ob domači večerji in pijaci, bo za razvedrilo poskrbel ansambel narodnozabavne glasbe. Prijave na sedežu od ponedeljka do petka od 20. do 21. ure in pri Maji Humar (tel. 884187) in Emanueli Juretič (81163).

KD OTON ZUPANČIĆ prireja 4. novembra martinovanje v Kulturnem domu Andrej Budal v Standrežu. Vpisovanje pri Marti (tel. 21407).

OBVESTILA

CICIKLUB sporoča, da bo prihodnje srečanje v ponedeljek, 30. novembra, ob 15. uri v Kulturnem domu v Sovodnjah.

SKD KREMENJAK iz Jamelj prireja plesne vaje za otroke in odrasle. Prijave pri Milki Pahor tel. 419993 ali pri odbornikih društva.

DRUŠTVO JADRO IZ RONK prireja tečaj slovenskega jezika in kulture. Trajal bo šest mesecev, pouk bo na sedežu društva v Romjanu, Trg. sv. Stefana 7/C, ob torkih med 20. in 22. uro. Prvo srečanje bo nocoj ob 20. uri. Interesenti se lahko se prijavijo pri odbornikih društva (tel. 482015, 776123, 413084).

OBCINA DOBERDOB obvesča, da je tehnični urad odprt ob torkih in četrkih med 17. in 19. uro.

LEKARNE

DEŽURNA LEKARNA V GORICI

OBCINSKA 1, Ul. sv. Mihaela, tel. 21074

DEŽURNA LEKARNA V TRZICU

OBCINSKA 1, Ul. Terenziana 26, tel. 482787

POGREBI

Danes: 10.00, Renato Ghia iz bolnisnice Janeza od Boga v Pordenonu; 11.00, Helena Mozetic, vd. Kodermatz iz bolnisnice sv. Justa na glavno pokopališče; 13.15, Giuseppino Cechet iz splosne bolnisnice v Poljan; 13.15, Aquilino Sandrin iz splosne bolnisnice v Fiumicello.

50 LET ZSKD / V KULTURNEM DOMU V GORICI

Razstava fotokluba Skupina 75

Nocoj tudi predstavitev publikacije o Zvezi in njenih članicah

V Kulturnem domu v Gorici je se danes odprta razstava članov fotokluba Skupina 75 ob 20-letnici delovanja. Na njej sodelujejo: Martina in Michela Baldan, Marko Butkovic, Fabio Devetak, Vilko Fajt, Vlado Klemše, Igor Kobal, Klavdij Komjanc, Flavio Mosetti, Boris Nanut, Walter Nanut, Silvan Pittoli, Patrizia Romagna, Robert Veluscek in Zdenko Vogric. Razstava sodi v okvir 50-letnice ZSKD, tako kot predstavitev publikacije o Zvezi, ki bo v Kulturnem domu nocoj ob 20.30. Na sliki (Fotost. Reportage): z odprtja razstave

GORICA / SREČANJE

SKGZ pri prefektu

Govorili so o Kmečki banki in šolah

Goriski prefekt dr. Francesco De Matteis je v torek dopoldne sprejel delegacijo Pokrajinskega odbora Slovenske kulturne gospodarske zveze za Gorisko. Slovenski predstavniki so mu v prijateljskem razgovoru obrazložili vrsto najbolj perečih vprašanj, ki so v tem trenutku se posebej aktualna za Slovence na Goriskem.

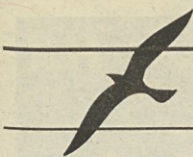
V prvi vrsti je bilo postavljeno vprašanje komisarske uprave pri Kmečki banki v Gorici, o katerem je bil govor že na srečanju s samim predsednikom Scalfarom ob njegovem nedavnem obisku v Gorici. Prefekta so člani delegacije podrobneje seznanili o zadnjih dogodkih

ter o težnjah in nacrtih članov banke v zvezi s celotno problematiko finančnega zavoda, ki je nastala s komisarsko upravo.

V drugem delu razgovora sta se strani dotaknili se vprašanja slovenskih sol v Gorici (namestitev srednje sole Ivana Trinka, problem selitve slovenske sekcija ITI) ter obiska predsednika Scalfara v Gorici, v okviru katerega je sprejel skupno predstavništvo Slovencev v Italiji.

Delegacijo goriskega odbora SKGZ je ob tej priložnosti obiskal pri prefektu vodil deželni tajnik Boris Peric, spremljala pa sta ga člana odbora Livio Semolic in Igor Komel.

GORICA / NOVA POTEZA NASPROTNIKOV POZIDAVE LETALIŠČA

Pobuda za tri referendume o gradnji financarske šole

Zbiranje podpisov že danes na Kornu - Napovedan nov priziv na TAR

Nasprotniki gradnje financarske šole se namestijo poslužiti prav vseh možnih poti, da bi prepričali realizacijo vojašnice, ki bi zasedla kar petino celotne površine goriskega letališča. Nova poteza v to smer je pobuda za razpis treh občinskih referendumov, na katerih naj bi se občani izrekli o tem načrtu oziroma o nekaterih občinskih sklepih, s katerimi je mogoče pogojevati gradnjo na letališču.

Res je, da je Berlusconijska vlada decembra lani, tik preden se je razsula, postavila nad načrt za financarsko šolo vojaško tajnost in s tem v bistvu odvzela možnost odločanja Goriski občini. Ves postopek je zato sedaj v rokah perifernih organov ministrstva za javna dela, ki naj bi v kratkem zaključili postopek za zakup del in prizgali zeleno luč za gradnjo vojašnice. Nacelnik Forza Italia v občinskem svetu Sergio Fornasir se tega že veseli in napoveduje začetek gradnje v mesecu januarju. Toda nasprotniki financarske šole so prepričani, da je postopek se vedno mogoče ustaviti in to po dveh poteh: z močnim pritiskom javnega mnenja, ki naj bi se izrazilo z množičnim podpisovanjem referendumskih zahtev, in po sodni poti.

Kar zadeva prvo pot, so se predstavniki Odbora za varstvo in razvoj letališča in predstavniki opozicijskih političnih sil v občinskem svetu dogovorili, da sprožijo kampanjo zbiranja podpisov za tri občinske posvetovalne referendume. Vprašanja, o katerih naj bi se izrekli občani, so sledeča:

1) »V Gorici je predvidena realizacija šole-

vojašnice za usposabljanje finančnih stražnikov: hočes, da se sezi- da na goriskem letališču?«

2) »Hočes, da Goriska občina odstopi zemljišča v njeni lasti, ki se nahajajo na letališču "Amedeo duca d' Aosta" v Gorici, na katerih je predvidena gradnja šole-vojašnice finančne straže?«

3) »Hočes, da Goriska občina izreče povoljno mnenje za realizacijo primarnih urbanističnih del, ki so potrebna za gradnjo šole-vojašnice finančne straže na letališču "Amedeo duca d' Aosta"?«

Prvo od vprašanj je natančno isto, kakršno so predložili že pred nekaj leti. Referendum je bil takrat zavrnjen, češ da ne zadeva specifičnega sklepa Goriske občine in da referendum o vprašanjih, ki se le posredno tičejo goriske stvarnosti, ni sprejemljiv. S ponovno predložitvijo hočejo pobudniki doseči tokrat drugačen sklep odbora treh garantov (občinski tajnik, državljani pravobranilec in predsednik odbora občinskih preglednikov računov), ki preverja sprejemljivost referendumskih vprašanj. Proti zavrnitvi prvotnega sklepa je se v teku postopka pred Deželnim upravnim sodiščem, v sklopu katerega je Odbor za letališče postavil tudi vprašanje o pravosti odloka, ki je načrt za financarsko šolo podredil vojaški tajnosti.

Pobudniki referendumov so vsekakor pomislili tudi na možnost, da bo referendum o glavnem vprašanju, gradnji na letališču, spet zavrnjen. Zato so si zagotovili dve "rezervni" vprašanja, pri katerih ne bi smelo biti dvoma, da zadevata skle-

pe, ki so v neposredni pristojnosti Občine. Drugi referendum namreč obravnava prodajo občinske parcele (11 tisoč kv. metrov) na delu letališča, ki bi ga zasedla financarska šola. Občina lahko parcelo proda ali pa se odloči za pasivno sprejetje razlastitve: v obeh primerih bi moral biti referendum sprejemljiv. Tretje referendumsko vprašanje pa obravnava privoljenje občine za realizacijo urbanističnih infrastruktur (kanalizacija in tehnološke napeljave). Kljub vojaški tajnosti, ki je občini odvzela možnost odločanja o načrtu samem, ostaja mnenje o ur-

banističnih delih v pristojnosti občine in torej v dometu morebitnega referenduma.

Cilj pobudnikov treh referendumov je zlasti ta, da bi s čim večjim številom podpisov izvedli močan politični pritisk na občinsko upravo. Zaradi tega nameravajo že takoj startati z zbiranjem podpisov, tako da bi do 31. oktobra, ko bo občinski svet nadaljeval razpravo o financarski šoli, že razpolagali z učinkovitim sredstvom za pritisk na upravo. Prva priložnost za podpisovanje bo že danes in jutri, ko bodo podpise za tri referendume zbirali ob kostanjadi na Kornu. Mizica bo v ta

namen postavljena oba dneva od 17.00 do 19.30: lahko podpisajo vsi polnoletni goriski občani, ki morajo pri tem pokazati osebni dokument.

Vzporedno z referendumom pri Odboru za varstvo letališča razmišljajo tudi o novem prizivu na Dezelno upravno sodišče. Tokrat naj bi vložili formalni priziv zoper odlok, s katerim je Skrbništvo za javna dela v Trstu odobrilo izvršilni načrt za financarsko šolo: utemeljitev priziva sloni na nelegitimnosti vojaške tajnosti, ki je pristojnost za odobritev načrta odvzela Goriski občini in jo dodelila Skrbništvu.

Prosta vojašnica v Ločniku lahko sprejme financarje

S Pokrajine prihaja vest, ki utegne dodatno zaplesti načrte zagovornikov gradnje financarske šole na letališču, goriske občinske uprave in desnosredinske koalicije, ki jo podpira. Ena njihovih temeljnih postavk je namreč ta, da je gradnja financarske šole možna edinole na letališču, ker da v Gorici ni nobene proste vojašnice z dovolj veliko površino za tak objekt. Zupan Valenti je to stalnice ponovil na torkovi seji občinskega sveta in se pri tem izrecno skliceval na odgovor v tem smislu, ki ga je svojčas prejel od obrambnega ministra Previtija.

Prav te dni pa je pokrajinska uprava prejela od vojaškega poveljstva za severovzhodno vojaško regijo drugačen

odgovor. Na ozemlju goriske občine je danes prosta vojašnica v Ločniku, piše v odgovoru na lanski dopis predsednice Marcolinijske poveljnik generalštaba vojaške regije, general Francesco Cipriani. Dopis nosi datum 16. oktobra in pojasnjuje, da vojaška vojašnica "Pecorari" v Ločniku ne potrebuje več. General prosi Pokrajino, naj predloži prošnjo za odkup, če je zainteresirana za uporabo kompleksa.

Pokrajina najbrž z vojašnico nima kaj početi, pač pa bi ta prav prišla za financarsko šolo. Ločniška vojašnica se namreč razteza na skoraj 10 hektarjih, kar bi bilo za osrednji del financarske šole dovolj. Načrt za gradnjo na letališču sicer predvideva pozida-

vo trikrat večje površine (približno 30 ha). Toda načrt ni nesporen. Kot je v pogovorih z vrhovnim poveljstvom finančne straže v Rimu že v začetku tega leta ugotovil senator Darko Bratina, so generali finančne straže pripravljene tudi na drugačne rešitve, kot bi na primer bila razdelitev osrednjega kompleksa financarske šole (ki bi jo lahko namestili v Ločniku) od sportnih naprav in bivalisc za inštruktorje, ki naj bi jih sezidali izven vojašnice in tako omogočili njihovo uporabo tudi goriskim občanom.

Ta novost bo gotovo adut več za vse, ki trdijo, da nima smisla zrtvovati letališča, ko pa je možno financarsko šolo odpreti v opušteni vojašnici.

Nova organizacija v zdravstvu: namesto oddelkov departmaji

V okviru preoblikovanja javne zdravstvene službe je predvideno, namesto dosedanjih organizacijskih oblik delovanja in povezave med različnimi strukturami, ustanavljanje novih. Tako naj bi dosedanje preveč ozko strukturirane bolnišnične oddelke nadomestili z departmaji, pri tem pa naj bi predvsem upoštevali večjo povezanost med strukturami v bolnišnicah in stanjem na terenu. Novo obliko organiziranosti so, kakor izhaja iz tiskovnega sporočila Zdravstvenega podjetja, začeli izvajati na kirurških oddelkih bolnišnic v Trzinu in Gorici. To bo omogočilo smotrnejšo uporabo finančnih sredstev in večjo kakovost storitev. Koordinacijsko vlogo nad novim departmanom so zaupali dr. Giorgiu Mazzi, njegov namestnik pa je dr. Carlo Varagnolo.

Casini (KDC) bo danes v Gorici srečal bosansko delegacijo

Lider Krščansko-demokratskega centra Pierferdinando Casini bo danes na obisku v Gorici. V dvorani pokrajinskih muzejev na gradu se bo ob 11. uri srečal z delegacijo bosanske krščanske usmerjene stranke SVG, ki je ena od strank vladne koalicije v Sarajevu. Srečanju bo ob 12.30 sledila tiskovna konferenca, na kateri naj bi bil govor o bosanski krizi pa tudi o italijanskih notranjepolitičnih zadevah.

Romunske ikone na gradu

V dvorani deželnih stanov na gradu bodo danes ob 17.30 odprli razstavo romunskih ikon, izdelanih s posebno tehniko lepljenja zlatih folij na steklo. Na ogled bodo ikone muzeja iz Arada in iz zasebne zbirke dr. Feliciana Gavrisiuija. Poleg tega bodo predstavili tudi bogat izbor izdelkov romunske obrti. Razstava, ki jo sponzorizira podjetje Giancesini, bo na ogled do 20. novembra.

Koncert združenja Agimus

Združenje Agimus začena jutri jesensko sezono koncertov na gradu. V dvorani pokrajinskega muzeja bo ob 17.30 nastopila sopranistka Ondina Altran ob klavirski spremljavi Sabine Arru. Spored obsega štirinajst zanimivih in predvsem znanih skladb starejših in tudi sodobnejših avtorjev. Ondina Altran je namreč tudi izvrstna pevka na področju jazz. Poleg samostojne koncertne dejavnosti poje tudi v zboru gledališča Verdi v Trstu, snema za radio itd.

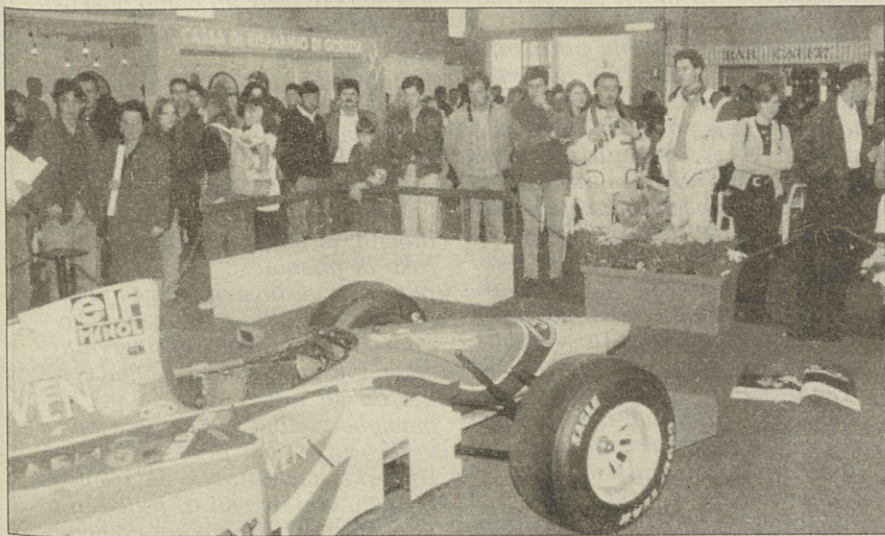
V enoteki v Gradišču razstava in pokušnja žganih pijač

V deželni enoteki La Serenissima bodo danes ob 17. uri odprli zanimivo razstavo in pokušno žganih pijač. Gre za novo pobudo, pri kateri sodelujejo vsi proizvajalci žganih pijač iz naše dežele, posebej poudarja prof. Franco Frilli, predstavnik Dezelne ustanove za ovrednotenje in razvoj kmetijstva (ERSA), ki je dala pobudo za razstavo. Razstava in pokušnja bo odprta do nedelje, 29. t.m.

SEJEM / NA RAZSTAVIŠČU MOTOR EXPO RACING

Tokrat so na vrsti avtomobili

Veliko pričakovanje za "rallystar" in rally evropskih policij

Na razstavišču Expomego bodo danes spet odprli sejem "Motor expo racing". Potem ko je prejšnji konec tedna bil posvečen pretežno motorjem, bodo tokrat, do nedelje, v središču pozornosti avtomobili. V razstavnih halah so na ogled serijska in sportna vozila (na sliki - Fotostudio Reportage - eden od bolidov formule 1), na dirkališču za halami pa bosta tekmovanji "rallystar" in indoor rally najboljsh pilotov evropskih policij, za kateri vlada veliko pričakovanje.

Uspešno gostovanje SSG s komedijo "Mož moje žene"

V sredo zvečer je bila v goriskem Kulturnem domu "najbolj nora komedija" in sicer "Moz moje žene" delo Mira Gavrana. Priznati moramo, da je tudi tokrat predstava zadel v črno, saj so gledalci ob zaključku zadovoljni in sproščeni zapustili gledališke prostore. Snidenje dveh mož, ki imata isto ženo Dragico, je namreč vzbudilo radovednost gledalcev do "tragikomedijske situacije", v pričakovanju končnega razpleta, do katerega pravzaprav ni prišlo, ali bolje rečeno tudi ni moglo priti... Več o predstavi ne bomo govorili, saj si jo je vredno ogledati. Ljubitelji gledališča bodo imeli možnost si jo ogledati se v Kulturnem domu v Trstu prihodnjo soboto in nedeljo.

Naslednja predstava v Gorici v rednem abonmaju bo v ponedeljek, 20., in torek, 21. novembra, ko bo na sporedu gostovanje Prešernovega gledališča iz Kranja s predstavo "Dom Bernarde Alba".

GOSPODARSTVO

V čokoladni tovari 18 novih delovnih mest

Razsirjeni odbor Trgovinske zbornice za upravljanje Goriskega sklada je na zadnji seji odobril prošnje 5 podjetij in jim dodelil skupno 848 milijonov lir nepovračljivih prispevkov. Skupno naj bi tako omogočili investicije v vrednosti 6, 5 milijard lir, ki naj bi nudila 27 novih delovnih mest. Posebno zanimiva je pobuda podjetja Sweet SpA, ki ze deluje v Alessandrii in ki namerava odpreti novo čokoladno tovarno v goriski industrijski coni, kjer bodo zaposlili 18 delovnih moči.

Na zbornici so tudi porazdelili prispevke iz rotacijskih skladov. V trgovskem sektorju bodo z 2.045 milijoni financirali 29 firm, ki imajo v programu investicije za skupnih 6, 2 milijarde lir. Avtoprevozniskim podjetjem (12 proslincev) so dodelili 545 milijonov lir prispevkov za investicije v vrednosti poldruge milijarde, medtem ko je v gradbenistvu opazna huda kriza: sprejete so bile 4 prošnje, dodeljenih 147 milijonov prispevkov za investicije, ki znasajo komaj 421 milijonov lir.

Požara v Romansu in Gorici

Gasilci so imeli včeraj opravka z dvema požaroma. Ob 9.25 so odhiteli v Romansu, kjer je gorelo v kleti hiše v Ul. del Torre 5, ki je last Ide De Rio, v njej pa stanuje sin Giampaolo Zanini. Zgorelo je nekaj lesa in druge opreme, škoda pa ni zelo velika. Vzrok požara je najbrž kratak stik.

Ob 11.15 so gasilce poklicali tudi v Ul. Balilla 9, kjer se je iz nekega stanovanja močno kadilo. Na srečo ni bilo hudega, pač pa se je prežgalo kosilo v loncu, ki ga je gospodinja neprevidno pustila na stedišču, ko je šla z doma.

NOVICE

Danes umestijo deželno gospodarsko konzulto

TRST - V rdeci dvorani Trgovinske zbornice bo danes ob 12. uri umestitev deželne gospodarske konzulte. Posvetovalni organizem bodo sestavljali predsedniki in generalni tajniki vseh starih trgovinskih zbornic v Furlaniji-Juljski krajini, torej pordenonske, videmske, goriske in seveda tržaske, kot tudi predsedniki vseh najbolj reprezentativnih stanovskih združenj in zvez.

Pobudo za umestitev gospodarske konzulte deželnega zadiha je dala Dezelna zveza trgovinskih zbornic (Unioncamere), in to na podlagi razgovorov, ki jih je imel njen predsednik Guglielmo Querini v Rimu ob priliki zadnje skupščine Vse državne zveze trgovinskih zbornic. Na skupščini so predlagali prav to, da se v vsaki deželi ustanovi takšen posvetovalen organizem, ki bo olajšal stike med zbornicnimi dejavniki in podjetniškimi silami, predlog pa utemeljili z zakonom št. 580/93 (novi pravilnik o delovanju zbornic).

Z včerajšnje predstavitve kartic »CartaSi« na banki CR Trieste (Foto Balbi/KROMA)

TRST - Ni samo navadna kreditna kartica, pač pa plačilno sredstvo za opravljanje vedno večjega števila funkcij: od izstavljanja gotovine na bančnih avtomatih do neposrednega plačila računov v trgovinah, ki

so opremljene s sistemom POS; v kratkem pa bodo omogočale tudi številne nove usluge, kot so rezervacije železnih in letalskih kart, izstavljanje dokumentov, plačilo cestnin, naročanje blaga itd.

Včeraj so začrtali bodočnost »elektronskega denarja« na predstavitvi nove pobude banke CR Trieste, ki bo odslej izstavljal kartice »CartaSi« povezane s sistemom »Servizinterbancari« iz Rima. Podobne kartice pri nas že izstavlja Tržaska kreditna banka in goriska Kmečka banka, in so najbolj razširjene v Italiji: na 4, 5 milijonov družin, ki razpolaga z različnimi karticami, jih ima 2, 5 milijonov ravno to plačilno sredstvo.

Na včerajšnji predstavitvi je generalni direktor CR Trieste Nerio Benelli orisal strategijo tržaske banke do novih plačilnih sredstev, da bi nadoknadili zamudo v primerjavi z drugimi evropskimi državami. Razvoj sistema

kartic v Italiji v zadnjem desetletju pa je prikazal Mario Castelli, generalni direktor družbe »Servizinterbancari«, ki je nastala točno pred 10 leti: takrat je bilo soudeležnih 16 bank, danes jih je 712, ki dajejo na razpolago klientom s »CartaSi« 20.000 bančnih okenc in 8.500 avtomatov za izdajanje gotovine po vsej Italiji, sprejemajo pa jo tudi na 450 tisoč bančnih okencih in 200 tisoč avtomatov za gotovino po vsem svetu. Od začetnega poldruga milijona finančnih operacij v vrednosti 300 milijard lir, so letos zabeležili 80 milijonov operacij s karticami v skupni vredno-

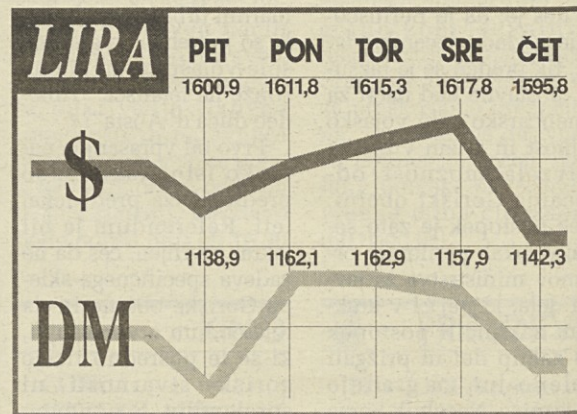
sti 16 tisoč milijard lir. Kljub temu pa je Italija zaostala v primerjavi z drugimi državami: v Zda je 220 milijonov kartic, v Veliki Britaniji 37 milijono-

nov, v Franciji 17 milijonov, v Spaniji 10 milijonov, v Nemčiji 9 milijonov, v Italiji pa samo 6, 3 milijonov, od katerih jih je 55 odst. »CartaSi«.

CR TRIESTE / NOVA POBUDA TRŽASKE BANKE

Od kreditne kartice do elektronskega denarja

Kljub porastu zadnjih let Italija na dnu lestvice uporabnikov kartic

SDZPI IMA LETOS TUDI TEČAJ ZA NATAKARJE

Natakar mora biti razgledan in bister

Slovenski deželni zavod za poklicno izobraževanje ima letos v programu tudi tečaj za natakarje. V naših gostilnah zelo pogrešajo prava poklicni profil, zato bi bilo primerno, ko bi se na tečaj vpisali zlasti mladi brezposelni. V ilustracijo pomena in perspektiv tega poklica in gostinstva nasploh objavljamo razmišljanje prof. Marina Vertovca, ki je dolga leta poučeval na gostinski soli v Vidmu.

Turizem, gostinstvo in natakar

Turizem je izredno hitro razvijajoča se dejavnost z multiplikativnimi učinki na vse gospodarstvo. Vrhunsko oblikovan plakat, najnovejši proizvod bele tehnike, sodoben avtobus, da ne govorimo o živilski in drugi spremljevalni industriji, vse to je vpleteno v turistično industrijo. Tudi industrija transportnih sredstev ter vsakovrstni proizvodi za prosti čas so vpleteni v to dejavnost.

S svojimi učinki na potrošnjo, zaposlenost in številne negospodarske elemente, s pospeševanjem povpraševanja po tipičnih izdelkih in storitvah je lahko turizem eden ključnih dejavnikov za hitrejši razvoj vsega območja, na katerem živimo Slovenci v Italiji. Tega se začena zavedati vedno več ljudi tudi v našem okolju in prve konkretne pobude za pospeševanje našega turizma so že tu: v mislih imamo »Vinsko pot terana« in »Vabilo na kosilo v Nadiske doline«, ki sta ozivila nekatere predele našega Krasa in nase Benecije ter jih obogatili z novimi vsebinami na vseh ravneh.

Turizem, gastronomija in kultura so vedno predstavljali zaključeno enoto od 19. stoletja, ko se je z množičnim zanimanjem za antiko in za srednji vek pričelo novo zanimanje za obiskovanje starih spomenikov, neznanih kultur in dežel, do

danasnjih dni. Toda ni dovolj, da se gost dobro počuti ob slastnih jedilih in dobrem napitku, pomembno je tudi, da mu prikažemo naravno, kulturno in arhitekturno dediščino našega kraja in naše dežele.

In ker je oseba, s katero se prvič in usodno srečamo, ko stopimo v restavracijo, gostilno ali bar doma, ali pa na tujem, natakar, bomo skusali posvetiti temu poklicu nekaj misli.

Prva ugotovitev je nedvomno ta, da natakarsko delo ni lahko. Dober natakar bi moral biti razgledan, komunikativen, ekstroverzen, bister, samozavesten, vpluden in takten. Dobrodošla je tudi prijetna zunanost. Natakar bi moral povrh biti vedno informiran in samoiniciativen ter zanesljiv svetovalec ne samo na kulinaricnem področju, temveč tudi sirse, denimo pri izbiri kulturne ali druge zanimive destinacije.

Pogosto je prav od natakarjevega nasveta odvisno, ali bomo poskusili to ali ono, če bomo kaj kupili ali si kaj ogledali.

Potrebno je tudi nekaj psihologije; malo je odjemalcev, ki točno vedo, kaj hočejo, veliko pa je takih, ki potrebujejo in včasih celo zahtevajo spodbudo ali nasvet.

Vse več je strojev na vseh področjih, ki nadomeščajo človekovo roko in prisotnost; v turizmu in se posebej v gostinstvu pa tega pojava ni, saj je prisotnost natakarja tako v domači gostilni kot v ekskluzivni restavraciji zaželen in cenjen. Na koncu se nekaj, kar se mi zdi omembe vredno in kar predstavlja veliko prednost pred kolegi italijanske narodnosti: naši ljudje poznajo vsaj dva ali tri jezike in to je v tem poklicu izredno pomembno.

Zdaj, ko vedno več gostov iz slovenskih držav prihaja k nam po nakupe ali na počitnice, je - in bo v prihodnje še bolj - znanje slovenskih jezikov cenjeno in potrebno.

BTP

BUONI DEL TESORO POLIENNALI S TRILETNO IN PETLETNO ZAPADLOSTJO

■ Triletne in petletne obveznice BTP se koristijo od 1. novembra 1995 in zapadejo 1. novembra 1998 triletne in 1. novembra 2000 petletne.

■ Bodisi triletne kot petletne obveznice dajejo letno **10,50%** bruto obresti, izplačljive po davčnih odbitkih v dveh obrokih: 1. maja in 1. novembra za vsako leto trajanja posojila.

■ Obveznice so dodeljene z dražbo, ki je rezervirana bankam in drugim pooblaščenim operaterjem brez osnovne cene.

■ Dejanska čista donosnost prejšnje izdaje triletnih in petletnih BTP je znašala **9,62%** oziroma **9,81%** letno.

■ Cena, ki bo iznešena na dražbi, in efektivni donos bosta objavljena v časopisju.

■ Obveznice se lahko rezervirajo pri okencih Banca d'Italia ali pri bančnih zavodih do 13.30 dne **30. oktobra**.

■ Obveznice BTP se koristijo s 1. novembrom 1995 ob vplačilu (**3. novembra**) bo treba plačati poleg cene, iznešene na dražbi, tudi do tedaj dozorele obresti. Te bodo zasebniku izplačane ob prvem šestmesečnem obroku.

■ Za rezervacijo in nakup obveznic ni predvidena nikakršna provizija.

■ Obveznice so v ponudbi v svežnjih po najmanj 5 milijonov lir.

■ Podrobnejše informacije nudi vaša banka.

KNJIGE

Isaakovi v pasti
med Hitlerjem
in Stalinom

MARTA VERGINELLA

Dne 30. decembra 1992 se je na občin-skem pokopališču v Trstu zbrala skupnica, ki se je poslovila od pokojne Ruth Isaak Siro(vich), rojene v Prökulsu v Memelgebietu ob Baltiku. Bil je hladen zimski dan, ko se je sin Livio pred branjem Qaddisha poklonil spominu svoje yiddishe mame: »Potem, ko je zapustila Prökuls, Ruth ni več praznovala Hanukkah. Oseminpetdeset let si je prizadevala pozabiti na usodo svoje družine, zakopala je svojo preteklost, vključno s tistimi osmimi plameni, ki jih je kot deklica prižigala s svojimi brati v upanju na vedikateri cudez. In vendar je hotela vseskozi ostati Zidinja, čeprav jo je na njeno Litvo spominjal le odmev otroških zvončkov.«

Kdo je bila Ruth, kaj jo je privedlo v Trst, kaj ima tako zanimivega njena življenjska zgodba, da jo je vredno omenjati na časopisnih straneh? Ostala bi lahko neznana, tako kot zgodbe tisočih in tisočih, ki jih je tok zgodovine prinesel v naše mesto od bogve kod. In tako bi tudi po vsej verjetnosti bilo, če ne bi njen sin Livio Isaak Sirovich, avtor knjige Cari, non scrivetemi tutto. Gli Isaak: una famiglia in trappola tra Hitler e Stalin (Dragi, Isaakovi: družina v pasti med Hitlerjem in Stalinom, Mondadori, 1995) odkril družinske korespondence in z njo tragedije, ki so jo Isaakovi, podobno kot velika večina Židov, doživeli na litvanskih tleh.

Zemljevid litvanskega holokavstva je predpreden z znaki, ki označujejo kraje skupinskih likvidacij, kraje, kjer je bilo usmrčenih 30.000, 60.000, 70.000

Židov, otrok, starcev, zensk in moških, mladih in manj mladih, bogatih, revnih. Tako kot v Hitlerjevi Nemčiji, tako tudi v Litvi in v okraju Memel, ki je bil tretjemu Reichu priključen 23. marca 1939 pokol Židov ni poznal nikakršnih olajševalnih okoliščin. Slo je za sistematično uničenje židovskega prebivalstva, ki so ga nemske in litvanske oblasti izgnale iz svojih domov, nagradile v getih ali pa poklale, se preden so začele delovati na nemških tleh uničevalna koncentracijska taborišča. Protisemitsko sovražstvo pruskih Nemcev in katoliških Litvancev je izbruhnilo. Židovski trgovci, obrtniki, podjetniki in izobraženci, včerašnji prijatelji in sogovorniki, so postali odvečna sodrga, ki jo je bilo treba čimprej uniciti.

Potek holokavsta na litvanskih tleh osvetljuje avtor s pomočjo takratnega tiska, arhivskega gradiva, objavljenih in neobjavljenih pričevanj. Toda avtorjeva namera ni doделati historiografsko rekonstrukcijo litvanske Shoahe, njegov podvig je drznejši: poseci v družinsko preteklost Isaakovih, razgrniti pred bralcem njihovo usodo, z njo odkriti svoje korenine in postati glasnik vseh tistih, ki jim je holokavst odvzel življenje in z njim pravico do pričanja.

Osrednje vprašanje, ki si ga Sirovich zastavi ob prebiranju zajetne korespondence je: kako to, da so se nekateri člani družine, med njimi Ruth, pravočasno umaknili z litvanskih tal, in kako to, da je del članov iste družine pričakal krvnika na svojem domu. Kako to, da ni protisemitska kampanja, ki se je v tridesetih letih naglo sto-

pnjevala v Memelgebietu in Litvi, spodbudila Židov k množični izselitvi? Kako to, da so se mnogi Židje, kljub mednarodnim zvezam, informacijam, s katerimi so razpolagali, bogastvu, ki so ga imeli, odločili za vztrajanje in z njim za smrt?

V odgovor na to vprašanje, nam avtor ponudi življenjsko zgodbo svojega deda, Lea Isaaka, malega trgovca, pruskega veterana, ki se je v prvi svetovni vojni boril na strani Nemčije. Prepričanje, da je postal polnopravni član nemškega ljudstva, ga ni zapustilo niti potem, ko je postal tarča protisemitske gonje. Navezanost na domačo deželo, na to, kar si je prislužil in zaupanje, da se bodo protisemitski izgedi, tako kot v preteklosti, izkazali za nekaj kratkotrajnega, mu nista dovolila, da bi ubežal smrti.

Spregledal je, da je bila integracija Židov v litvanskem družbenem tkivu, povsem efemer-na. Podobno kot Leo so razmišljali tudi drugi člani družine Isaak, ki so se se kratak čas pred smrtjo poročali, rojevali otroke, ostajali neozdravljivi optimisti in niso zato doumeli dometa zločinskega načrta.

Resili so se le tisti, ki so pravočasno uvideli stopnjevanje protisemitske gonje, taki, ki niso zaradi svoje mladosti pognali globljih korenin v Litvi in pa so ze na začetku tridesetih let pridružili sionističnemu gibanju. Te je pot izseljenstva vodila v Palestino, ZDA, Kanado. Po njihovi zaslugi je lahko avtor dodal manjkajoče drobce družinskemu mozaiku, zapolnil molke pisem in usmeril soj svetlobe na najbolj temni del evropske polpretekle zgodovine.

KONCERT / OB 560-LETNICI ŽUPNIJE

Glasbeno doživetje
v kortežanski cerkviNastop sopranistke Marte Horvat ter tržaških umetnic
flavtistke Silvie Di Marino in čembalistke Luise Antoni

DARINKA JUG

Kulturno društvo Korte je pripravilo prejšnji petek v cerkvi koncert ob 560-letnici župnije. Udeleženci so lahko uživali ob spevnih arijah in samospevih v izvedbi sopranistke Marte Horvat, ki sta jo pri klavirju oziroma orglah spremljala profesorja Centra za glasbeno vzgojo Koper Bojan Glavina in Nadja Zerjal. Umetniki so doživetje stopnjevali do vrhunca v Puccinijevi ariji O mio babbino caro iz opere Gianni Schicchi, za sladokusce pa je bila pika na i izvedba Pávcičevega

samospeva na verze Otona Župancica Cicanja cificuj: prepricljiva, otroško iskrena radoživost, od prvega do zadnjega tona umetnina!

Za prijetno popestritev in dopolnitev koncertnega programa sta poskrbeli tržaški umetnici, flavtistka Silvia Di Marino in čembalistka Luisa Antoni, ki je s seboj pripeljala zasebni spinet - po starinskem vzoru izdelan baročni predhodnik klavirja. Dognani sta bili interpretaciji Veracinijeve Sonate prime in F-duru in Ham-burske sonate v G-du-

ru C.Ph.E. Bacha, zlasti pa se je posrečil stavek iz Lovčove Sonate za flavto in čembalo v baročnem slogu. Ganljivo preprosto je izzvenela Albanska ljudska v priredbi S. Di Marino.

Tudi v sirsem obalnem prostoru redko slišimo na avtentična glasbila v živo izvajano staro glasbo, za kortežansko cerkev pa lahko rečemo, da je bil v njeni dolgi zgodovini najbrž prvi tovrstni dogodek, ki se ga ne bi sramovalo niti kako večje mesto!

Občinstvo je prizorišče dodobra napolnilo. Videti je bilo

ljudi različnih svetovnih nazorov, nekaj občinskih svetnikov, pa tudi dva državna poslanca; v cerkvico so stopili predstavniki različnih narodnosti in celo veroizpovedi. Dogodka so bili priča ljubitelji klasične glasbe in drugi ljudje, ki so se koncerta udeležili zaradi svoje kulturne in narodne zavesti, vsem pa je bilo skupno naslednje: s svojo prisotnostjo so počastili in proslavili visok jubilej kortežanske župnije in s tem utrdili prepričanje, da bo morda se velikokrat tako svecano...

REVIJE / IZŠLA GALEB IN PASTIRČEK

Spet obilna bera prijetnega
čtiva za naše mlade bralce

V obeh revijah imajo besedo tudi šolarji sami

Med nase najmlajše bralce je spet priletel Galeb, mladinska revija, ki jo izdaja čedajša zadruge Novi Matajur, z Goriske Mohorjeve pa je priromal mednje Pastirček, tako da bodo imeli v prihodnjih dneh priloznost za obilno bero lepega in zanimivega branja.

Deseta številka Galeba (41. letnika) objavlja na začetnih straneh pesmici o soncu in o deklicah pod češnjo. Majda Koren je zapisala, kaj se je dogajalo na Lepograjski ulici številka 13, Tatjana Kokalj je napisala pripoved o črnem kosu. Otroke bo gotovo zanimalo, kje je Sladka dežela Jozeta Petelina, prav tako pa jih bo zanimalo izvedeti Zakaj so pravljičice, o čemer je pisala Bina stampe Žmavc. No, ko smo že pri pravljičicah, naj opozorimo na Istrsko pravljičico Franja Francića, pa se na Bic Marjana Tomsica.

Pesnica Berta Golob je napisala pesem o stevnikih, ali bolje zapisano, o »stevniškem direndaju,« kot mu sama pravi. Klariša M. Jovanović nadaljuje s pisanjem o instrumentih. Tokrat so na vrsti gosli, da bodo otroci zagodli »kot murncki.« Na drugem mestu ista avtorica uči otroke, kako naj si pripravijo sadno pijako.

Nepogrešljivo Krizanko je sestavila Vera Poljsak, ilustrirala pa Magda Tavcar. Tudi vsi ostali prispevki, od pesmic do pravljič so bogato opremljeni z barvnimi ilustracijami.

V zaključnem delu revije imajo tudi tokrat besedo šolarji, in sicer učenci osnovne sole P. Voranca iz Doline. Vmes je stran z Galebovimi naslovnici, ki so jih narisali otroci, medtem ko sta v stripu Petra Furlana Ronč in Brenc ugotavljala, kako sta se zabavala v luna parku.

Druga številka 50. letnika Pastirčka najavlja že na začetku novo rubriko z naslovom Tudi mi smo rasli s Pastirčkom, v ka-

teri objavlja spise nekdanjih malih bralcev revije, ki so medtem že zrasli »v dobre in postene zamejce,« kot je zapisano. Tokrat so objavljeni nekdanji spisi Danila Cotarja, Alenke Rebulina in Igorja Tute.

V pravljičici Najlepsi dar zastavlja Pastirček otrokom nekatera vprašanja. Mariza Perat je v rubriki Samostani v naših krajih pisala o stivanskem samostanu. Izpod peresa iste avtorice je pripoved o vrabčku in zvonu. Tudi Janez Povše je prispeval dva teksta: o dečku, ki ni hotel videti dobrega in pesem Kdaj se čudez zgodi? O čudezu je govor tudi v rubriki Evangelij uci.

Vojan Tihomir Arhar objavlja pesmi o gobanu velikanu, pretepacu in se nekaj drugih. Danilo Cotar je pisal o planinski kavki, Berta Golob o praznem gnezdu, Avgusta Smolej pa o jezku. V pesmarici je objavljena pesem Botra jesen s priloženim notnim

zapisom. Zora Saksida nadaljuje s Pomenki. Tudi Pastirček ima kuharski kotiček, v katerem »superkuhar svetuje pečena polnjena jabolka. Pastirčkov pošni nabiralnik je bil tudi tokrat prepoln, saj zajema Pastirčkova pošta celih šest strani, na zadnji strani pa je običajno Pastirčkovo razvedrilo.

LITERATURA / ELEKTRONSKI MEDIJI

Bibliografija na CD-romu

LJUBLJANA - Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani je včeraj na novinarski konferenci predstavila Slovensko bibliografijo na CD-ROM-u. Prvi kompaktni disk obsega bibliografski popis slovenskega tiska, objavljenega med letoma 1989 in 1994. Bibliografske podatke so zajeli iz podatkovne zbirke COBIB (v strukturi COMARC), programsko opremo za kompaktni disk (okolje Windows) pa je pripravilo podjetje I-ROSE iz Laskega.

Slovensko bibliografijo, temeljno bibliografsko delo, ki predstavlja naravno ustvarjalnost, izdaja Narodna in univerzitetna knjižnica v Ljubljani že od leta 1945.

Dostopna je v tiskani obliki, v »on-line« vzajemnem katalogu COBIB, v katerem danes sodeluje že več kot sto slovenskih knjižnic, zdaj pa tudi na CD-ROM-u, ki je prva bibliografska baza na tem mediju pri nas.

Za uporabo CD-ROM-a zadostuje že PC 386, podatke pa bodo uporabniki lahko iskali po različnih parametrih, na primer po avtorju, naslovu, vsebini, knjižni zbirki, letnici izdaje, založbi itn. CD-ROM vsebuje več kot 16 tisoč bibliografskih

zapisov knjig, predstavlja pa zlasti knjižno produkcijo od leta 1989 naprej. Poleg izdaj slovenskih založb so vključena tudi dela slovenskih avtorjev, ki so bila izdana zunaj Slovenije. CD-ROM bodo z novimi podatki dopolnjevali predvidoma trikrat na leto. Cena ne bo presegala cene enega letnika Slovenske bibliografije, ki zdaj znaša 12.500 tolarjev, poglavitna vrednost te oblike pa je v večji dostopnosti informacij.

Poleg bibliografije knjig v NUK tudi nacrtujejo tudi pripravo bibliografije serijskih publikacij in člankov na kompaktnem disku. V tem primeru bodo zajeli podatke, ki so jih pripravili

od leta 1991 naprej. Bibliografija člankov, ki so izhajali med letoma 1979 in 1945, je v manjši meri (60 tisoč podatkov) že dostopna na elektronskem mediju in bo kmalu dostopna uporabnikom na strežniku za CD-ROM. Ko bodo pripravili celotno podatkovno zbirko, ki bo vsebovala približno 600 tisoč podatkov, bo ta tudi na voljo na samostojnem kompaktnem disku.

Slovenska bibliografija na CD-ROM-u ni namenjena samo knjižnicam, marveč tudi širokemu krogu uporabnikov, zlasti založnikom in knjigotrcem v Sloveniji in svetu, saj omogoča vpogled v celotno slovensko knjižno produkcijo.

Govornik na predstavitvi, gospod Jože Osterman, državni sekretar ministrstva za kulturo, je delavcem NUK čestital za pomembno delo, ki so ga kljub kadrovskim težavam opravili v približno letu dni.

Karla Gačnik

LITERATURA / 12. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM

Več kot 70 razstavljalcev

LJUBLJANA - Slovenski založniki skupaj s Cankarjevim domom pripravljajo 12. slovenski knjižni sejem, ki bo letos potekal od 7. do 11. novembra v Cankarjevem domu. Na njem bodo predstavili knjižno produkcijo slovenskih založb.

Predstavilo se bo 72 razstavljalcev s približno osem tisoč knjigami. Poleg založnikov, ki jih poznamo s prejšnjih sejmov, se bodo predstavili tudi nekateri novi, kar priča o razvoju slovenskega založništva.

Po besedah Jožeta Korinske, predsednika Združenja založnikov in knjigotrccev Slovenije, je odziv slovenskih založnikov dokaj velik, v primerjavi z enajstim sejmom je kar za deset odstotkov večji. Sejem naj bi potrdil visoko raven slovenskega založništva, je se dodal Korinek.

Organizatorji so pripravili tudi bogat spremljevalni kulturni program, ki je že tradicionalen. Tako se bodo zvrstile številne predstavitve knjig sodelujočih založb, literarna srečanja, semi-

narji in podelitve nagrad.

Podelili bodo nagrado za najlepšo slovensko knjigo 1995, nagrado Krilati lev za najboljšo tehnično izvedbo in nagrado za najboljši slovenski prvenec v letih od 1993 do 1995.

Združenje založnikov in knjigotrccev Slovenije pripravlja tudi seminar na temo Polozaj založništva v novem slovenskem zakonu o avtorskih in sorodnih pravicah, na katerem bo predaval dr. Miha Trampuž, pravni svetovalec Avtorske agencije za Slovenijo.

Društvo slovenskih pisateljev bo pripravilo okroglo mizo o knjigi z naslovom Javna debata o usodi slovenske knjige s podnaslovom Ali izdajamo Slovenci preveč ali premalo knjig. Glavni urednik četrte največje

založbe v Nemčiji Mihael Kruger bo na sejmu predstavil nemsko založniško dejavnost, program svoje založbe in težave izdajanja literarnih revij v Nemčiji.

V kulturnem programu so pripravili sejemske literarne vrtiljake, kjer bodo potekala srečanja z mladinskimi pisatelji in ilustratorji. Namen vseh prireditvev je, da bi se vzpostavil stik z vsemi, ki sodelujejo pri nastanku knjige - avtorji, založniki in trgovci, je povedal Janez Musič, organizator kulturnega programa.

Sejem bo tudi priložnost za prvo predstavitev nekaterih založb. Sejem je še vedno bolj kulturno kot pa poslovno in prodajno usmerjen, ceprav se postopoma krepi tudi to področje.

Knjige bodo razstavljene v sprejemni dvorani Cankarjevega doma, kjer si jih bodo obiskovalci lahko ogledali vsak dan od 9. do 17. ure.

Aleksandra Zorko

IZSLO JE

Ursula K. Le Guin: Začetni kraj

Prevod. Prevedla Natasa Hrstnik. Izdala in založila založba Aleph, natisnila tiskarna Misas, Ljubljana 1995, mehka vezava, 15 x 21 cm, 139 strani.

Začetni kraj je pripovedno delo, namenjeno predvsem mlajšemu občinstvu, vendar ni omejeno le na ozko skupino bralcev. Gre za prevod dela ameriške pisateljice, ki v izvirniku nosi naslov The Beginning Place, nastalo pa je leta 1980. Knjiga je poročilo o odrascanju. Svet, v katerem glavna junaka najdeta sebe in drug drugega, je magičen, fantastičen. Predstavlja pravo nasprotje realnemu svetu, v katerem živita, ki je zaznamovan s potrošniško mrzlico. La Guinova je zaslovela kot pisateljica znanstvene fantastike in je v temu znanju postala ena od vodilnih piscev, saj je osvojila številno bralno publiko po vsem svetu. Doslej je bilo v slovenscino prevedenih le nekaj njenih kratkih zgodb, med njimi zgodba Tisti, ki prihajajo iz Omelasa. Poleg romanov La Guinova piše tudi poezijo, kratke zgodbe in eseje, najbolj pa se je uveljavila z romani. (A. Z.)

NA KRATKO

Delovanje gledališča v vojnih razmerah

LJUBLJANA - V Slovenskem mladinskem gledališču bo nočjo nastopilo sarajevsko Komorno gledališče 55, in sicer v okviru turneje po Bosni, Hrvaški in Sloveniji. Predstavili se bodo s predstavama Zid v režiji Dina Mustafica in Avdiencia, Vernisage v režiji Admira Glamocaka. Projekti, s katerimi so se že predstavili v Mostarju, Zenici, Bihaču, Tuzli in Zagrebu, nočjo pa se v Ljubljani, so nastali v vojnem obdobju, v letih med 1992 in 1995. Turnejo bodo nadaljevali na Reki, v Splitu in Dubrovniku. (A. Z.)

Koroška beseda današnjih dni

LJUBLJANA - Društvo slovenskih pisateljev v Avstriji in Društvo slovenskih pisateljev sta pripravila literarni večer pod naslovom Koroška beseda današnjih dni, na katerem so se predstavili slovenski literarni ustvarjalci iz Avstrije. Svoje pesmi so predstavili Jani Oswald, Herman Germ, Janko Messner in pesnica otroških pesmi Sonja Wakounig. S kratko prozo je nastopila pisateljica Anita Hudl, ki je prebrala tri crtice, v katerih govori o svojih srečanjih s koroško realnostjo. V glasbenem delu večera je sodeloval kitarist Janez Gregorič, ki je izvajal skladbe različnih avtorjev 20. stoletja, med njimi pa tudi eno lastno. S to prireditvijo sta pisateljski društvi skušali predstaviti in približati vsaj delček literarnega ustvarjanja koroških Slovencev. (A. Z.)

Zgodbe o sedmih največjih verstvih sveta

LJUBLJANA - Založba Didakta je izdala knjigo z naslovom Verske zgodbe, ki jo je prevedel Jože Stabej, namenjena pa je predvsem mlajšim bralcem. Napisala jo je Anita Ganeri, ilustrirala pa Jackie Morris. V knjigi so zbrane zgodbe iz sedmih največjih verstev na svetu: budizma, hinduizma, islama, judovstva, krščanstva, sikhovskega verstva in sintoizma. Na koncu knjige so nanizani tudi osnovni podatki o teh verstvih ter predstavljeni bogi in osebe, ki nastopajo v zgodbah. (A. Z.)

Bikec Ferdinand v ljubljanskem Lutkovnem gledališču

LJUBLJANA - Lutkovno gledališče Ljubljana je vnovič uprizorilo pravljico Munroa Leafa Zgodba o Ferdinandu, ki jo je za lutkovni oder prepešnil Milan Dekleva. Za vnovično postavitev je pravljico priredil in obnovil Jernej Slapernik, avtor glasbe je Ales Kersnik, koreograf Janez Mejac, lektor Jože Faganel, likovna podoba je delo Kostje Gatnika, kostume sta ustvarila Miroslav Sokolovski in Mojca Makuc, nastopajo pa Urška Hlebec, Iztok Jereb, Nina Skrbinek, Jernej Slapernik, Andrej Slinkar in Uros Smasek. Premiera bo nočjo ob 19. uri. (K. Z.)

VABILO NA RAZSTAVE

Huiqinova v Smeltu, Bustamante v Mali galeriji

V galeriji Smelt v organizaciji vrhniške Galerije 2 razstavlja slikarka, grafičarka in ilustratorka Wang Huiqin. Na ogled so dela, nastala v zadnjih petih letih. Dela kažejo njena krhka iskanka dvojnosti med likovnimi tradicijama Vzhoda in Zahoda. Huiqinova, ki je pršla iz kitajskega Nantonga, je po studiju na oddelku za likovno umetnost na Pedagoški akademiji v Nanjingu, kjer je diplomirala leta 1982, zaključila podiplomski studij na grafični specialki (prof. Zvest Apollonio) in studij na slikarski specialki (prof. Emerik Bernard) na ljubljanski Akademiji za likovno umetnost. Nato se je studijsko izpopolnjevala se na Akademiji Minerva v nizozemskem Groningenu. Samostojno razsta-

vlja od leta 1984, doslej je prejela tudi številne nagrade in priznanja, predvsem na Ex-temporih. Izbor del, razstavljenih na novi razstavi, začenejo zgodnejša dela na papirju s kitajsko zasnovno likovnega formata, na katerih je avtorica tradicijsko slikanje kitajskih krajin združila z zahodno tradicijo gestualne ekspresivne abstrakcije in likovno predelavo kitajskih pisemenk (sicer zvestih spremljevalk kitajskega izrazito intelektualističnega tradicionalnega slikarstva), ki jih bo zahodni obiskovalec, ki njihovega verbalnega sporočila ne more razumeti, dojel kot likovne letrizme. Drugi sklop del obsega triptihe, kjer Huiqinova raziskuje ritem formatov, v okviru tega pa prelihanje abstraktno zasnovanih barvnih nanosov. Osrednji moment razstave je postavitev »jate« obje-

ktov - spanskih sten; vsako doloca poudarjena dvojnost, in sicer med prostornostjo in dvodimenzionalnostjo oziroma platjo, kjer je Huiqinova naslikala krajino, torej iluzionistično »okno v svet«, in hrbtno stranjo, ki je poslikana z blescečim crnim lakom, značilnim za tradicionalno kitajsko pohištvo, v katerem obiskovalec kot v zrcalu opazuje samega sebe. Na steno je avtorica postavila vijugasto razporejene pahljace, ki spet opominjajo na dvojnost odnosa lahko-težko. Pahljace kot izrazito lahкотen predmet, ki v vijugi vihrajo pred očmi obiskovalca, je obtežila s tezo slikarske podlage in barvnega materiala, nanesenega v širokih gestah. Posebno krhkost in hkrati distanco med gledalcem in delom poudarjajo dela, zavarovana s steklenimi piramidami, kakršne poznamo

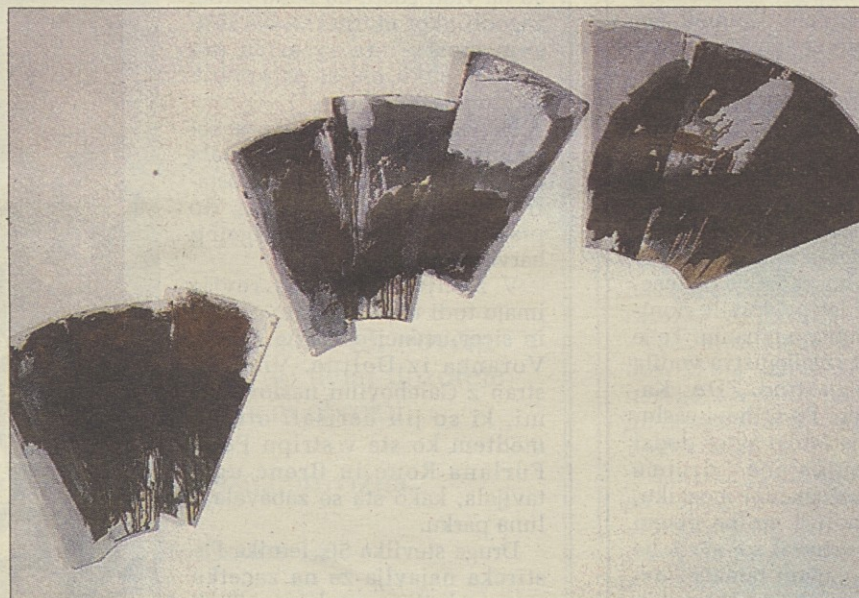

Božična drevesa Jean-Marca Bustamanteja

iz muzejskih postavitev dragocenih rokopisov (do 23. novembra, Dunajska 160, prost vstop, od ponedeljka do petka med 8. in 18. uro).

Drugi nov razstaveni projekt, ki tudi temelji na svojevrstni dvojnosti, je razstava, ki nadaljuje cikel Velika imena sodobne sveto-vne umetnosti v Mali galeriji (do 26. novembra, Slovenska 35, prost vstop, od torka do sobote med 10. in 18. uro, nedelja med 10. in 13. uro). Na njej se z deli, izdelanimi med letoma 1990 in 1994, predstavlja uveljavljeni francoski umetnik Jean-Marc Bustamante (Documeta, Beneski bienale, Metropolis...) Izbor obsega dva sklopa. V prvem so slikarski objekti, ki temeljijo na monokromni geometrijski abstrakciji, izraženi z minimalnimi sredstvi, ki pa s posegom v prostor zanikujejo klasično geometrijsko dvodimenzionalnost, in kipi iz cikla krajin, v drugem pa tri Božična dreve-

sa - dvodimenzionalne jeklene in poslikane skulpture na piedestalih. Razstava torej poudarja abstraktne slike, ki niso dvodimenzionalne, a imajo izrazito predmetne naslove (Krajine), in skulpture, ki ohranjajo predmetnost izrazito krajskih motivov (dreves), ki pa so zreducirani na dve dimenziji. Razstava je zanimiva tudi z vidika »zgodovine« razstavisca; v Mali galeriji se prostorske razmere od razstave do razstavo prav kameleonsko spreminjajo (spomin obiskovalcev je gotovo obremenjen prejšnjimi razstavnimi postavitvami). Najnovejša s tridimenzionalno geometrijsko abstrakcijo ponuja primerjavo s prejšnjo razstavo iz istega cikla Imija Knoebela, Božična drevesa pa nas spomnijo na zibajoča se povoscona Rumena božična drevesca, ki jih je lani postavil Sved Ulf Roloff. (V. U.)

Wang Huiqin je svoje slike pahljace razstavila v galeriji Smelt

ISLANDIJA / OB SILOVITEM SNEŽNEM NEURJU

Snežni plaz terjal šestnajst življenj

Dvanajst oseb še pogrešajo, reševalce pa pričakujejo šele danes v jutranjih urah

REYKJAVIK - V snežnem plazu, ki je včeraj pred zoro prizadel ribsko vasico Flateyri na severozahodni Islandiji, je življenje izgubilo 16 oseb, 12 pa jih se pogrešajo. To je sinoči sporočil Johannes Reydal, predstavnik za tisk krajevnih civilne zaščite. Snežni plaz je v spanju presenetil kakih trideset oseb, ki so prebivale v sedemnajstih hišah, ki jih je ogromna gmota snega in ledu popolnoma prekrila. Plaz je oplazil tudi druge hiše, tako da poročajo tudi o ranjenih, ki so jih trenutno nastanili v nekem obratu za predelovanje rib, kjer so jim tudi nudili prvo pomoč. Reševalne ekipe pričakujejo na prizadetem območju šele v prvih današnjih urah. Ker ze od torka divja nad Islandijo pravo snežno neurje z orkanskim vetrom, so proti fjordu, v katerem je Flateyri, poslali dve ladji obalne straže. Iz Reykjavika je izplula ladja Odinn iz Snæfellsnesa pa

Egir. Ceste so namreč neprevozne, zaradi orkanskega vetra so obenem zaprli skoraj vsa letališča. Na krovu obeh ladij so zdravstvene ekipe in reševalci z lavinskimi psi ter najnunejša pomoč za prizadeto prebivalstvo.

To je najhujša letosnja naravna katastrofa na Islandiji, ki jo je marsikateri od 300 prebivalcev te ribske vasi pričakoval. Predsinočnjim je namreč civilna zaščita iz Flateyrija izselila stanovalce iz več hiš, ker so predvidevali, da jih bo zasul snežni plaz, saj je zapadlo ogromno snega, orkanski veter pa je na obronkih povzročal nevarne opasti. Vendar pa je bilo tem hišam prizaneseno, plaz se je sprožil na nekem drugem pobočju in povzročil tragedijo, ki je precej podobna letosnji januarski v nekaj kilometrov oddaljeni vasi Sudavik. Takrat je življenje izgubilo stirinajst oseb.

ITALIJA / OBISK

Divine Brown: »Ob pravem času sem bila na pravem mestu«

RIM - Divine Brown, nekdanja temnopolta prostitutka, ki so jo 27. junija ponoči losangeleski policisti zalotili v avtomobilu med oralnim spolnim odnosom z britanskim filmskim igralcem Hughom Grantom, je od včeraj v Italiji. Drevi bo gost televizijske oddaje Giancarla Magalija »Fatti vostri« (Vase zadeve) ob 20.30 na drugi državni televizijski mreži.

Divine Brown, ki se v resnici piše Estelle Thompson, je že včeraj odgovarjala na vprašanja italijanskih novinarjev. Večino je seveda zanimalo, kaj ji pride na pamet, ko pomisli na tisto noč, ko jo je policija zalotila s Hughom Grantom. »Nebo mi je dalo roko, da sem lahko spremenila življenje. Nisem nameravala za vedno ostati prostitutka, to je bil le zacasen način, da sem lahko svojim trem otrokom poleg kruha ponudila tudi slanino. Pravzaprav sem prepričana, da sem bila ob pravem trenutku na pravem mestu, je priznala Divine Brown. Ko bi bila Hughova zaročenka Liz Hurley, bi napravila kriz nad njim in za njim porušila vse mostove, vendar ona ni vanj zaljubljena, kot je menda Hurleyjeva, je se dodala nekdanja prostitutka.

Divine Brown je spregovorila tudi o svoji prihodnosti in ni skrivala, da bo s pridom vnovčila nezgodo s Hughom Grantom, kar ji, kot kaže, ze uspeva.

V šipah

Neobičajna zrcalna slika čistilcev šip v Amarillu. (AP)

FOLK GLASBA / ČASI SE SPREMINJAJO

Rjo ali diamante? Diamante, pravi Joan

Na londonskem koncertu je slavna pevka Joan Baez nastopila nadvse samozavestna

LONDON - Pred tridesetimi leti je prepevala, da ima raje romantično rjo odcvele hipijevske ljubezni kot pa diamante. Kaže, da so se časi spremenili tudi za slavno pevko Joan Baez. Na londonskem koncer-

tu, s katerim je začela turnejo po Veliki Britaniji, je zapela povsem drugače. »Ce mi ponudite diamante ali rjo, bom raje izbrala diamante,« je zažvrgolela publiki, ki ji je navdušeno ploskala. Kraljica

ameriske folk glasbe se z novim zaključkom pesmi »Diamonds and Rust« (Diamanti in rja) skuša oddaljiti od 60. let, s katerimi je se danes neizbežno povezana zaradi njenih takratnih protestov proti vie-

tnamski vojni, udeležbe na legendarnem festivalu v Woodstocku in razvpiti ljubezenski zgodbi z Bobom Dylanom.

Joan Baez ima sedaj 54 let in na ves glas razglasa, kako je danes predvsem srečna družinska mati.

Londonski koncert je na primer zaključila s pesmijo »I'm always with you« (Vedno sem ob tebi), posvečeno 25-letnemu sinu Gabrielu, ki ga je sicer v mladosti, ko se je zavzemala za rešitev problemov sveta, krepko zanemarjala, zaradi česar so bili njuni odnosi do nedavnega hudo napeti in so se popravili šele v zadnjih letih.

Znano je, da je Baezova zahajala k psihiatru že pri 16 letih, vendar je na londonski oder stopila zelo samozavestno. Sproščeno se je salila z občinstvom in bila videti umirjena in zadovoljna s toplim odzivom. O stari Joan Baez, ki se je se v 80. letih zaradi odrske panike ogibala nastopov, ni ostalo ne duha ne sluha. Se sama ugotavlja, da sta ji joga in psihoterapija veliko pomagali, tako da se danes cuti prenovljena. Njena nova samozavest se kaže tudi v tem, da se noče več ozirati v preteklost. Londonskim oboževalcem, ki so zeleli slisati njene stare uspešnice, je odgovorila: »Ne morem verjeti, da se se spominjate tistih reci. Sama sem ze pozabila besedila.«

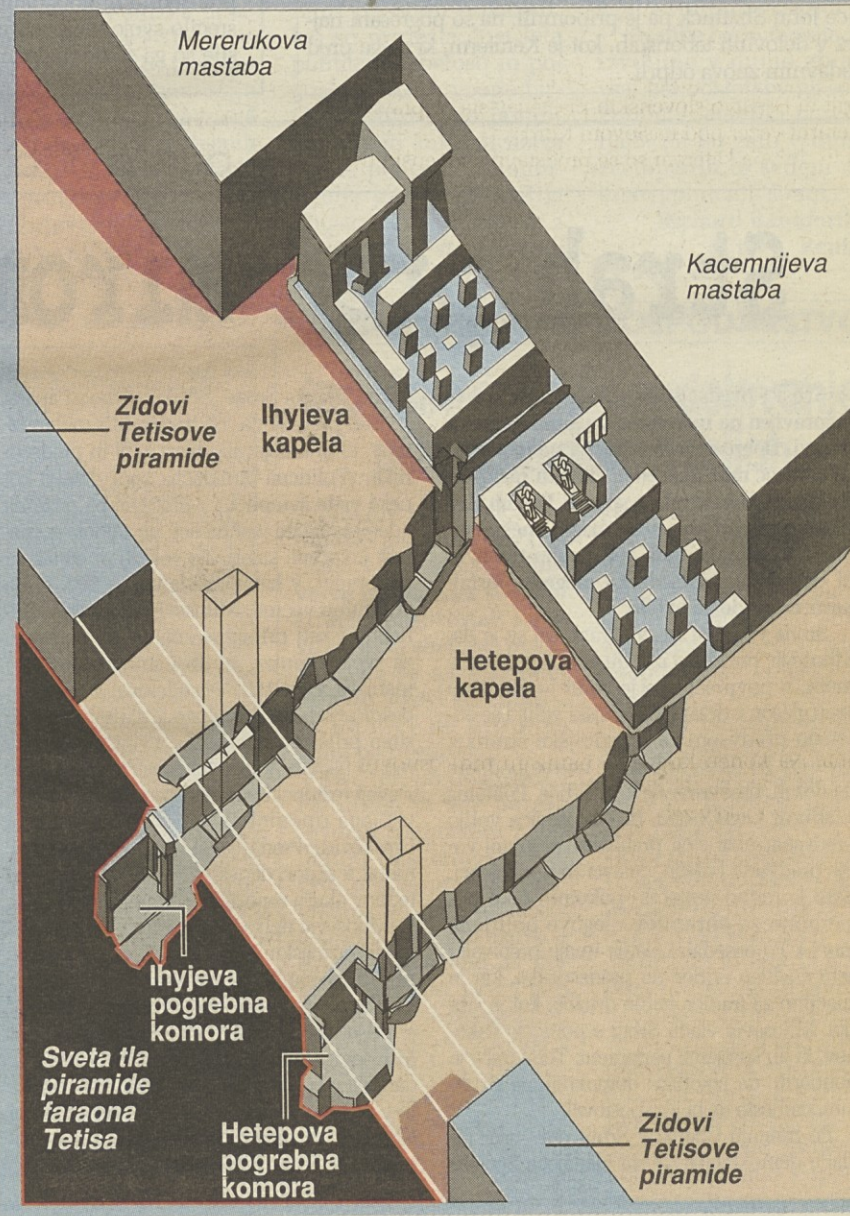
Njena zadnja plošča »Ring Them Bells« je izšla pred slabima dvema mesecema. Na njej je tudi pesem z naslovom »You're ageing well« (Dobro se staras). Mnogi, ki so jo videli na njeni angleški turneji, menijo, da je podobno mogoče trditi tudi zanjo.

Starodavni kršitelji

Arheologi so odkrili 4000 let stari grobnici dveh plemičev, ki sta segali, najbrž skrivaj, v sveto območje faraonove piramide.

Relief na zidu grobnice egipčanskega plemiča Ihyja.

Jesenske barve

Kaj je lepšega kot sprehod ob jezeru, v katerem se zrcalijo krošnje v prekrasne jesenske barve odetih dreves pri Rentonu v zvezni državi Washington (Telefoto: AP)

MIROVNI PROCES V BOSNI IN HERCEGOCINI

Pale in Sarajevo sestavila spiska zahtev

Sprte strani si med seboj postavljajo nesprejemljive pogoje

SARAJEVO (Reuters) - Sprte strani v bosanski vojni so izdale spisek zahtev in stališč pred pogajanj, ki se bodo začela naslednji teden. Temeljni razkol med vladnimi in srbskimi predstavniki sta povzročila srbska zahteva po oblikovanju posebne srbske države in hrvasko zavračanje delitve države.

Parlament bosanskih Srbov je odobril spisek zahtev, med katerimi jih je precej popolnoma nesprejemljivih za drugo stran - na primer dostop do morja in delitev Sarajeva. Pogajanja bo za srbsko stran sicer vodil srbski predsednik Slobodan Milošević, ki ni v najboljših odnosih s Palami. Osrednje srbske zahteve so: ohranitev posebne srbske države in pravica do konfederacije s Srbijo; reka Sava naj bo severna meja srbske države, kar pomeni, da se mora Hrvaska odpovedati ozemlju okoli Orasja; koridor med srbskim ozemljem v severozahodni in severovzhodni Bosni se mora razširiti na 20 kilometrov; vrnitev stiri tisoč kvadratnih kilometrov, ki so jih vladne sile zavzele v septembrski ofenzivi; dostop do morja; ozemeljska povezava srbskega dela Sarajeva s

preostalim srbskim ozemljem.

Bosanski predsednik Alija Izetbegović bo se naprej vztrajal, da delitev države za Muslimane ni sprejemljiva. Pripravil je spisek enaindvajsetih zahtev, ki jih mora potrditi se bosanska vlada. Osrednje zahteve so: enovita Bosna; Srbija in Hrvaska se morata odpovedati ozemelskim teznjam po delih Bosne in ne smeta več podpirati separatističnih sil; prepoved vsem osumljenim vojnih zločinov, da bi kandidirali na volitvah (med njimi tudi Karadžiću in Mladiću); dvig embarga na uvoz orožja po podpisu mirovne pogodbe; vrnitev beguncev na domove se pred izvedbo volitev; če bodo v mirovnem načrtu sodelovale ruske enote, mora biti zagotovljeno tudi sodelovanje enot iz muslimanskih držav; mirovne enote morajo biti razporeje-

ne po celotni Bosni; po enem letu lahko mirovne enote ostanejo le, če tako zahteva predsedstvo; hrvaske enote morajo zapustiti Bosno 30 dni po podpisu mirovne pogodbe; do delitve Sarajeva ne sme priti; muslimanska stran se ne bo odpovedala Gorazdu.

Edina zahteva hrvaških pogajalcev, ki jih bo vodil

predsednik Franjo Tuđman, je reintegracija vzhodne Slavonije v hrvaški politični in pravni sistem. Predstavniki sprtih strani naj bi sedli za pogajalsko mizo v Daytonu 1. novembra. Zaradi poslabšanja zdravstvenega stanja ruskega predsednika Jelcina je sestanek z njim, ki naj bi potekal dan pred srečanjem v Daytonu, vprašljiv.

Po modrih čeladah pada zdaj precej manj nevarna toča od tiste svinčene

ANALIZA

Sodbo bo pisala zgodovina

LONDON - Stiriletna nočna mora, ki je sledila razpadu Socialistične federativne republike Jugoslavije, se lahko kmalu konca. Če in ko bo orožje v Bosni utihnilo, se bo začel drugačen boj. Boj za zgodovinsko sodbo. Kateremu od igralcev bo pripisana vloga prinasalca miru? Kdo bo moral nositi krivdo za dejstvo, da je najhujši evropski konflikt po drugi svetovni vojni trajal tako dolgo?

Velike sile si že pred mirovnimi pogovori, ki se bodo prihodnji teden začeli v Združenih državah, skušajo zagotoviti cimveji delež zaslug za mir. Rusija si prizadeva, da bi se začela mirovna konferenca v Moskvi, še preden se začnejo mirovni pogovori, Francija želi skleniti mirovno konferenco pripraviti v Parizu, London pa hoče gostiti pogajalce, ki bodo sprejeli dogovor o obnovi bosanske države.

Mir bi Združenim državam in evropskim silam dal priložnost, da izbrisejo spomin na pretekle spodrsiljaje in zakrijejo brezsilnost številnih mednarodnih srečanj, ki so Natu in Združenim narodom spodkopala verodostojnost. Vecina diplomatov in analitikov pa se strinja, da se po bosanski tragediji nihče ne bo mogel pohvaliti, da je njegova vest čista. Vecini se zastavlja tudi vprašanje, v kolikšni meri je mirovno dogovarjanje lahko sploh pravilno oziroma kdaj, če sploh, bodo odgovorni za strašne vojne zločine kaznovani?

Igralci v bosanski drami se medtem predstavljajo v najlepši možni luci. Srbskemu predsedniku Slobodanu Miloševiću se je posrečilo svojo vlogo obrniti na glavo. Zahodne sile so ga še do nedavnega imele za glavnega

krivca za prelivanje krvi. Nekdanji ameriški zunanji minister James Baker ga je oklical za »lažnivca in ubijalca«, danes pa mu Zahod pripisuje vlogo zagovornika miru. Hrvaska si je zaradi posredne podpore bosanskomuslimanski vladi pridobila zaupanje, čeprav predstavniki Združenih narodov še vedno opozarjajo na kršenje človekovih pravic, ki so ga zakrivali hrvaški vojaki. Združene države se na poročila o številnih srbskih beguncih, ki so v avgustu zapuščali Krajino, skorajda niso odzvale.

Ali bo posredovanje Združenih narodov v Bosni v zgodovinskih učbenikih opisano zgolj kot porazno? Ali so ZN vojno omejili in je bilo zato žrtev manj? Ali bodo bosanski Srbi kot glavni lopovi kdaj prepričali svetovno javnost, da se jim je godila krivica? Ali se bo izkazalo, da bosanska vlada le ni bila tako nedolžna, kot se zdi danes?

Ker se mirovni dogovor blizu, si vlade svetovnih držav od Moskve do Washingtona prizadevajo, da bi poteku dogodkov pridale lasten predznak. Za Rusijo je najpomembnejše, da je Moskva uspešno omejila Natov vpliv na tem območju. Francoski uradniki zatrjujejo, da je predsednik Chirac tisti, ki je mednarodno skupnost prepričal, da je posredovanje nujno. Britancem pa je sploh jasno, da je sele po londonski konferenci v juliju Nato lahko ostro ukrepal.

Nihče več ne govori o groznjah, ki jim ni sledilo ukrepanje, in nihče več se ne spominja praznih obljub, da bo se več cet ZN branilo »varna območja«. Nemci se želijo predv-

sem znebiti očitkov, da so zanetili spor s priznanjem nekdanjih jugoslovanskih republik. Hans Dietrich Genscher je v knjigi spominov že objavil svoj opis dogodkov iz leta 1991. Nemski predlog naj bi po njegovih besedah druge države sprejele brez večjih zadržkov. Ko so Združene države avgusta prevzele vodstvo nad dogajanjem na Balkanu, so se evropski uradniki s tem strinjali, vendar s primerne razdalje, saj bi Americanom lahko spodletelo. Ko pa je postalo jasno, da bo ameriška pobuda obrodila sadove, so se uradniki v ZDA komaj zadrževali, da ne bi razglasili nesporne ameriške zmage tam, kjer je Evropi spodletelo. Evropski diplomati pa radi povedo, da je Washington evropske mirovne predloge spodbijal in se v začetnem obdobju v dogajanje na Balkanu kaj malo vključeval.

»Združene države se na Balkanu skorajda niso pojavljale, saj se, ovenčane s slavo iz zailvske vojne, v probleme nekdanje Jugoslavije sploh niso zezele spuščati.« je obdobje med letoma 1991 in 1992 opisal evropski mirovni posrednik Carl Bildt.

Tisti, ki so učinke vojskovanja na Balkanu občutili na lastni kozi, so sodbo že izrekli. Sarajevsko Oslobođenje je med praznovanjem petdesetletnice Združenih narodov opisalo, kaj si ljudje v mestu, kjer je vojno stanje postalo že navada, mislijo o organizaciji ZN. »V Bosni so Združeni narodi poteptali vsa načela, za katera naj bi se zavzemali. Njihovi voditelji se namreč na najhujša grozodejstva sploh niso odzvali.«

Nicholas Doughty / Reuters

Pogrešanih več kot dva tisoč Muslimanov

SARAJEVO (Reuters) - Predstavniki ZN pogrešajo več kot 2000 muslimanskih moskih, ki so jih bosanski Srbi izgnali z ozemlja, ki ga nadzirajo. »Stanje zahteva odziv mirovnih enot,« je dejal predstavnik Visokega komisarja za begunce Janowski. Srbi so v začetku oktobra izgnali več kot 6000 Muslimanov z ozemlja okoli Banjaluke, Prijedora in Sanskega Mosta. Izgon je vodil zloglasni Arkan s svojimi Tigri. Izgnani Muslimani so bili na begu tarče posilstev, pretepanja, ropanja in umorov. Oktobrski izgon je bil zadnji poskus etničnega čiščenja ozemlja, ki so ga zavzeli Srbi. »Pogrešamo od dva do tri tisoč Muslimanov, ki so jih Srbi odpeljali neznano kam,« je dejal Janowski, ameriški državni podsekretar za človekove pravice John Shattuck pa je pripomnil, da so pogrešani najbrž v delovnih taboriščih, kot je Keraterm, ki so ga pred nedavnim znova odprli.

PO POTOVANJE PO SRBIJI

Strah pred mirom, strah pred vojno (4)

Srbski predsednik Milošević je dobro pripravljen na morebitne socialne nemire v državi. Dobro plačana srbska policija steje že 80 tisoč moč in je eden glavnih razlogov, da ima Milošević miren spanec. Do zob oboroženi policisti sicer niso mogli omejiti razmaha kriminala, toda veledemonstracij, ki bi srbskemu predsedniku utegnile postati nevarne, že dolgo ni bilo.

Srbija v bistvu ni diktatura, saj se je dal Milošević prav tako izvoliti kot njegov parlament, v povprečju pa je zbral le polovico vseh glasov v državi. Beograjski volilci se odločajo predvsem za opozicijske stranke, medtem ko uživa Milošević največ podpore na deželi, predvsem na jugu Srbije. Politolog Vladimir Goati meni, da Miloševića volijo predvsem nižji sloji prebivalstva. »Zanj volijo predvsem kmetje, delavci in upokojenci. Zato je redno izplačilo pokojnin tako pomembno za ohranitev njegove politične moči.« Po besedah Goatija inajno prebivalci zelo čustven odnos do predsednika, kar je značilno za tradicionalne družbe, kot je srbska. Milošević vlada Srbiji s pomočjo zakonov, ki jih sprejema parlament. Toda treba je poudariti, da izkorišča demokratične strukture, namesto da bi jih spostoval.

Po mnenju Goatija v Srbiji prav tako ne vlada demokracija, saj sta vladajoča Sociali-

stična stranka Srbije (SPS) in državni aparat preveč prepletena. Ni nadzornih mehanizmov, ki bi omejevali oblast SPS in predsednika. »Politična birokracija vodi državo kot neke vrste avtopilot.« Milošević pa pazi, da »demokracije institucije« ne zaidejo z vnaprejšnjimi določeni smeri. To velja tudi za srbski parlament, v katerem vladajoča SPS nima absolutne večine. Milošević mora tako nenehno iskati primerne koalicijske partnerje za svojo stranko, saj jih namreč zelo hitro menjava. Leta 1993 je sodeloval s skrajnim desničarjem Sesljem, nato je skušal na svojo stran pritegniti madžarsko manjšino, kar pa mu ni uspelo. V zadnjem času pa Milošević v svoji rezidenci pogosto sprejema vodjo največjega opozicijskega združenja Vuka Draskovića. Pred dvema letoma je Drasković moral v zapor, danes pa Seselj vsakih nekaj tednov okusa zaporniško hrano.

Milošević deli svoj dar za ohranitev oblasti z opozicijskim politikom, s katerim mu se nikoli ni uspelo sodelovati: to je Zoran Đinđić, vodja Demokratične stranke. Đinđić je prišel na celo svoje stranke podobno kot Milošević: s položaja je vrgel svojega nekdanjega mecena. Đinđić, ki je profesor filozofije, je eden redkih srbskih politikov, ki bi lahko bil s svojim nastopom in načinom obnašanja uspešen tudi na Zahodu.

Njegova dobro organizirana stranka bi lahko Miloševiću postala še nevarna. Đinđić srbskega predsednika označuje kot »azijskega politika, ki se bori proti opoziciji in narodu«, njegova tekunica pa je predvsem vladajoča SPS. Če je treba, sodeluje celo s Sesljem. Nacionalnoliberalna Demokratična stranka je bila v dobrih odnosih tudi z voditeljem bosanskih Srbov Karadžićem, ko se je ta sprl z Miloševićem. Karadžić je zavrčal vse mirovne nacrte, Milošević pa je bil za njihovo sprejetje. »Delitev Bosne je edina pot za preprečevanje sporov. Mandlje je treba preprosto odstraniti,« meni Zoran Đinđić. S tem stališčem o bosanski krizi skusa pridobiti glasove nacionalistov. Poleg tega pa so v ozadju njegovega nasprotovanja mirovnim nacrtom tudi družinske vezi: njegova mati izvira iz Bosne.

Naslednje volitve bodo pokazale, ali bodo Đinđićeve poteze njegovi Demokratični stranki prinesle uspeh. Milošević pa ima na svoji strani naslednje dejstvo: prebivalstvo je zaradi vsakodnevnega boja za preživetje že tako ohromelo, da mu za kritiko njegove politike ne ostane veliko časa in moči. *Michael Thumann, Die Zeit* Nadaljevanje jutri

Krajinski begunci so še povečali socialne napetosti v Srbiji

NOVICE

Tamilski tigri krivi za nov pokol civilistov

KOLOMBO (Reuter) - Srilanski Tamilski tigri so včeraj zagresili nov pokol civilnega prebivalstva, ki je zahteval najmanj 36 nedolžnih žrtev. Dokončno število ubitih se ni znano, najbolj črnogledi pa predvidevajo, da jih je več kot sto. Uporniki so na redko poseljenem območju 220 kilometrov severozahodno od Kolomba premaknili bojno črto za dva kilometra, pri tem pa neusmiljeno pobijali tam živeče prebivalstvo. Odkar so v osemndnevnih bojih z vladnimi enotami izgubili del ozemlja in 425 pripadnikov, gnev upornikov, ki se borijo za tamilsko neodvisnost, narašča, s tem pa tudi njihova krutost.

Krvavi nemiri v Karačiju

KARACI (Reuter) - Pakistanska policija je sporočila, da je v včerajšnji noči prišlo do novega izbruha nasilja v Karačiju. Nemiri so zahtevali devet človeških žlvejenj, v bližini stavbe, kjer prebivajo pripadniki paravojaskih enot, pa so policisti odkrili avtomobil bombo. V etničnih in političnih nemirih in spopadih med policijo in mudzahedinskim gibanjem MKM je letos v Karačiju umrlo že več kot 1600 ljudi. MKM je včeraj vladi postavil ultimatum, da mora v 48 urah sporočiti, kje se nahaja aktivistka gibanja Fatima Raisova, sicer lahko pričakuje nove akcije.

Kolumbija obtožuje Venezuelo

CARACAS (Reuter) - Kolumbijski pomočnik zunanjega ministra Diego Kardona je svojemu venezuelskemu kolegu izročil protestno pismo, v katerem Kolumbija Venezuelo obtožuje kršitev človekovih pravic. Venezuelске enote naj bi 8. oktobra v akciji proti prekupevalcem z mamili prestopile kolumbijsko mejo in priprle pet delavcev, uničevale stanovanjska poslopja in pobijale živino, neki delavec pa naj bi v njihovi akciji celo izgubil življenje. Venezuelci zavračajo obtožbe, čes da so priprti delavci na svojih poljih gojili mak, ki je surovina za pridobivanje heroína, akcija pa naj bi bila del vladnih prizadevanj proti širitvi kolumbijske trgovine z mamili v Venezuelo.

Novi dokazi proti nekdanjemu južnokorejskemu predsedniku

SEUL (Reuter) - Državno radio v Južni Koreji je včeraj poročal, da so preiskovalci odkrili nove podatke o pranju denarja, v katerega naj bi bil vpleten nekdanji predsednik Roh Te Vu. Gre za 32, 4 milijona dolarjev, ki so bili naloženi v domačem Dong-A Investment and Finance Company. Podatki so prisli na dan po zaslišanju nekdanjega predsednika družbe Dong-A in predsednikovega računovodje. Odkar je prejšnji teden skandal priplaval na površje, Roh se ni dal izjave za javnost. Preiskovalci zdaj poskušajo dokazati Rohovo neposredno povezavo s pranjem denarja. Vladajoča stranka ga je pozvala, naj pove resnico in se opraviči, opozicijska Demokratska stranka pa je zahtevala njegovo aretacijo. Včeraj se je neuspešno nadaljeval tudi lov za pobežlim severnokorejskim vohunom. Iskalci so v bližini budističnega templja sicer našli obleko in torbo z denarjem, ki naj bi pripadali beguncu, vohun pa je kljub psom slednikom in 20 tisočim možem, ki ga isčejo, izginil brez sledu. Na jug je včeraj iz Severne Koreje prebežal vojski častnik, sorodnik pokojnega severnokorejskega obrambnega ministra. Dezerter, ki ga zdaj izprašuje južnokorejska obveševalna služba, je že drugi, ki je ta mesec prek neznane tretje države prebežal v Južno Korejo.

RUSKI PREDSEDNIK V BOLNIŠNICI

Zmeda pred volitvami

Nova namigovanja o alkoholu

MOSKVA (Reuter, dpa) - Ruskega predsednika Borisa Jelcina so včeraj zaradi težav s srcem vnovič prepeljali v bolnisnico. Kremelj se ni sporočil, kakšno je predsednikovo zdravstveno stanje. Vsekakor je pršla bolezen ob nepravem času, saj je Rusija sredi priprav na predsedniške volitve, ki bodo 17. decembra, negotova pa je tudi usoda moskovskega sestanka pred mirovnimi pogajanjmi o Bosni in Hercegovini.

Stiriinšestdesetletni Jelcin, ki je bil za predsednika Ruske federacije izvoljen junija 1991, je bil že večkrat bolan, najresneje julija letos, ko je moral zaradi težav s srcem dva tedna ostati v bolnišnici. Izjave o njegovem zdravstvenem stanju so si zelo nasprotujoče in tudi v ruski prestolnici je slišati veliko uganj o tem, ali je predsednik resno bolan ali je vzrok njegovih težav alkohol.

Po zadnjih težavah v juliju so Jelcinovi zdravniki javnost sicer obvestili, da

se predsednik dobro počuti in da je povsem okreval, toda njegova žena Naina je nenehno opozarjala, da že štiri leta ni bil na pravem dopustu in »da bi si moral malo odpociti«. Na dvotendenski počitek so ga zdravniki poslali po manjših težavah s srcem že oktobra 1991 - le nekaj mesecev po izvolitvi. Februarja naslednje leto je v intervjuju za francosko televizijo zagotavljal: »Nikoli nisem imel težav s srcem.«

Že marca 1993 so poslanci v ruskem parlamen-

Zadnji dnevi so bili za Borisa Jelcina prenaporni (Telefoto: AP)

tu opozorili, da je bil Jelcin večkrat zelo pijan. Predsednik jim je kmalu odgovoril, da sta njegova problema le dva - »nenehna utrujenost in premalo spanja«. Kremelj ni nikoli pojasnil incidenta, ki se je zgodil se-

ptembra lani. Na poti z obiska pri ameriskem predsedniku Clintonu v Združenih državah bi se moral Jelcin srečati se z irskim premierom, ki ga je že čakal na letalisku, a Jelcin ni mogel z letala. Pozneje je izjavil,

da je srečanje prespal. V skladu z rusko ustavo predsedniške dolžnosti, če predsednik umre ali če jih ni več sposoben opravljati, avtomatično prevzame predsednik vlade, zdaj 57-letni Viktor Cernomirdin.

PRED RUSKIMI PARLAMENTARNIMI VOLITVAMI

Vrsta goljufij pri zbiranju podpisov za podporo kandidatom

Podkupovanja, grožnje in prazne obljube v umazani vojni za naklonjenost stotih milijonov zmedenih volilcev

MOSKVA - Ruska policija je zaradi številnih pritožb, čes da nekateri člani strank protizakonito - s podkupovanjem, grožnjami in drugimi metodami - zbirajo podpise podpore strankam za kandidiranje na decembrskih parlamentarnih volitvah, sprožila preiskavo. V nedeljo opolnoci se je namreč iztekel datum, do katerega morajo stranke, ki želijo kandidirati na volitvah 17. decembra, zbrati najmanj dvesto tisoč podpisov.

Predsednik državne volilne komisije Nikolaj Rjabov je na novinarski konferenci povedal, da je od 69 političnih strank pogoje za vpis v volilni seznam izpolnilo le osem strank. Med njimi so komunisti, Kmečka stranka, opozicijska skrajno nacionalistična stranka in desnosredinska stranka Nas dom, Rusija, ki jo podpira ruski predsednik Boris Jelcin. Rjabov je poudaril, da se je več ljudi pritožilo zaradi podkupovanja, groženj in drugih protizako-

nitih metod, ki jih člani različnih strank uporabljajo po vsej Ruski federaciji. Nekateri glasove volilcev kupujejo, drugi ljudi ustrahujejo, tretji kot člane določenih strank navajajo znane osebnosti, da bi tako dobili podporo državljanov. Navedel je primer, ko je neka stranka ljudem zagotavljala, da je član neke stranke tudi priljubljeni direktor moskovskega cirkusa. Neki Moskovčan se je državni volilni komisiji pritožil, ker so mu v zameno za

podpis strankarski aktivisti ponujali deset tisoč rubljev, v rudarskem mestu Kemerevo je neka stranka za podpis ponudila poceni avtobusne vozovnice. Ugledni časnik Izvestja je prejšnji teden zapisal, da so se zlorabe sele začele, da gre za nekakšno »ogrevanje« za občutno pomembnejše predsedniške volitve, ki bodo potekale prihodnje leto. Junija naj bi podpis v podporo nekemu kandidatu veljal pet dolarjev. Rjabov je se povedal, da služba državne varnosti FSB, ki je naslednica KGB, preiskuje delovanje Anatolija Kunsevice, domnevnega kandidata skrajno desnih strank, ker naj bi tihotapil kemično orožje v neko bližnjevzhodno državo. Kunsevič je bil sprva na

listi Liberalnih demokratov Vladimirja Zirinovskega, vendar ga je vodstvo stranke prejšnji teden izključilo. Mnogi menijo, da prijava o protizakonitem pridobivanju naklonjenosti volilcev kažejo, da je boj za naklonjenost 105 milijonov volilcev, ki bodo izbrali predstavnike za novo, 450-clansko dumo, podoben umazani vojni. Na volitvah se bo za glasove državljanov potegovalo veliko novih strank, izidi pa bodo pokazali, kaj so prinesla štiri leta politične napetosti in pogosto bolečih gospodarskih reform. Po javnomnenjskih anketah uživa veliko podporo Komunistična partija Genadija Zjuganova; podpirajo jo z življenjskim standardom

nezadovoljni državljani, ki so zaskrbljeni zaradi naraščanja kriminala in cedalje večjih razlik med revnimi in »bogatiimi«. V seznam političnih strank naj bi bilo vpisanih približno 40 strank; njihovo število bo dokončno znano 1. novembra, ko se bo uradno začel predvolilni boj. Polovico sedežev v dumi (225) bodo volilci izbirali iz strankarskih list, o drugi polovici pa bodo odločali izidi glasovanj v volilnih okrožjih. Stranke bodo morale za izvolitev v dumo zbrati vsaj pet odstotkov glasov. Politicni analitiki poudarjajo, da bo zato v dumi zastopanih le sedem ali osem političnih strank. Richard Balmforth / Reuter

NEGOTOVOST PRED REFERENDUMOM V QUEBECU

Chretien za enotno Kanado

OTTAWA - Kanadski predsednik vlade Jean Chretien je včeraj izjavil, da je država tik pred izbruhom krize, in pozval prebivalce Quebeca, naj se ne odločijo za odcepitev. »Prijatelji! Smo pred odločilnim trenutkom v zgodovini domovine. Državi se spet obeta kriza, kriza in negotovost pa zahtevata visoko ceno,« je dejal Chretien v televizijskem nagovoru.

Raziskave javnega mnenja kažejo, da je trenutno razmerje sil med zagovorniki odcepitve in njihovimi nasprotniki izenačeno. Chretien je z govorom potrdil strahove, da je enotnost države na resni preizkušnji, medtem ko je se pred dvema mesecema kazalo, da separatisti nimajo možnosti za uspeh.

Prebivalcem Quebeca je premier »pihal na dušo« podobno kot zagovorniki odcepitve; pozval jih je, naj bodo ponosni na državo, ki je po njegovem mnenju bližje popolnosti kot katerakoli druga na svetu. »Svoje rojake prosim, naj nikomur ne dopustijo, da bi jim vzel ali izničil ti-

sto, kar smo dosegli. Ne pustite, da vas prepričujejo, da ne morete biti hkrati ponosni Quebecani in ponosni Kanadčani,« je čustveno pozival Chretien. Quebecu je spet obljubil določene ugodnosti v kanadski ustavi - nobena sprememba, ki bi zadevala Quebec, ne bi mogla biti sprejeta brez soglasja province, ki bi ji tudi zakonsko priznali drugačnost.

V zadnjih dneh je zavladala panika tudi na finančnih trgih, med angleško govorečimi Quebecani in tistimi, ki nasprotujejo odcepitvi. Prebivalci Quebeca se zgrinjajo v zvezne urade s prošnjami za izda-

jo kanadskih potnih listov, ker niso prepričani, ali jih bodo pozneje se lahko dobili, svoje prihranke pa so raje prenesli v banke v drugih kanadskih provincah. Vrednosti kanadskega dolarja in delnic kanadskih podjetij so padle, zvisale pa so se obrestne mere. Vsi se sprašujejo, ali ni Chretien morda prepozno predstavil svojih skromnih obljub in ali mu lahko zaupajo. Kanadčani v drugih provincah na zborovanjih, s pismi in spontanimi demonstracijami pozivajo Quebecane, naj se ne odcepijo. Kanadske letalske družbe so uvedle tudi do devetdesetodstotne popuste za lete v Montreal, številni delodajalci po vsej državi pa so svojim uslužbencem danes dali prost dan, da bi se lahko udeležili protiodcepitvenega zborovanja v Montrealu.

Randall Palmer / Reuter

Kanadski premier Jean Chretien (Telefoto: AP)

BLIŽNJEVZHODNO GOSPODARSTVO

Izraelsko-arabsko sodelovanje ostaja pri dobrih željah

AMAN (Reuter) - Vrhunsko gospodarsko srecanje v jordanskem glavnem mestu, kjer se bodo Izraelci pogovarjali s številnimi Arabci, bo pokazalo, da se na Bliznjem vzhodu stvari spreminjajo, vendar ne hitro, se manj pa preprosto.

Dve leti po dogovoru s Palestinci in leto po mirovnem sporazumu z Jordanijo ima Izrael še vedno precej arabskih sovražnikov. Zato izraelska gospodarska povezava z drugimi državami na Bliznjem vzhodu ostaja prej napoved kot resničnost. Za Sirijo, ki se srečanja v nedeljo sploh ne bo udeležila, je navezovanje gospodarskih stikov z Izraelom sploh nemogoče. Arabske države, združene v Zalivskem kooperacij-

skem svetu, se bojijo predvsem ustanovitve Banke za razvoj Bliznjega vzhoda, ki bi - tudi zaradi ameriske pomoči - polozaj Izraela kot regionalne gospodarske velesile se utrdila.

Izrael načrtuje gospodarsko sodelovanje tudi z Jordanijo. Jordansko letališče ob Rdečem morju zeli razsiriti, tako da bi lahko služilo obema državam. Memorandum o petdeset milijonov dolarjev vredni naložbi v pridobivanje broma iz Rdečega morja sta državi že podpisali. Židovska država pa upa, da ji bo uspelo podpisati tudi pogodbo o odkupu plina iz Katarja, pri čemer bi prišla na svoj račun tudi Jordanija kot država med kupcem in prodajalcem.

LJUBLJANA / OB DNEVU MRTVIH

Sveče in cvetje v spomin umrlih

Ne pozabimo pa tudi na ljudi v stiski

Ceprav je Dan mrtvih sele sredi prihodnjega tedna, so cveticarji, vrtnarji pa tudi svečarji že nekaj dni polno zaposleni. Kot vsako leto se bodo na grobovih bohotele kosate ikebane in (pre) številne sveče, zato skofijska Karitas iz Maribora tudi letos poziva, da namesto sveč in roz denar namenite ljudem v stiski. Lani so iz teh prispevkov razdelili 140 paketov s hrano ljudem na robu preživetja.

V Ljubljani bodo 31. oktobra osrednje spominske slovesnosti, ki jih skupaj organizirajo Mestna občina Ljubljana, Zveza združenj borcev in udeležencev NOB iz Ljubljane in okoliskih krajev. Ob 10. uri bo slovesnost ob spomeniku padlim v boju proti okupatorju na Žalah, ob 10.30 pri spomeniku talcev v Gramozni jami, ob 11. uri pa pri spomeniku žrtvam bojev za Slovenijo. Kot vsako leto, bo tudi letos 31. oktobra ob 9.30 pri spomeniku na Žalah slovesnost v spomin žrtvam letalske nesreče na Korziki. Ze danes pa bo zalna slovesnost v Sentyakobu ob 15. uri pri Kraljevi domaciji, čez dobro uro pa se pred grobnico narodnih herojev v Črnučah.

Slovesnosti ob dnevu mrtvih se bodo na Gorenjskem začele že danes ob 16. uri s slovesnostjo ob posvetitvi prenovljenega vojskega pokopališča avstroogrskih vojakov in vojni ujetnikov v Bohinjski Bistrici. Na Jesenicah bo osrednja spominska slovesnost 1. novembra ob 9. uri v spominskem parku na

Plavzu; v Kranjski Gori bo na novem pokopališču zalna slovesnost v sredo ob 13.30.

Tudi letos sejem sveč in cvetja

Na obeh novomeskih pokopališčih bosta zalni slovesnosti ob dnevu mrtvih na praznični dan - 1. novembra, in sicer ob 10. uri na pokopališču v Smihelu, uro pozneje pa se v Ločni. Nastopili bodo novomeska godba na pihala, moski pevski zbor iz Smihela ter recitatorji iz novomeske gimnazije. Območni odbor združenja borcev in udeležencev NOB pripravlja osrednjo komemoracijo ob dnevu mrtvih v torek, 31. oktobra, ob 11. uri pri spomeniku NOB na *Ciblj nad Zuzemberkom. V Črnomlju bo osrednja zalna slovesnost ob dnevu mrtvih v sredo, 1. novembra, ob 10. uri pri spomeniku na Gricku. V programu bodo nastopili moski pevski zbor in osnovnosolci iz Črnomlja. Tradicionalni novomeski sejem sveč, cvetja in drugega, kar potrebujete za urejanje grobov, bo tokrat na ploščadi Novega trga.

Zveza združenj borcev Zagorje bo dan mrtvih počastila s komemoracijami pri spomenikih na Orehovici, na Lokah in na mestnem pokopališču pri spomeniku talcem. 30. oktobra bodo imeli zalno komemoracijo na Savi v litijski občini, sicer pa bodo skoraj vse komemoracije 31. oktobra. Tako se bodo spominu na mrtve poklonili na Primskem, v Smartnem pri Litiji, v Jevnici, v Litiji, Kostreznici in Kresnicah. Na Polniku in Vacah bodo imeli slovesnost 1. novembra dopoldan. Zveza kulturnih organizacij Trbovlje pripravlja komemoracijo 31. oktobra na pokopališču v Gabrskem. V kulturnem programu bodo nastopili pevski zbori Zarja svobode center, Svoboda, Slavček, Trboveljska godba in recitatorji mladinskega gledališča Svoboda Trbovlje. Hrastrniško združenje borcev bo pripravilo zalni komemoraciji ob dnevu mrtvih v Hrastrniku pred centralnim spomenikom 30.

oktobra in pred spomenikom NOB na Dolu pri Hrastrniku. Na dolskem pokopališču so začeli z urejanjem novih pokopnih polj. Dela izvajajo hrastrniški gradbinci. Naložba je vredna dva milijona tolarjev, financira pa jo občina Hrastrnik, ki je tudi lastnik pokopališča. Idejni projekt za nova pokopna polja je pripravil celjski razvojni center.

Slovesnosti tudi prek meje

Večino zalnih slovesnosti bodo tudi na celjskem opravili že danes. Na dogajanje pred in ob dnevu spomina na mrtve na Celjskem lahko podobno kot drugog po Sloveniji pogledamo z več zornih kotov. Kje so denimo prirejanje zalnih slovesnosti v spomin na žrtve fašizma ozirom padle in pobite v casu narodnoosvobodilnega boja. Po drugi strani gledajo ljudje na blizajoci se državni praznik kot na priloznost za spomin na vse mrtve svoje in bliznje pokojnike. Povsem

Pripadniki Evangelicanske cerkve bodo svoj praznik obeležili z božjimi službami v vseh svojih cerkvah. Na predvečer praznika, v ponedeljek 30. oktobra, bo v ljubljanski Drami slavnostna akademija z naslovom Knjiga knjig v počastitev dneva reformacije. Ob slovesnostih v cerkvah v Ljubljani, Mariboru, Apačah in po Prekmurju pa bo že danes ob 19. uri v ormoskem kulturnem domu koncert ob dnevu reformacije z naslovom Strpnost do drugačnosti.

Dan mrtvih je za svečarje in cveticarje zelo naporen delovni dan (Foto: B. P.)

drugače mislijo cveticarji in svečarji. Sodeč po nekaterih cenah na Celjskem, si ti od dneva spomina na mrtve obetajo predvsem dober zaslužek.

Celjani bodo danes dopoldne vence položili pri spomeniku v Vojniku, na Gledalskem trgu v Celju, v celjskem Starem piskru in pri spominskem obeležju na Teharjah. Ob grobnici talcev na Golovcu bo popoldan na zalni slovesnosti spregovoril celjski župan Jože Zimsek. Tudi v Vojniku in na Frankolovem bodo danes slovesnosti. V Zalcu tudi letos ne bo osrednje občinske slovesnosti v spomin na mrtve. Na Kozjanskem bodo večino zalnih slovesnosti izvedli se le v ponedeljek, v Velenju, Sostanju in Smartnem ob Paki pa jutri. Nato bodo v Velenju oziroma na pokopališču v Podkrajju osrednjo občinsko zalno slovesnost pripravili v sredo dopoldan. V Mozirju bo občinska komemoracija v nedeljo, v Radečah v torek, v Laskem pa v sredo.

Mariborčani prireajo zalno slovesnost na Ledini že danes ob 11. uri. Največ mariborskih slovesnosti pa bo v

torek, 31. oktobra, ob 16.30 komemoracija ob spomeniku borcem za severno mejo v Maistrovi ulici, pol ure pozneje bo slovesnost na pokopališču na Dobravi, ob 18. uri pa se bo komemorativne slovesnosti ob spomeniku talcev v Ulici talcev udeležil tudi mariborski župan. Na dan mrtvih, 1. novembra, bo ob 10. uri slovesnost na komemorativnem prostoru partizanskega grobišča, grobišča padlim v I. svetovni vojni in grobišča sovjetskih vojakov. Ob 10.30 bo zalna slovesnost ob spominskem obeležju žrtvam agresije na Slovenijo na ljubljanski ulici.

Predstavniki Zveze združenj borcev NOB iz Maribora in Celja ter predstavniki mariborske in celjske mestne občine se bodo udeležili osrednje spominske slovesnosti v avstrijskem Gradcu, ki bo 1. novembra ob 9. uri ob spominski plošči v prostorih graskega sodišča.

Spomin pobitim taboriščnikom v Porabju

V Gornji Radgoni bo osrednja komemoracija na Trgu svobode pred spomenikom padlim borcem, pripravljata

pa jo ZKO in ZB Gornje Radgone. Vence in cvetje bodo položili tudi na mestnem pokopališču. Komemoracija bo v ponedeljek ob 13.30. Istega dne bo tudi komemoracija pri spomeniku pri ormoskem kuturnem domu, ki jo ob 16. uri pripravljajo ormoski borci.

Tudi murskosoboski borci pripravljajo komemoracijo v ponedeljek ob 14. uri, in sicer pri spomeniku padlih borcev na mestnem pokopališču. Ze danes ob 12. uri pripravljata ZB in ZKO Ljutomer komemoracijo v atriumu Mestne hiše, občina pa pripravlja komemoracijo pri Babjem Ložicu, kraju domnevnih povojnih pobojev, ter v Mali Nedelji pri spomeniku padlim borcem. Na območju Lendave posebnih komemoracij, razen polaganja cvetja in vencev pri spomenikih in na pokopališčih, sicer ne bo. Zato pa bo lendavski župan skupaj z madžarskim veleposlanikom v Sloveniji in predstavniki borcev položil v torek ob 15. uri venec pobitim slovenskim taboriščnikom v madžarskem Sarajvu.

Dopisniki Republike

CERKNO / GRADNJA NOVE ŠTIRISEDEŽNICE

V veliko zadovoljstvo smučarjev

Sodobna naprava naj bi bila nared že do prvega decembra

V enem najprivlačnejših primorskih zimskosportnih središč, Smučarskem centru Cerkno, ki deluje v okviru hotela Cerkno, je v teh dneh pravo gradbišče, saj na severnem pobočju Črnege vrha postavljajo novo štirisedežnico.

Direktor Miran Ciglic je zadovoljen, saj jim je vreme zelo naklonjeno. Menijo, da bo nova štirisedežnica nared že do prvega decembra. Z napravo, ki spada med najsodobnejše - ima preklopne sedeže in samodejno upočasnjeno vstop in izstop - se bo na umetno zasneževanem delu smučisc ob progah Grič in Brdo zmogljivost povečala za 2800 smučarjev na uro, s čimer bodo povsem odpravili čakalne vrste. Hkrati s postavitvijo nosilnih stebrov, ki jo je pred dnevi s helikoptersko posadko opravilo avstrijsko podjetje Helitrans, ob vznožju smučišča gradijo temelje za novo garazno hišo in začeto postajo nove naprave. Ta bo dolga 1700 metrov, višinska razlika pa bo znašala 320 metrov. Vodstvo smučarskega centra načrtuje tudi gradnjo zasneževalnega sistema na progah Lom, s čimer se bodo zmogljivosti umetno zasneževanih površin povečale za stiri tisoč smučarjev. To zahtevno delo bodo opravili naslednjo sezono, saj že sedanja nalo-

Gradnja štirisedežnice poteka brez zapletov (Foto: R. B.)

žba predstavlja velik zalogaj. Vodstvo hotela je povedalo, da so za novo zimsko sezono dobro pripravljeni, z novimi naložbami so se namreč prebili v zgornji razred slovenske smučarske ponudbe. Cena celodnevne smučarske vozovnice naj bi znašala približno 2300 tolarjev, kar je primerljivo s sorodnimi smučišči v Sloveni-

ji. Nameravajo tudi izboljšati cestne povezave s smučiščem, kar je nujno zlasti zdaj, ko je nedavno neurje poškodovalo cesto iz Cerknega in davske strani. Cerkljanski hotel se za letos načrtuje začetak del na toplovodni vrtini v središču Cerknega, kjer so že naleteli na precejšnje količine termalne vode.

Roman Bric

ILIRSKA BISTRICA / ZAPIRANJE ETINEGA OBRATA

Z delavci po mačehovsko

Skoraj devetdeset zaposlenih v ilirskobistrski enoti podjetja Eta iz Cerknega je konec prejšnjega tedna razburila vest, da njihov obrat prodajajo. Kako jih tudi ne bi, saj so novico, da se utegnejo nenadoma znajti brez dela, izvedeli prek teleteksta. Vodstvo cerkljanske Ete, ki ima približno 1700 zaposlenih, jih namreč sploh ni obvestilo o prodaji bistriskega obrata za proizvodnjo termostatov.

V torek sta podjetje obiskala vodja kadrovske službe in socialna delavka, da bi zaposlene, med katerimi je večina žensk, seznanila z načrtom o zapiranju obrata. Med obiskom v tovarni smo neuradno izvedeli - za posredovanje informacij je pristojen izključno direktor Rafael Mavri, ki ga ni bilo mogoče dobiti - da bistrski obrat, ki so ga ustanovili pred šestnajstimi leti, zapirajo zaradi ekonomskih razlogov. Znano je, da je cerkljanska Eta, ki je v 75-odstotni lasti švicarsko-nem-

skega koncerna Ego, v minulih mesecih občutno zmanjšala proizvodnjo, zaradi česar je vodstvo zacasno uvedlo 36-urni delovni teden. Vodstvo je takrat napovedalo, da se bo moralo v naslednjih dveh letih stevilo zaposlenih zmanjšati za najmanj štiristo, saj bi se le tako lahko spopadli s svetovno konkurenco. Ceprav datum zaprtja se ni znan, obrata ne bodo zaprli čez noč, so zatrili vodilni v Eti. Zdaj je njihova poglavna naloga, da pripravijo program reševanja trajnih

preseznih delavcev. Obljubljajo, da bodo za slehernega zaposlenega poiskali cimmanj boleco rešitev. Nekaj delavcev naj bi odšlo na zavod za zaposlovanje iz plačano odpravnino, druge naj bi invalidsko upokojili, tretjim ponudili pomoč pri solanju njihovih otrok... Pri tem bodo dosledno upostevali pravice, ki jih trajnim preseznim delavcem zagotavlja zakon in kolektivna pogodba, trdijo vodilni. »Pogovori z delavci že potekajo,« je dejal Silvo Stremfelj, predsednik sindikata Skei v Eti.

V pogovoru z delavkami in delavci smo izvedeli tudi za drugo plat dogajanja v podjetju. Zaposleni so opozorili na slabo obveščanje o razmerah in načrtih, kar dokazuje tudi dej-

stvo, da so o prodaji podjetja izvedeli iz medijev. S tem, da bodo obrat zaprli, so se že sprijaznili, bojijo pa se, da bodo pri tem prikrasani za pravice, ki jim pripadajo, kajti njihove dosedanje izkušnje z vodilnimi so daleč od tistega, kar skuša prikazati vodstvo podjetja. Povedali so se, da so jim v zadnjih treh mesecih place znižali s 45 do 50 na sedanjih 30 do 35 (neto) tisocakov, kar se bo pri izračunih odpravnine in nadomestilih za brezposelnost seveda občutno poznalo. Višje so tudi norme. Zaposleni so se po pravno pomoč obrnili na območni svobodni sindikat, saj njihov sindikalist, kot so dejali, ne štiti delavcev, marveč vodstvo.

Mateja Godejsa

Predstavitev slovenskih krajev po načelu en stavek - ena znamenitost

GRAD BOGENSPERK - Včeraj so na Gradu Bogensperk v navzočnosti predstavnikov ministrstev, županov in turističnih delavcev slovesno predstavili izid slovenskega turističnega vodnika z naslovom Slovenija.

Turistični vodnik usmerja popotnika pri raziskovanju manj znanih in se neodkritih delcev naše dežele, razkriva mu številne turistične, kulturne, zgodovinske in naravne znamenitosti v posameznih krajih in njihovi okolici. Turistični vodnik, ki sta ga avtorja Matjaz Chvatal in Zeljko Bo-

zek izdala v samozaložbi, na 336 straneh, razdeljenih na enajst poglavij, v katerih je opisanih 76 območij, s 700 barvnimi fotografijami predstavlja korak naprej pri predstavljanju in spoznavanju Slovenije. V vodniku, ki vsebuje številne koristne podatke, do katerih sta se avtorja dokopala s pomočjo vprašalnika, sta želela predstaviti slovensko pokrajino, naravne znamenitosti, gradove, cerkve, termalna zdravilišča, zimskosportna središča, avtokampe in množico podatkov o možnostih za aktiven in spro-

stilen oddih v Sloveniji. V tekstovnem delu vodnika sta se Chvatal in Božek odločila Slovenijo predstaviti po načelu en stavek - ena znamenitost. Vse kraje in znamenitosti sta obravnavala enako, ne glede na to, ali je kraj turistično razvit ali ne. Menita namreč, da v Sloveniji ni kraja, ki ne bi imel možnosti za razvijanje in turistične ponudbe. Turistični vodnik Slovenija v mehki broširani vezavi je izšel v nakladi 50 tisoč izvodov, in sicer v angleškem, nemškem, italijanskem in slovenskem jeziku. Barbara Sedmak

ŠOLANJE BEGUNSKIH OTROK

Tudi »njihovi« bi radi v šolo

V Ajdovščini in Škofji Loki se ne morejo dogovoriti o šolanju begunčkov

LJUBLJANA - Osnovnosolci bodo prihodnji teden odsli ze na prve pocitnice, nekateri njihovi soloobvezni vrstniki, ki so se zal rodili v napačnih krajih, pa sploh se niso prestopili solskega praga. Zakaj? Ker pac živijo v begunskih centrih. Zgodba se je zacela letos spomladi, ko so zaradi cedalje slabse kakovosti begunskih sol in vse manjšega stevila njihovih ucencev z ministrstva za solstvo in sport na župane in ravnatelje naslovili okroznico, v kateri so jih prosili, naj poskrbijo za vkljucevanje otrok iz begunskih centrov v redne slovenske sole, pri cemer naj bi posamezen razred obiskovala največ dva nova ucenca oziroma učenki.

Za priblizno devetdeset odstotkov begunskih otrok se je nasel prostor, begunski otroci iz Ajdovščine, Loske Doline in Škofje Loke pa se se naprej cele dneve zabavajo oziroma dolgocasijo. Ko smo pred kratkim obiskali begunski center v Škofji Loki, so imeli otroci zaradi pomanjkanja igralcev težave pri sestavljanju ekipe za nogometno tekmo. Kot kaže, se po nekaj mesecih igranja tudi tega naveličas. Tako so kršene temeljne pravice otrok do izobrazbe, kot kaže, pa se odrasli se niso odločili, da bi to kršenje preprečili in

da ne bi vec delili otrok na se in njihove.

Tudi v Postojni niso mogli otrok vključiti v redno slovensko solo. Tam zdaj pouk za priblizno sto begunskih otrok poteka v begunskem centru. Za 22 soloobveznih otrok, ki živijo v Velikih Blokah, se je pred dvema dnevnoma predstavnikom ministrstva za solstvo in predstavnikom obcin ter sol iz Loske Doline in Cerknice le uspelo dogovoriti, da bodo cimprej začeli obiskovati pouk. Polovica jih bo obiskovala obe osnovni soli občine

Loska Dolina, polovico pa jih bodo vključili v cerkniško osnovno solo. Po ustnih zagotovilih predstavnikov ministrstva bodo obcinama kri-li stroške prevozov in solskih malic otrok, o drugih pogojih pa se se dogovarjajo.

Ali se bodo tudi za 96 otrok iz Škofje Loke in 82 soloobveznih otrok iz Ajdovščine predstavniki ministrstva za solstvo, obcin kot ustanoviteljic sol in sol vendarle dogovorili o vključitvi v slovenske sole, se ni jasno. Izvedeli smo, da so iz ene od škofojskih osnovnih sol (ki jih sicer obiskuje priblizno 2500 otrok) begunski center ze prosili, naj jim poslje seznam 35 otrok, ki jih bodo vključili v svoj pouk. Toda kaj bo s preostalimi 610 otroki...

V Ajdovščini so junija v pogovorih med obcino, novogoriškim zavodom za solstvo in ravnatelji osnovnih sol opozorili, da bi se z vkljucevanjem begunskih otrok po-

večala prostorska stiska v tamkajšnjih solah. Vseeno so ugotovili, da bi kljub organizacijskim naporom in težavam s prevozi to lahko storili. Solarje bi vključili v dve maticni in podružnične sole v ajdovski občini, morda pa tudi v oddelke vipavske sole. Toda v začetku septembra je ajdovski odbor za družbene dejavnosti ugotovil, da zaradi zahtevnosti prevozov, razpršenosti otrok, zniževanja kakovosti pouka in povečevanja prostorske problematike za vkljucevanje begunskih otrok ni ustreznih razmer. Pouk naj bi raje organizirali v popoldanskem casu, vodili pa bi ga učitelji te občine. Opozorili so tudi, da prinaša vkljucevanje begunskih otrok v redne sole veliko negativnih plati - kaksnih, niso zapisali. Izrazili pa so zaskrbljenost zaradi »prisilne asimilacije« otrok.

Mateja Bertoncelj
Mateja Godejsa
Artur Lipovz

Po nekaj mesecih igranja se naveličas tudi nogometa (Foto: Boban Plavevski)

SEJA SVETA RTV SLOVENIJA

Križi in težave generalnega direktorja RTVS

LJUBLJANA - Letos se slovenska radijska in televizijska hiša pogreza v izgube. Po zadnjih podatkih so ze presegle 900 milijonov tolarjev. Glavni vzrok za takšen primanjkljaj je nerealizacija lastnih prihodkov, septembrski podatki pa kažejo tudi prve pozitivne rezultate varčevalnih ukrepov vodstva RTV, ki pa ne morejo bistveno izboljšati finančnih izidov. O teh vprašanjih je včeraj razpravljaj tudi svet RTV.

Generalni direktor RTVS Zarko Petan je opozoril na »izjemno neprijazne« in nerazumljive razmere, v katerih dela nacionalna RTV, kar načenja substanco te hiše, in sicer ne le materialno, marveč tudi kadrovsko in tehnično. Petan se je pritoževal, ces da se pri dodeljevanju frekvenc ne upošteva zakon o javnih glasilih, ki doloca, da ima nacionalna RTV prednost pri dodeljevanju frekvenc, ces da, na primer, regionalna RTV postaja v Mariboru ne more delati normalno in bi potrebovala dodatno frekvenco, svet za radiodifuzijo pa jo je dodelil Tele 59 oziroma Pro plusu. (Kot smo izvedeli, v casu dodelitve te frekvence svet za radiodifuzijo sploh se ni obstal, tudi ne podjetje Pro plus). Direktor Petan je opozoril tudi na namot TVS pri odpovedi urednika mariborskega studia Janeza Ujčica, ki je obenem tudi lastnik Tele 59. Pri tem ni pojasnil, kako to, da v RTV hiši nikogar ni motil ta Ujčicev dvojni položaj vsa leta, ko se Tele 59 se ni vključila v Pro plus in s tem postala del obcutno širše televizijske mreže. Zarko Petan je vnovic opozoril na neizvrševanje finančnih obveznosti vlade in nizko naročnino. Član sveta Miha Kovac je opozoril, da se generalni direktor rad sklicuje na evropsko prakso pri raznih stvareh, da pa kljub nekajkratnim opozorilom vodstvo zavoda se ni pripravilo prikaza racionalizacije dela drugih evropskih nacionalnih radiotelevizij. Stevilne kritične pripombe so imeli tudi drugi člani sveta, zato je svet RTV generalnemu direktorju naročil, naj do 11. novembra pripravi ukrepe s pričakovanimi finančnimi in programskimi posledicami za postopno zmanjševanje izgube, svet pa je imenoval komisijo, ki bo spremljala reorganizacijo RTVS in uresničevanje ukrepov za racionalizacijo poslovanja. Generalni direktor bo moral tudi pripraviti ponudbo za izbiro revizorske hiše, ki bo pregledala letosnje poslovanje zavoda RTV, pisno pa bo moral porocati o konkretnih težavah pri dodeljevanju frekvenc.

Dokaj živahna razprava na seji sveta je potekala tudi o kadrovskih zadevah. Sprejeli so odpoved dosedanjega odgovornega urednika radijskega informativnega programa Draga Balazica in namesto njega za vršilca dolžnosti imenovali Bojana Veselinovica, dosedanjega urednika notranjepolitičnega uredništva Radia Slovenija. Na znanje so vzeli tudi pisno Mita Trefalta, s katerim je ta seznanil svet, da ne sprejema mesta vršilca dolžnosti odgovornega urednika razvedrilenega programa, kar pa ne povezuje s svojo kandidaturo na pred kratkim objavljenem razpisu za to mesto. Svet je za vršilca dolžnosti imenoval Igorja Palcica. Razveljavil je tudi imenovanje Sandorja Szunyogha za programskega direktorja za madžarsko narodno skupnost, ker so sele zdaj ugotovili, da gospod Szunyogh ni priložil nostrificirane diplome, zato so odprli tudi nov razpis za to mesto. Svet je tudi razveljavil razpis za nova odgovorna urednika radijskih programov v Kopru in Mariboru, saj se dosedanjima urednikoma se ni iztekel mandat.

Janja Klasinc

RAZLAŠČENCI

Poslanca posegata v denacionalizacijski zakon

LJUBLJANA - Poslanca Demokratske stranke Tone Persak in Danica Simsic sta predložila v parlamentarno proceduro predlog sprememb in dopolnitev zakona o poslovnih prostorih in poslovnih stavbah, ki so predmet denacionalizacije.

Zato je Združenje lastnikov razlaščenega premoženja (ZLRP) sklicalo novinarsko konferenco, na kateri je predsednik združenja Franc Izgoršek dejal, da je namen predlaganih sprememb zgolj dodatno varovanje koristi najemnikov v denacionaliziranih poslovnih stavbah in poslovnih prostorih, saj zadevajo predvsem odpovedni rok, poracun vlaganj najemnikov in visino najemnin.

Poslanca se zavzemata za spremembo 24. člena zakona, ki bi zagotovila minimalno varnost najemnikov denacionaliziranih poslovnih prostorov glede trajanja najemnega razmerja. Ker je dolžina odpovednega ro-

ka povezana z visino najemnikovih vlaganj, poslanca predlagata desetodstotno povečanje vrednosti poslovne stavbe ali prostora, s čimer se razlaščenci ne strinjajo. Predlagane spremembe zakona o poslovnih stavbah in poslovnih prostorih so tudi v nasprotju z zakonom o denacionalizaciji, ki kot poseben zakon ureja to področje. Zato predlagane spremembe in določanje novih obveznosti za denacionalizacijske upravičence razlaščenci odločno odklanjajo. Zavračajo tudi trditve v obrazložitvi predloga, da je ZLRP podprlo reševanje te problematike v predlagani smeri. V združenju zahtevajo, naj se razmerja urejajo za vse lastnike enako, kajti država ne more se po denacionalizaciji ločevati lastnine denacionalizirancev od druge lastnine, saj morajo veljati enaka merila za vse upravičence, zavezance in najemnike.

Vesna Vukovic

Razmerja naj bodo enaka za vse lastnike (Foto: B. Reya)

SEJA VLADE / O POLOŽAJU V SODSTVU

Milejši pogoji in višje plače za sodnike

Vlada tudi o avtocestah, ekologiji in približevanju države k EU

LJUBLJANA - Zaradi nevzdržnega položaja v sodstvu vlada parlamentu predlaga, naj po hitrem postopku sprejme povišanje plač sodnikov za najmanj 16, 5 odstotka. To je sklenila na včerajšnji seji, na kateri je sprejela tudi sklep o povišanju preživnin za 6, 4 odstotka, sklep o valorizaciji nadomestil za invalidnost, povišanje cen utekocinjenega nafnega plina v jeklenkah za 16, 3 odstotka in se nekatere druge dokumente.

Kot je po seji vlade povedal direktor urada za informiranje Borut Suklje, je vlada zaradi nezasedenosti sodniških mest in porasta števila nerešenih zadev sprejela predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o sodniški službi. Tako naj bi omilili stroge formalne pogoje za izvolitev na sodniško funkcijo. Po novem naj bi število zahtevanih let delovnih izkušenj pri opravljanju pravnih del za okrajne in okrožne sodnike skrajšali na tri leta po pravnem državnem izpitu (do zdaj deset let), za višje sodnike pa na šest let (do zdaj deset). Prav tako naj bi do konca leta 1997 ne upoštevali najnižje starostne meje 30 let za sodnike. Vlada bo parlamentu predlagala, naj po hitrem postopku sprejme povišanje plač sodnikov na okrajnih in okrožnih sodiščih za 20 odstotkov, na visjih sodiščih in tozilstvih pa za enajst odstotkov, medtem ko se place na vrhovnem sodišču in državnem tozilstvu po predlogu ne bodo povečale. Letno bo v proračunu zaradi teh povišanj potrebnih 608 milijonov tolarjev.

Vlada je včeraj sprejela tudi poslovno poročilo Družbe za avtoceste v Republiki Sloveniji (Dars) za leto 1994. Lani so na Darsu z bencinskim tolarjem, cestninami in posojili zbrali skupaj 17, 7 milijarde tolarjev za financiranje gradnje avtocestnega omrežja, kar predstavlja 91 odstotkov predvidenih sredstev.

Na novinarski konferenci smo izvedeli tudi, da je vlada dala soglasje k naložbeni politiki in finančnemu načrtu Ekološko razvojne sklada Republike Slovenije za letošnje leto. Kot je povedal državni sekretar

Marko Slokar, bo sklad vsa razpoložljiva sredstva namenil za dva razpisa: za pilotno fazo projekta Zmanjšanje onesnaževanja zraka ter za razpis dodelitve posojil za naložbe v oskrbo s pitno vodo in ravnanje s komunalnimi odpadki. Izvedba tega razpisa je odvisna od pridobitve sredstev iz naslova kupnin v višini 710 milijonov tolarjev. Sklad bo letos predvidoma posloval z izgubo v višini 55 milijonov tolarjev, zato edino rešitev vidi v dokapitalizaciji.

Vlada je potrdila tudi program dejavnosti za približevanje Slovenije Evropski uniji, ki vključuje splošno strategijo in obveščanje slovenske javnosti ter smernice za nadaljnje približevanje Slovenije OECD. Zato bo Drnovšek kmalu obiskal svet OECD, Slovenija pa bo zaprosila tudi za status opazovalke v tej organizaciji.

Vlada je na včerajšnji seji sprejela povečanje preživnin za 6, 4 odstotka, ki bo začelo veljati s prvim novembrom, in sklep o revvalorizaciji nadomestil za invalidnost za obdobje od 1. aprila. Tako bo nadomestilo za invalidnost po novem znašalo 21.031, 10 tolarja, dodatek za tujo nego pa 12.017, 80 tolarja. Po sklepu vlade bodo višje tudi cene utekocinjenega nafnega plina v jeklenkah, in sicer za 16, 3 odstotka. Vzrok za povečanje cen sta poleg večje porabe zaradi sezone recesije na svetovnih trgih in izpad hrvaškega nabavnega vira.

Ursa Peternel

Predsednik vlade Janez Drnovšek je dejal, da bi bilo treba subvencioniranje studentske prehrane ohraniti. Po njegovem mnenju je treba ugotoviti, ali predlagani obseg sredstev zadostja. Zato bodo ustanovili posebno skupino, ki jo bo vodila Rina Klinar; skupaj s predstavniki studentov bo preučila stanje in se dogovorila o višini sredstev. Drnovšek bo vztrajal pri dogovorjenem obsegu sredstev, smo izvedeli po seji vlade.

Italijanski veleposlanik Solari na poslovnem obisku pri Školcu

LJUBLJANA (STA) - Predsednik državne zbornice Republike Slovenije Jozef Školc je včeraj sprejel na poslovnem obisku dosedanjega italijanskega veleposlanika v Sloveniji Luigija Solarja, ki 5. novembra 1995 odhaja na ministristvo za zunanje zadeve v Rim. Solari je poudaril, da je bil v minulih starih letih prica izjemno zanimivemu obdobju za Slovenijo in tudi za njega osebnostno, da je spoznal osamosvo-

jitveno navdušenje, pa tudi obdobje strestnitve, je zapisano v sporočilu za javnost službe za informiranje v državnem zboru. Podrobneje je predstavil svoj obisk v Istri in opozoril na veliko skrb med italijansko manjšino, ki jo doživlja zaradi nove meje v Istri. Glede odnosov med Italijo in Slovenijo je dejal, da odhaja iz Ljubljane razžalosten, in izrazil upanje, da se bodo v kratkem zboljšali.

RAI 1

6.30	Dnevnik, 6.45 jutranja oddaja Unomattina, (7.35) gospodarstvo, (7.00, 7.30, 8.00, 8.30), 9.00) dnevnik
9.30	Nan.: Cuori senza età
10.00	Verdemattina - Nasveti
10.25	Film: Peccato d' amore (dram., VB '72), vmes (11.30) dnevnik
12.25	Vreme in dnevnik
12.35	Nan.: Gospa v rumenem
13.30	Dnevnik
14.00	Kviz: Pronto? Sala giochi
14.40	Variete: Prove e provini a Scommettiamo che?
15.10	Pronto? Sala giochi (2.)
15.45	Mladinska oddaja Solletico, vmes risanke
17.25	Danes v Parlamentu
17.45	Aktualno: L' amore più grande - Svetovni dan duhovnika (iz Vatikana)
19.35	Vreme, dnevnik in sport
20.40	Aktualno: Credere, non credere - Debatte o veri (vodi Sergio Zavoli)
22.35	Dnevnik
22.40	Film: Nodo alla gola (krim., ZDA '49, i. J. Stewart, C. Hardwicke)
24.00	Dnevnik, zapisnik, horoskop, pogovori in vreme
0.30	Tednik: Kultura news
1.00	Aktualno: Sottovoce
1.15	Film: A qualsiasi prezzo (pust., It. '68)

RAI 2

7.00	Variete za najmlajše, 8.20 nan. Zanna Bianca
8.45	Nad.: Paradise Beach
9.30	Rubrika o aktualnih temah Fuori dai denti
11.10	Sereno Variabile
11.30	TG2-33, 11.45 dnevnik
12.00	Variete: I Fatti Vostri
13.00	Dnevnik, navade in družba, vremenska napoved
14.00	Variete: I Fatti Vostri
14.25	Nad.: Quando si ama, 14.50 Santa Barbara
15.35	Dnevnik
15.40	Film: Noi due soli (kom., ZDA '88, i. J. Curtin)
17.20	Dnevnik
17.25	Nan.: Zdravnik med medvedi
18.10	Sport in vreme
18.35	Na potovanju s Sereno Variabile
18.45	Nan.: Hunter
19.45	Dnevnik in sport
20.40	Variete: I Fatti Vostri - Zvečer, na trgu Italija
23.00	TG 2 dosje
23.45	Dnevnik, vreme, iz parlamenta
0.20	Variete: Ponoci, na trgu Italija (vodi G. Magalli)
0.30	Club Tenco Story
1.25	Film: Sabotaggio ('36)

RAI 3

6.00	8.30 Jutranji dnevnik, informacije, vreme
8.30	Dok.: Robinson in Petek, Zdravje, B. Mussolini, Potovanje po Italiji, Islam, Media/Mente, Znanstveni dnevnik, itd.
12.00	Dnevnik iz Milana
12.15	Glasba: Orchestra!
13.00	Kljub vsemu, moja Italija, 13.35 Gassman sreča Danteja
14.00	Dezelne vesti, dnevnik
14.45	Aktualno: Articolo 1
15.00	Nan.: Vita da strega
15.30	Sportno popoldne
17.00	Aktualno: Davvero, 17.30 Glas gospodarja, 17.55 dok. Maremma
18.20	Viaggiatori nelle tenebre
18.55	Vreme, dnevnik, izdelne vesti, Producer Club, BlobCartoon, 20.15 Blob
20.30	Film: Doppio inganno (dram., ZDA '91)
22.30	Dnevnik, izdelne vesti
22.55	Aktualno: Linea 3, 23.50 The End, 0.30 Dnevnik

RETE 4

7.25	Nad.: Piccolo amore, 8.00 Il disprezzo, 9.00 Cuore ferito, 10.15 Felicità, 10.55 Il prezzo di una vita, vmes (11.30) dnevnik
11.40	Variete: Adam in Eva
12.50	Nad.: Sentieri
13.30	Dnevnik
14.00	Rubrika o lepoti
15.15	Film: Uffa papà quanto rompi! (kom., ZDA '68, i. J. Garner, D. Reynolds)
17.10	Aktualno: Perdonami
18.00	Aktualne zanimivosti: Giorno per giorno, vmes (19.00) dnevnik in vreme
20.30	TV film: Una donna contro se stessa (dram., Fr. '93, i. V. Mairesse)
22.35	Film: Miriam si sveglia a mezzanotte (srh., ZDA '83, i. D. Bowie, C. Deneuve, D. Hedaya), vmes (23.30) nočni dnevnik
0.40	Pregled tiska

CANALE 5

6.00	Na prvi strani, vreme
8.45	Maurizio Costanzo Show
11.30	Aktualno: Forum - Televizijsko sodišče
13.00	Dnevnik TG 5
13.25	Sgarbi quotidiani
13.40	Nad.: Beautiful
14.15	Nan.: Robinsonovi
14.45	Variete: Casa Castagna
16.00	Otroska oddaja, vmes risanke in nanizanka
18.00	Dnevnik TG 5 Flash
18.05	Kviza: Ok, il prezzo è giusto!, 19.00 La ruota della fortuna
20.00	Dnevnik TG 5, vreme, 20.25 Striscia la notizia
20.40	Variete: Scherzi a parte (vodita Teo Teocoli, Massimo Lopez)
23.00	Dnevnik
23.15	Variete: Maurizio Costanzo Show, vmes (24.00) nočni dnevnik TG5
1.30	Sgarbi quotidiani

ITALIA 1

6.10	Otroski variete
11.30	Avtomobilizem F1
12.25	Odprti studio, Fatti e misfatti, 12.50 Sport studio
13.00	Variete za najmlajše
15.00	Varieteja: Generazione X, 16.15 Appuntamento al buio (vodi Amadeus)
17.00	Aktualno: Village
17.15	Nan.: California Dreams, 17.45 Primi baci
18.25	Odprti studio, vreme, 19.50 Sport studio
18.50	Nan.: Thunder in Paradise, 19.50 Il principe di Bel Air
20.40	Film: 58 minuti per morire (pust., ZDA '90, i. B. Willis, B. Bedelia)
23.00	Film: La moglie in bianco... l' amante al pepe (kom., It., '80, i. L. Banfi)
0.00	Aktualno: Fatti e misfatti
0.45	Italija 1 sport
2.05	Aktualno: Ciak

TELE 4

13.30	17.45, 19.30, 22.25, 0.25
	Dogodki in odmevi
20.30	Koncert V. Milanove
22.00	Gospodarska stran

MONTECARLO

14.00	18.45, 20.35, 22.30, 24.00
	Dnevnik, 13.30 Sport
14.10	Film: L' uomo dei miracoli (fant., VB '36)
20.35	Film: Per ricordare Adam (dram., ZDA '86)
23.35	Variete: Tappeto volante

RAI 3 slovenski program

20.25 Risanka: Popaj
20.30 Dnevnik

BORIS S.

popravila TV - VCR
antene - SAT

Ul. Biancospino 22/2
OPCINE

Telefon: (040) 214867 - 214871

SLOVENIJA 1

10.00	Tedenski izbor: Razgibajmo se
10.15	Otroci sirnega sveta, 4. del ameriške dokumentarne nanizanke
10.40	Roka Rocka
11.40	Boj za obstanek, angleska dok. serija
12.35	Znanje za znanje, učite se z nami
13.00	Porocila
15.20	Slovenske novele, ponovitev
17.00	TV dnevnik 1
17.10	Učimo se ročnih ustvarjalnosti, 43. oddaja
17.25	Heathcliff, 8. del risane serije
18.00	Lahko noč ljubica, 8. del angleske serije
18.30	Umetnost in civilizacija
	Umetniki za svet
18.45	Hugo, tv igrice
19.10	Risanka
19.30	TV dnevnik 2, vreme, sport
20.05	Poglej in zadeni
21.40	Turistična oddaja
22.00	TV dnevnik 3, vreme
22.20	Zarišce
22.40	Sova
22.40	Frasier, 8. del ameriške nanizanke
23.10	Poročevalka s sodišča, 8. del nemske nanizanke
00.00	H - kot heroin, kanadski film

SLOVENIJA 2

12.25	Tedenski izbor: Forum
12.40	Učitelj, 4. del fran. serije
13.25	Omizje
15.25	Osmi dan
16.15	Lahko noč ljubica, 7. del francoske nanizanke
16.45	Alfred Hitchcock vam predstavlja, 14. del
17.10	Poročevalka s sodišča, 7. del nemske nanizanke
18.00	Regionalni studio Koper
18.45	Izziv, poslovna oddaja
20.05	Azijska magistrala, 2. del japonske dokumentarne serije
21.05	Zadnja mafijska poroka, 4., zadnji del ameriške serije
21.50	Opus
22.50	Kronika Borstnikovega srečanja
23.10	Koncert simfonikov RTV

KANAL A

10.00	Novice, A-shop
10.25	Luc svetlobe, ponovitev
16.00	Novice
17.30	Spot tedna, A-shop
17.50	Dracula
18.15	Dežurna lekarna, ponovitev
19.00	Novice
19.10	Luc svetlobe, 543. del
20.00	To trapasto življenje, 8. del am. nanizanke
20.50	Notranje nasilje, ameriški film, 1984
22.20	Spi z mano, ponovitev filma
23.00	Novice
23.50	A-Shop, Spot tedna

Koper

16.00	Euronews
16.30	Meridiani
17.30	Peter Pan Club
18.00	Slovenski program: Studio 2
18.45	Primorska kronika
19.00	Vsedenes - tv dnevnik
19.30	Peter Pan, otroška oddaja
20.00	Euronews
20.30	Vzporedna življenja
21.30	Sredozemlje
22.00	Vsedenes - tv dnevnik
22.15	Tiste jasne oktobrske noči, italijanska drama
	Režija: Massimo Franci

ORF Avstrija 1

11.40	Zmesnjava v zaporu, ameriška komedija
13.00	Peter Pan in gusarji
13.40	Mila Superstar
14.05	Konfeti
15.40	Vesoljska ladja Enterprise - nova generacija: Enderjev sin
16.25	Baywatch: Avstralska mora
17.10	Strašno prijazna družina: Novi avto
17.35	Zlata dekleta: Mrtva riba
18.05	Iz dobrega gnezda
19.30	Cas v sliki, kultura
19.53	Vreme
20.00	Pogledi od strani
20.15	Zenska v moskem, ameriška komedija, 1991
	Režija: Blake Edwards
21.55	Nogomet
22.05	Saolinska borilna spretnost
23.05	Cas v sliki
23.20	V džungli podzemlja, ameriška kriminalka, 1990
	Režija: Rupert Hitzig
	Igrajo: Jason O'Malley, Brooke Shields in drugi.
	New York. Družinskemu očetu Deanu Costellu grozi, da bo zasel na krivo pot. In sicer zaradi velikega pomanjkanja denarja in težave z občutljivo ženo in avtisticnim sinom Shanom. Terapevtka Stephanie skrbi za dečka...
00.55	Strašno prijazna družina, ponovitev
01.20	Schiejok ponovitev
02.20	Dobrodošli v Avstriji, ponovitev
05.40	Ceska

ORF Avstrija 2

06.00	Videostrani
07.00	Vreme
09.05	Schiejok vsak dan, ponovitev
11.35	Gasilec Karli, pon.
12.50	Vreme
13.00	Cas v sliki
13.10	Dobrodolna prireditve za sportnike, ponovitev
14.25	Blagoslovljena dvojica: Poslušajte zgodbe, ki se je zgodila
15.15	Umor, je napisala: Nezastarana krivica
16.00	Schiejok vsak dan
17.00	Cas v sliki
17.05	Dobrodošli v Avstriji
19.00	Zvezna dežela danes
19.30	Cas v sliki, kultura
20.00	Pogledi od strani
20.15	XY - nerešeno
21.15	Stric doktor: Tezki primer
22.05	Cas v sliki
22.30	Preživeti
23.40	Franz Werfel in stirideset dni Musa Daghiya
00.30	Tisoč mojstrov in
01.05	Pogledi od strani

RADIO

Slovenija 1

5.00, 6.00, 6.30, 7.30, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 19.00, 21.00, 23.00 Poročila; 6.50 Dobro jutro, otroci; 8.05 Radio ga-ga; 10.30 Pregled tiska; 11.05 Petkovo srečanje in Glasbena oprema; 12.30 Kmetijski nasveti; 13.20 Osmrtnice in obvestila; 14.30 Poslovne informacije; 15.00 Radio danes; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.05 Studio ob 17-ih; 18.25 Gremo v kino; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Oddaja za pomorščake; 20.30 Slovencem po svetu; 23.05 Literarni nokturmo.

Slovenija 2

6.30, 7.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 16.30, 17.30 Poročila; 19.00 Dnevnik; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Zvezdni pregled; 8.00 Poslovne zanimivosti; 8.15 Rekreativna; 9.10 Koledar prireditve; 11.00 Country glasba; 11.15 Naš jezik; 11.50 Vreme; 12.00 Opoldne; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.05 Popevki tedna; 16.40 Petkova centrifuga; 17.35 Obvestila; 17.50 Šport; 18.05 Glasovanje za popevki tedna; 19.30 Stop pops in novosti; 21.45 Igra; 22.20 Heavy metal.

Slovenija 3

7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 18.00, 22.00 Poročila; 8.05 Izobraževalni program; 10.05 Izbrana proza; 11.05 Reprize in soočanja; 12.05 Igramo in pojemo; 13.05 Argentinska zborovska glasba; 13.40 Glasb. tradicija; 14.05 Gymnasium; 15.00 Šanson; 16.05 Od uverture do plesa; 16.45 Likovni odmevi; 17.00 Solistični koncert; 18.05 Altistka F. Golob; 19.30 Borstnikovo srečanje; 20.00 Koncert v Velenju 21.9.95; 22.05 Igra; 23.00 16 strun; 23.55 Utrinek.

Radio Koper

(slovenski program)

(Srednji val: 549 KHz, UKV 88,6,96,4,100,3,100,6,104,3,107,6) 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30 Poročila; 12.30, 17.30, 19.00 Dnevnik; 6.00 Glasba; 6.30 Jutranjik, osmrtnice; 7.00 Kronika; 7.30 Pregled tiska; 7.40 OKC obveščajo; 7.45 Evergreen; 8.00 Modri val; 8.15 Vsak dan je dober dan; 9.00 Servisne informacije, prireditve; 9.10 Vreme; 9.20 Cestne razmere; 9.40 Hit dneva; 9.45 Za in proti; 10.45 Zanimivosti; 11.15 Hladno, toplo, vroče; 12.15 20 Modrih; 12.30 Opoldnevnik; 13.00 Daj, povej...; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Glasba po željah; 16.45 Informativni servis; 17.00 Aktualna tema; 18.00 Muzak; 19.30 Večerni pr.; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Z M. Vuskarnovicem; 24.00 Nočni pr.

Radio Koper

(italijanski program)

6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, Poročila; 7.15, 12.30, 15.30, 19.30 Dnevnik; 6.45 Prireditve; 8.05 Horoskop; 8.40 Telefonski kviz; 9.00

Pred naše mikrofone; 9.50 Izbirali ste; 10.00 Pregled tiska; 10.05 E. Galletti; 10.35 Souvenir d'Italy; 11.00 Med vrsticami; 11.30 Aktualnosti; 12.00 Ballo è bello; 13.00 Glasba po željah; 14.00 Turistična odd.; 14.50 Single tedna; 15.00 Discoteca sound; 16.00 Modri val; 18.45 Folk studio; RMI.

R. Glas Ljubljane

5.15, 7.15, 10.15, 13.15, 14.15, 17.15, 19.15 Novice; 7.35 Vreme; 8.15 Napoved; 9.30 Kam danes; 11.00 Anketa; 12.00 BBC Novice; 12.15 Šport; 13.55 Poslji radio; 15.15 RGL komentira in obvešča; 16.10 Spoznajmo se; 17.00 Nemščina; 18.30 Evropa v enem tednu; 20.00 Rock; 1.00 RGL žur.

Radio Kranj

9.00, 14.00, 18.00 Gorenjska včeraj, danes, jutri; 5.30 Dobro jutro; 7.40 Pregled tiska; 10.40 Informacije, zaposlovanje; 12.30 Osmrtnice, zahvale; 13.00 Pesem tedna; 15.30 Dogodki in odmevi; 17.20 Halo, tukaj tajnica; 19.30-24.00 Večerni program.

Radio Maribor

6.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Poročila; 17.00, 19.00 Dnevnik; 6.05 Kmetijski nasveti; 6.15 Horoskop; 6.45 Pregled tiska; 7.00 Kronika; 9.05 Stajerske miniaturre; 10.05 Evropa; 11.45 Infoservis; 12.10 Mali oglasi; 13.05 Kadar boš na rajšo šel; 14.00 Osmrtnice, obvestila; 15.10 Kmetijski nasveti; 15.30 Dogodki in odmevi; 16.00 Železi ste; 17.30 Osmrtnice, obvestila; 18.00 Skriti kotiček; 19.30 Po domače; 20.00 Petkovi akvareli; 23.15 Nočni pr.

Radio Študent

0.00 Radio Kaki; 11.00 Borzni parket; 14.00 Kulturne recenzije & Napovedi; 15.00 OF; 17.00 Enciklopedija; & Youth Habledicapped Depriveleged 19.00 TB; Fells; 21.00 Te amo Cuba!; 22.00 Idealna godba.

Radio Trst A

7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 8.00, 10.00, 14.00, 17.00 Poročila; 7.20 Dobro jutro po naše, vmes Koledar in Pravljica; 8.00 Deželna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.15 Odprta knjiga: Humor na slovenski način; 10.30 Intermezzo; 11.45 Okrogla miza; 12.40 Mladinski zbor Maribor; 13.20 Valčki in polke; 14.00 Deželna kronika; 14.10 Otroski kotiček; 14.30 Od Milj do Devina; 15.00 Glasba; 15.30 Mladi val; 17.00 Kulturna kronika; 17.10 Mi in glasba; Glasbena kronika s Hrvaškega; 18.00 Kulturni dogodki; 18.30 Evergreen; Napovednik.

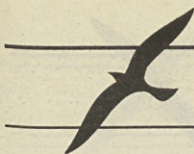
Radio Opčine

11.30, 15.30, 17.30 Poročila; 10.00 Matineja; 17.00 Izmenično Venus in Razpoke časa in življenja; 18.15 Over noise.

Radio Koroška

18.10-19.00 Kulturna obzorja.

MENJALNIŠKI TEČAJI

26. oktober 1995

menjalnica	Nemška marka (tečaj za 1 DEM)		Avstrijski šiling (tečaj za 1 ATS)		Italijanska lira (tečaj za 100 LTL)	
	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni	nakupni	prodajni
A banka Ljubljana	85,70	86,50	12,04	12,29	7,20	7,60
A banka Koper	85,50	86,45	12,01	12,27	7,18	7,59
A banka Nova Gorica	85,80	86,35	12,05	12,27	7,20	7,57
Banka Celje d.d., t: 063/431-000	85,70	86,50	12,05	12,35	7,30	8,00
Banka Noricum d.d., t: 133-40-55	85,70	86,60	12,10	12,30	7,40	7,80
Banka Vipa NG, t: 065/ 28-511	86,10	86,44	12,13	12,25	7,38	7,50
Come 2 us Tel: 061/ 15-92-635, od 8-15, sob od 9-12	85,95	86,30	12,18	12,28	7,35	7,65
Creditanstalt d. d.	85,90	86,50	12,10	12,30	7,30	7,80
Ilirika Ljubljana, t: 12-51-095	-	-	-	-	-	-
Kompas Hertz Celje Tel: 063/ 26-515, od 7-19, sob od 7-13	85,75	86,20	12,15	12,25	7,30	7,60
Kompas Hertz Velenje Tel: 063/ 855-552, od 7-15, sob od 7-13	85,80	86,20	12,15	12,25	7,30	7,60
Kompas Hertz Idrija Tel: 065/ 71-700, od 7-15, sob od 7-13	85,80	86,20	12,10	12,20	7,30	7,60
Kompas Hertz Tolmin Tel: 065/ 81-707, od 7-15, sob od 7-13	85,80	86,20	12,15	12,25	7,30	7,55
Kompas Hertz Bled Tel: 064/ 741-519, od 7-19, sob od 7-13	85,80	86,20	12,15	12,25	7,30	7,60
Kompas Hertz Nova Gorica Tel: 065/ 28-711 od 7-19, sob. od 7-13	85,80	86,20	12,15	12,25	7,30	7,60
Kompas Hertz Maribor Tel: 062/ 225-252, od 7-19, sob od 7-13	85,60	86,10	12,15	12,25	7,30	7,60
Nova kreditna banka Maribor d.d.	85,05	86,35	11,97	12,25	7,20	7,75
Ljudska banka d.d. LJ, t: 13-11-009	85,80	86,40	12,10	12,30	7,30	7,70
M.B. Gustincič - Lucija, t: 066/ 70-603	-	-	-	-	-	-
Poštna banka Slovenije	84,90	86,55	10,85	12,25	6,80	7,80
Publikum Ljubljana, t: 312-570	-	-	-	-	-	-
Publikum Piran, t: 066/ 747-370	85,92	86,20	12,13	12,19	7,40	7,56
Publikum Celje, t: 063/ 441-485	85,90	86,19	12,14	12,21	7,40	7,69
Publikum Maribor, t: 062/ 222-675	85,70	86,00	12,17	12,19	7,30	7,65
Publikum Sentilj, t: 062/ 651-355	84,46	86,10	11,90	12,24	7,30	7,90
Publikum Tolmin, t: 065/ 82-180	86,20	86,43	12,16	12,25	7,31	7,40
Publikum NM, t: 068/ 322-490	86,05	86,42	12,15	12,25	7,40	7,65
Publikum Kamnik, t: 061/832-914	85,95	86,25	12,16	12,25	7,40	7,70
Publikum Portorož, t: 066/747-240	85,91	86,19	12,12	12,19	7,40	7,57
Publikum Ljubljana Miklošičeva Tel: 061/ 318-788	86,10	86,25	12,20	12,23	7,42	7,55
SKB d.d., ***	85,10	86,70	12,04	12,38	7,25	7,75
SHP Kranj, t: 064/331-741	86,10	86,30	12,10	12,18	7,40	7,70
SZKB d.d. Ljubljana, t: 1263320	85,90	86,49	12,07	12,27	7,30	7,67
UBK Ljubljana, t:061/444-358	85,70	86,55	12,04	12,32	7,30	7,75
Upimo Ljubljana, t: 212-073	-	-	-	-	-	-

Tečaji po poslovnih enotah SKB banke d.d. so lahko različni:*** včerajšnji tečaji
Bralce opozarjamo da so tečaji okvirni. Menjalnice lahko sproti spreminjajo tečaje po dnevni ponudbi in povpraševanju.

BCIKB

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE
TRŽAŠKA KREDITNA BANKA

Sedež: tel. +39/40/67001 - Agencija Stara mitnica:
tel. +39/40/636311 Agencija Rojan: tel. +39/40/411611
Agencija Domjo: tel. +39/40/831131

26. OKTOBER 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1584,00	1648,00
nemška marka	1138,00	1184,00
francoski frank	323,00	336,00
holandski gulden	1014,00	1055,00
belgijski frank	55,20	57,40
funt šterling	2494,00	2596,00
irski šterling	2563,00	2668,00
danska krona	292,00	304,00
grška dragma	6,80	7,20
kanadski dolar	1159,00	1207,00
japonski jen	15,60	16,20
švicarski frank	1394,00	1451,00
avstrijski šiling	161,30	167,90
norveška krona	256,00	267,00
švedska krona	239,00	249,00
portugalski escudo	10,70	11,20
španska pezeta	13,10	13,70
avstralski dolar	1195,00	1244,00
madžarski florint	11,00	14,00
slovenski tolar	12,80	13,30
hrvaška kuna	280,00	305,00

KMEČKA BANKA - GORICA

26. OKTOBER 1995	v LIRAH	
	nakupni	prodajni
ameriški dolar	1588,00	1638,00
nemška marka	1147,00	1182,00
francoski frank	324,00	335,00
holandski gulden	1019,00	1049,00
belgijski frank	55,50	57,30
funt šterling	2506,00	2596,00
irski šterling	2575,00	2670,00
danska krona	294,00	304,00
grška dragma	6,80	7,40
kanadski dolar	1162,00	1202,00
švicarski frank	1409,00	1444,00
avstrijski šiling	162,20	167,20
slovenski tolar	12,80	13,50

TEČAJ TOLARJA V AVSTRIJI

25. OKTOBER 1995

država	banka	nakupni	prodajni
Avstrija	Posojilnica Pilberk	8,00	8,50
Avstrija	Posojilnica Železna Kapla	8,20	8,60
Avstrija	Posojilnica Borovlj	8,00	8,60
Avstrija	Posojilnica Šentjakob	8,20	8,70
Avstrija	Posojilnica Ločilo	8,10	8,60

FRANKFURTSKI DEVIZNI TRG

16. OKTOBER 1995

valuta	v DEM		
	nakupni	srednji	prodajni
ameriški dolar	1.4176	1.4216	1.4256
funt šterling	2.2325	2.2395	2.2456
irski funt	2.2819	2.2889	2.2959
kanadski dolar	1.0565	1.0605	1.0645
nizozemski gulden	89.223	89.333	89.443
portugalski frank	123.50	123.60	123.70
belgijski frank	4.8527	4.8627	4.8727
francoski frank	28.600	28.660	28.720
danska krona	25.730	25.790	25.850
norveška krona	22.698	22.758	22.818
švedska krona	20.394	20.454	20.514
italijanska lira	0.8825	0.8865	0.8905
avstrijski šiling	14.191	14.211	14.231
španska peseta	1.1557	1.1597	1.1637
portugalski escudo	0.9482	0.9512	0.9542
japonski jen	1.4122	1.4137	1.4152
finska marka	32.920	33.000	33.080

Nakup in prodaja deviz podjetjem na dan 27. 10. 95

Nakupni Prodajni
1. REDNI tečaj za DEM 86,13 86,54
2. Banka nudi podjetjem tudi možnost TERMSKEGA nakupa deviz za tolarje.

Podrobnejše informacije: tel. 17-18-452, 302-326 in 302-315

BANKA SLOVENIJE

Tečajna lista št. 207 z dne 26. 10. 1995 - Tečaji veljajo od 27. 10. 1995 od 00.00 ure dalje

država	šifra	valuta	enota	ZA DEVIZE		
				nakupni	srednji	prodajni
Avstralija	036	avstr. dolar	1	88,9118	88,1793	89,4468
Avstrija	040	šiling	100	1199,9903	1203,6011	1207,2119
Belgija	056	frank	100	410,6167	411,8523	413,0879
Kanada	124	dolar	1	86,1624	86,4217	86,6810
Danska	208	krona	100	2172,6015	2179,1389	2185,6783
Finska	246	marka	100	2799,5831	2808,0071	2816,4311
Norveška	250	frank	100	2398,6291	2405,8466	2413,0641
Nemčija	280	marka	100	8446,4719	8471,8876	8497,3033
Grčija	300	grd	100	—	51,0347	51,1878
Irsko	372	funt	1	—	191,5494	192,1240
Italija	380	lira	100	7,3349	7,3570	7,3791
Rep. Hrvaška	191	hrv. kuna	100	2269,9471	2276,7774	2283,6077
Japonska	392	jen	100	116,0207	116,3698	116,7189
Nizozemska	528	gulden	100	7538,5607	7561,2444	7583,9281
Norveška	578	krona	100	1901,7232	1907,4455	1913,1678
Portugalska	620	escudo	100	79,5616	79,9916	80,2316
Švedska	752	krona	100	1780,0939	1785,4503	1790,8067
Švica	756	frank	100	10368,0443	10399,2420	10430,4397
Velika Britanija	826	funt šterling	1	185,8562	186,4154	186,9746
ZDA	840	dolar	1	117,6678	118,0219	118,3760
Evropska unija	955	ECU	1	153,8314	154,2943	154,7572
Španija	995	peseta	100	96,6023	96,8930	97,1837

Opomba: Tečaj HRK se uporablja za izkazovanje rezultatov poslovanja z Republiko Hrvaško, kjer je omenjena valuta plačilno sredstvo.

Cena za vpis v odstotkih in tekoča nominalna vrednost dvodelnih blagajniških zapisov Banke Slovenije na dan 27. 10. 1995

dospelost blag. zapisa	Število dni do dospelosti	tečaj za vpis v %			tekoča nominalna vrednost (v SIT)			
		(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj	APOEN	(A) tolarski del	(B) devizni del	skupaj
20.3.96	145	98,9724%	98,2244%	98,5759%	1.700.000 170.000	840.883 84,088	834.907 83,491	1.675.790 167,579

Tečajnica borznega trga

št.: 204

Datum: 26. 10. 1995

Vrednost. papir	qbr. m.div.	ex kupon std.(3)	enotni tečaj	% sprem	datum	povpraš	ponudba	Max.	Min.	pro. v 1000 SIT
BORZNA KOTACIJA A - Redne delnice										
LEKX	800	(11.5.95)	12.254	2,12	26.10.	12.000	12.910	12.3000	12.080	858
PRB	665	(13.6.95)	18.064	1,01	26.10.	18.100	18.250	18.250	17.710	59.286
SAL	500	(2)(11.9.95)	19.798	31	26.10.	19.800	19.860	19.860	19.720	990
SKBR	1000	(24.2.95.)	36.165	69	26.10.	36.200	36.280	36.450	36.000	77.864
BORZNA KOTACIJA A - Obveznice										
BCE1	10,0	2(1.10.95)	104,3	13	26.10.	104,2	105,0	104,3	104,3	45
RSO1	8,0	5(30.6.95)	102,9	02	26.10.	102,9	103,1	103,1	102,8	39.013
RSO2	9,5	10(1.10.95)	113,5	15	26.10.	113,6	113,7	113,7	113,0	30.004
RSO8	5,0	4(31.5.95)	99,8		25.10.	99,1	95,0			
RS11	7,0	5(15.7.95)	99,1	01	26.10.	99,3	102,0	99,1	99,1	3.294
RS12D	8,0	5(30.6.95)	102,0		26.10.	102,0	102,0	102,0	102,0	22
RS12D	9,5	10(1.10.95)	113,0		23.10.	109,3				
SKB1	10,0	6(1.11.95)	103,5	03	26.10.	103,5	104,4	104,3	103,5	877
SKR1	5,0	3(30.6.95)	76,5	147	26.10.	79,2	81,3	79,0	77,4	476
BORZNA KOTACIJA B - Redne delnice										
BTBR	300	(2)(28.7.95.)	14.652	0,20	26.10.	14.300	14.830	14.680	14.500	734.276
DAD	10.000	(1.6.94.)	140.224	3,80	26.10.	142.550	143.200	143.200	137.750	49.499
FMD	1715	(24.5.95.)	20.311	1,42	26.10.	20.260	20.400	20.380	20.010	630
GPCR	(10)	23.949	2,79		26.10.	22.800	24.000	23.950	23.500	263.803
HMER	(1)	16.710	2,09		26.10.	16.750	17.190	16.720	16.710	518
MKZ	218	(30.3.93.)	13.806	39	26.10.	13.540	13.740	13.860	13.520	11.266
NKR	200	(26.6.95.)	4.487	1,22	26.10.	4.492	4.545	4.600	4.400	37.145
TCR	(5)	968,6	50		26.10.	967,0	970,0	973,0	967,0	2.247
BORZNA KOTACIJA B - Prednostne delnice										
KBTP	2750	(22.6.95)	39.224	4,82	26.10.	39.010	39.790	39.800	37.850	6.903
PNFP	(1)	46.207	5,56		26.10.	47.300	50.000	48.100	45.000	96.527
UBKP	720	(25.5.95.)	16.259	3,36	26.10.	15.510	16.950	16.500	15.500	1.008
VIPP	(1)	43.848	36		26.10.	43.620	43.900	43.700	43.600	3.069
BORZNA KOTACIJA B - Obveznice										
OZG	11,0	4(1.1.95)	103,8		23.10.	102,1	105,0			
VP12	10,0	2(1.10.95)	104,5	18	26.10.	104,3	104,6	104,5	104,4	8.918
PCE	12,0	7(1.6.95)	101,5		16.10.	98,0	102,0			
PGO	10,0	2(1.6.95)	101,8		25.10.	101,8				
SZB1	10,0	2(15.9.95)	104,6		20.10.	104,0	110,0			

GLEDALIŠČA SLOVENIJA

SNG LJUBLJANA

Veliki oder

Danes, 27. oktobra, ob 19.30: IVAN CANKAR: **HLAPCI**. Abonma PETEK in IZVEN (KONTO).

Jutri, 28. oktobra, ob 19.30: LO SCRITTO-RE. IZVEN (KONTO).

Mala drama

Danes, 27. oktobra, ob 20. uri: D. Mamet: **OLEANNA**, za IZVEN (KONTO).

Rezervacije in prodaja vstopnic pri blagajni Drame od 10. do 13. in od 18. ure do začetka večerne predstave, telefon: 061/221-511.

MESTNO GLEDALIŠČE LJUBLJANSKO

Danes, 27. oktobra: A. P. Cehov: **GALEB**, za IZVEN in KONTO. Zaradi tehničnih težav predstava odpade.

Jutri, 28. oktobra, ob 19.30: M. Camoletti: **PRIDI GOLA NA VECERJO**, za IZVEN in KONTO (razprodano).

Mala scena MGL

L Wilson: **ZA ZGI**,

Danes, 27. oktobra, ob 22.30, za IZVEN in KONTO.

Vstopnice so v prodaji vsak delavnik od 10. do 12. ure in eno uro pred predstavo pri blagajni MGL. Tel.: 061/210 852.

SNG OPERA IN BALET LJUBLJANA

Vpis abonmajev

Vljudno vabimo k vpisu abonmajev za sezono 1995/96.

VPIS BO SAMO SE DANES OD 9. DO 12. IN OD 15. DO 18. URE pri blagajni Opere na Zupancjevi 1 (tel. 331 950).

UPOKOJENCI, STUDENTI IN DIJAKI IMAJO POPUST!

75. OBLETNICA SLOVENSKEGA BALETA

Gostovanje baletnega ansambla v predsezoni: **BALETNI VECER**

Celje, nocoj ob 19.30, Velenje, 7. novembra ob 19.30, Zagorje, 14. novembra ob 19.30, Nova Gorica, 17. novembra ob 19.30.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Veliki oder

Danes, 27. oktobra, ob 19.30: Munre Leaf - Milan Dekleva: **ZGODBA O FERDINANDU**, PREMIERA.

ŠENTJAKOBSKO GLEDALIŠČE LJUBLJANA

Danes, 27. oktobra, ob 19.30: F. Sehovič: **KURBE**, za abonma RED A in IZVEN.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Ray Cooney: **TO IMAMO V DRUŽINI**, komedija, režija Marjan Bevk.

Danes 27. oktobra, ob 19.30, za IZVEN-IZVEN in konto.

SLOVENSKO MLADINSKO GLEDALIŠČE

GOSTOVANJE SARAJEVSKEGA KAMERNEGA TEATRA 55.

Danes, 27. oktobra ob 19.30: Jean Paul Sartre: **ZID**. Režija: Dino Mustafić.

Ob 21.30: Vaclav Havel: **AVDIENCA, VERNISAGE**. Režija: Admir Glamocak.

Predstavitve najzanimivejših sarajevskih projektov iz vojne sezone 1992/1995.

PRIMORSKO GLEDALIŠČE NOVA GORICA

Danes, 27. oktobra ob 11. uri: Antoine de Saint-Exupery: **MALI PRINC**. Režiser Jasa Jamnik. ZA SOLO.

Danes, 27. oktobra ob 12.15 v Desklah: **GORISKI VRTILJAK POLŽKOV ABONMA V DESKLAH**. Gostovanje SMG Ljubljana: KLOVNI.

Danes 27. oktobra ob 17. uri: Gostovanje SMG Ljubljana: KLOVNI za IZVEN.

LUTKOVNO GLEDALIŠČE MARIBOR

Nedelja, 29. oktobra ob 11. uri: Grimm-Polak: **SNEGULJICA**. Za otroke od 3. leta naprej.

**Danes,
27. oktobra
bo ob
19.30
v Slovenski
filharmoniji
nastopil mojster
klasične kitare**

Tomaž Rajterič.

GLASBA SLOVENIJA

KUD FRANCE PREŠEREN

Danes, 27. oktobra, ob 23. uri: TRIO INFLAGRANTI. Avstrijska novojaz-zovska zasedba. Fritz Mosshammer, alpski rog, zepna trobenta; Christoph Lindenbauer, bas; Geri Sauberer, bobni.

LJUBLJANA

DAN REFORMACIJE

Ponedeljek, 30. oktobra ob 19.30: KONCERT LJUBLJANSKEGA GODALNEGA KVARTETA. Monika Skalar, vi-

olina, Karel Zuzek, violina, Franc Avsenek, viola, Stane Demsar, violoncelo. Trubarjeva domacija na Rasci.

Cetrtek, 2. novembra ob 20. uri v Menzi Studentskega naselja: DEAD MOON. Ameriška underground rock skupina. Kot predskupina bodo nastopili zvočno kompatibilni THE SPOONS.

MARIBOR

Danes, 27. oktobra, ob 21. uri bo v klubu MKC na Oroznovi 2 nastopila newyorška zasedba ALICE DONUT.

RAZSTAVE SLOVENIJA

CANKARJEV DOM

V Mali galeriji je na ogled razstava fotografij avstrijskega umetnika Maxa Aufischerja.

GALERIJA ILIRIJA, Tržaška 40

V galeriji je na ogled razstava makedonskega umetnika Goceta Kalajdziskega Ikone.

Avla Nove ljubljanske banke, Trg republike 2

V avli razstavlja akademski slikar Miha Boljka.

GALERIJA COMMERCE, Einspielerjeva 6

V galeriji je na ogled razstava slik Franca Godca.

MESTNA GALERIJA, Mestni trg 5

Ponedeljek, 30. oktobra ob 19. uri: Otvoritev razstave slik in kipov umetnice Erike Marije Bajuk.

GALERIJA VODNIKOVA DOMAČIJA, Vodnikova 65

V galeriji je na ogled razstava akademskega slikarja Maria Petriča in akademske kiparke Steke Kosir Petrič.

GALERIJA BELVEDERE, BLED

V galeriji je na ogled razstava Zvezda in Odeon pijeta kavo v Titovičajnici Petre Varl Simončič.

GALERIJA KRKA, Dunajska 65

V galeriji je na ogled razstava del slikarja Vladimirja Lamuta.

POKRAJINSKI MUZEJ, MURSKA SOBOTA

Na ogled je arheološka razstava AVARI NA JUGOZAHODNEM MADŽARSKEM. Razstava bo na ogled do 20. novembra.

GALERIJA BOŽIDARJA JAKCA, KOSTANJEVICA NA KRKI

V grajski cerkvi galerije je predstavljeno življenjsko delo akademskega kiparja Staneta Jarma.

GALERIJA ŠKUC

V galeriji je na ogled razstava Ljubljana-Budimpesta: Cas kot struktura, metoda kot pomen.

MODERNA GALERIJA, Tomsčičeva 14

V galeriji je na ogled retrospektivna razstava enega najizvirnejših slovenskih likovnih ustvarjalcev tega stoletja Franceta Kralja.

GALERIJA ANONIMUS, Prečna 6

V galeriji razstavlja svoje fotografije francoski fotograf Jeanloup Sieff. Za ljubljansko razstavo je Sieff pripravil izbor crnobelih fotografij iz cikla Le Paris des Artistes (Pariz umetnikov).

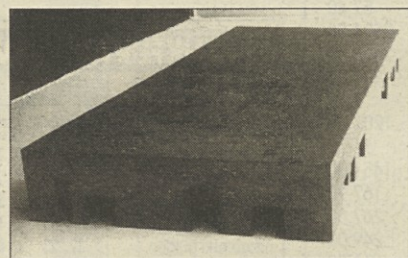
VISCONTI FINE ART KOLIZEJ

V galeriji je na ogled razstava papirnih del IRWIN.

KUD FRANCE PREŠEREN

V galeriji je na ogled razstava Antonia Živkovića BERLIN, GERLITZER PARK.

MALA GALERIJA, Slovenska 35

Na ogled je razstava iz cikla Velika imena svetovne umetnosti avtorja Jeana Marca Bustamanteja.

GALERIJA EQURNA, Gregorčičeva 3

Na ogled je razstava slik Marjana Gumilarja.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Kulturni dom - Slovensko stalno gledališče
Danes, 27. t. m., ob 20.30 (red F) Aishilova igre »Sedmerica proti Tebam«. Režija Mario Ursic.

Jutri, 28. t. m., ob 20.30 in v nedeljo, 29. t. m., ob 16. uri gostuje KD Spanski borci iz Ljubljane s komedijo Mira Gavranca »Mož moje žene«. Izven abonmaja. Abonenti lahko izkoristijo Dodatni kupon.

Prodaja abonmajev od 10. do 12. ure pri blagajni Kulturnega doma (tel. 632664).

Gledališče Verdi - Dvorana Tripicovich

Jesenska simfonična sezona 1995
Danes, 27. t. m., ob 20.30 (red A) in v nedeljo, 29. t. m., ob 18.00 (red B) koncert orkestra gledališča Verdi pod vodstvom Lü Jia. Nastopil bo solist Uto Ughi. Na programu Aubertin, Mendelssohn Bartholdy, Schubert. Vstopnice pri blagajni gledališča.

Do 31. t. m. lahko potrdite prejšnje abonmaje,

medtem ko se lahko odločite za novi abonma do 2.12.1995 pri blagajni Dvorane Tipicovich ali na univerzi in pri podjetjih.

Gledališče Rossetti: Abonmaje za novo gledališko sezono lahko dobite pri blagajni gledališča (samo ob delavnih 8.30-19.30), v Galeriji Protti (ob delavnih 8.30-12.30, 16-19), pri podjetjih, solah in na univerzi.

Gledališče Cristallo - La Contrada: Danes, 27. t. m., ob 20.30 komedija »Un'Isotta nel giardino« Ninì Perno in Francesca Macedonia. Nastopajo Ariella Reggio, Orazio Bobbio, Mimmo Lo Vecchio.

Jutri, 28. t. m., dvojna predstava, ob 16.30 in ob 20.30.

MILJE

Gledališče Verdi: jutri, 28. t. m., ob 20.30 gostovanje skupine Ensemble Vicenza z Goldonijev komedijo »Il figlio di Arlecchino perduto e ritrovato«.

Ponovitev v nedeljo, 29. t. m., ob 16.30

KOROŠKA

CELOVEC

V Mestnem gledališču bo danes, 27. t. m., ob 19.30 in v nedeljo, 29. t. m., ob 19. uri A. Cehov »Tri sestre«; jutri, 28. t. m., ob 19.30 P. Mascagni »Cavalleria rusticana« in R. Leoncavallo »Baiazzo«.

ŠENTJANŽ V ROŽU:

Jutri, 28. t. m., ob 20.00 - Felix Mitterer »Zdrahi v bozji hiši«. Režija Marjan Bevk.

SELE

V farnem domu bo danes, 27. t. m., ob 19.30 - Predavanje »Politčna orientacija v Selah v letih 1900 do 1945«.

ROŽEK

V novi ljudski soli bo jutri, 28. t. m., ob 19.30 kulturna prireditev »Dober večer sosed - Guten abend, Nachbar«.

RAZNE PRIREDITVE SLOVENIJA

DANES, 27. OKTOBRA

Ob 15. uri in 18.30: TETSUO II, Shinya Tsukamoto, Japonska, 1992 (Fokus, Kinoteka, KD)
Ob 18. in 22. uri: MARBLE ASS, Zelimir Zilnik, Srbija, 1994 (Perspektive, LD, Kinoteka)
Ob 18. uri: KDO STEJE?, Terreja Nasha, Kanada, 1995 (Dokumentarci, dvorana ZKOS)
Ob 18.30: MESTO IZGUBLJENIH OTROK, Jeunet in Caro, Francija, 1995 (Predpremiere, Kinoteka)
Ob 20.15: MENIHOVA SKUSNJAVA, Clara Law, Hong Kong, 1994 (Predpremiere, LD)
Ob 21. uri: KANEHSATKE - 270 LET UPORA, Alanis Obomsavin, Kanada, 1995 (Dokumentarci, KD)
Informacije: recepcija festivala (od 16.30 do 21. ure) in blagajna Cankarjevega doma.

Danasnje prireditve:

Ob 8. uri v teniskem centru Mime Jausovec: BORSTNIK TENIS OPEN.

Ob 20. uri v Minoritski cerkvi: R. Serling: OBMOCJE SOMRAKA. Drama SNG Maribor za festival ITD iz Zagreba.

Ob 20. uri: Milena Muhic: LIZIKA. Gostovanje BS v Kulturnem domu Lenart.

Ob 21. uri v Veliki Dvorani: Avtorski projekt Damirja Zlatarja Freya po motivih drame Ivana Cankarja. Koreodrama Ljubljana in SMG Ljubljana. Režija: Damir Zlatar Frey. Tekmovalni program.

Ob 21. uri v Narodnem domu: RUPERT MAROVIT. Nastopa Andrej Rozman Roza.

Ob 24. uri v Stari dvorani: ZORAN PREDIN, SUKAR. Picek moj frdamanj in ostale balade.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

SALEZ

Drustveni prostori KD Rdeca zvezda: jutri, 28. t. m., ob 20. uri srečanje-razgovor »Pogled na položaj in perspektive Slovencev v

narodno mesanem prostoru«. Sodelujejo Ciril Zlobec, Boris M. Gombac in Milos Budin.

FURLANIJA-JULIJSKA KRAJINA

TRST

Palaca Costanzi: do 5.11. bo na ogled razstava »Od gosnice do metulja: na poti ponovnega odkrivanja sveta zuzelk«. Urnik: vsak dan 9-13, 16-20, ob nedeljah samo jutraj.

Galerija Art Light Hall: do 28. t. m. je na ogled razstava risb umetnika Roberta Bertoluccijsa. Urnik: vsak od 18.00 do 22.00.

Grad sv. Justa -Bastione Fiorito: Do 12.11. je na ogled skupinska razstava z naslovom »Italijanske pokrajine«.

Miramarski park- Konjusnica: do 7.1.1996 je vsak dan od 9.00 do 19.00 na ogled razstava izkopanin antične Eble.

10. Festival latinsko-ameriskega filma: v Kavarni San Marco je na ogled razstava risb iz zasebne zbirke Joaquina Lavada »Quino«; v gledališču Miela pa razstava fotografij o Emiliju Fernandezu »El Indio«.

OPCINE

SKD Tabor: na ogled je razstava umetnika Bruna Canelle.

GORICA

V Pokrajinskem muzeju na gradu in v Coroninijevem dvorcu je do 31.12. odprta razstava »Ottocento di frontiera«.

Galerija Katoliške knjigarnice: do 28. t. m. razstavlja akademski slikar Kristof Zupet.

STANJEL

Galeriji Lojzeta Spacala je odprta od delavnih 14-19 (razen ponedeljkov); ob sobotah, nedeljah in praznikih od 10-12, 14-19.

PASSARIANO

V Vili Manin bo do 10.12. odprta razstava o Pier Paulu Pasoliniju.

KOROŠKA

CELOVEC

Galerija Freund: razstavlja Inge Vevre. **Deželna galerija:** do 19.11. razstavlja španski umetnik Morquillas »Protocolos Europeos«.

Galerija Ars temporis: razstavlja Jaroslava Kralika in Elizabeta Gross.

FORMULA 1 / PRED NEDELJSKO DIRKO ZA VELIKO NAGRADO JAPONSKE

V Suzuki zanimiv samo še boj za naslov med konstruktorji

Benetton ima pred Willimasom 21 točk prednosti - Schumacher želi z dvema zmagama izboljšati Manslov rekord, ki je leta 1992 devetkrat slavil

SUZUKA - Danes zgodaj zjutraj je bil že prvi uradni trening za nedeljsko dirko formule 1 v Suzuki na Japonskem. To bo predzadnja dirka v letošnji sezoni, zadnja pa bo čez dva tedna v Adelaidi v Avstraliji. Čeprav je vprašanje svetovnega prvaka za letošnje leto rešeno, pa to se ne pomeni, da dirka ne bo zanimiva. 5864 metrov dolga proga v obliki osmice velja med dirkami za eno najbolj priljubljenih, saj je tehnično zelo zahtevna, na njej pa dirkaci lahko resnično pokažejo vse svoje znanje, deloma pa za brisejo tudi tehnične pomanjkljivosti svojih dirkalnikov. »Suzuka pomeni veliko večji izziv kot Aide, saj je tu nekaj zelo hitrih zavojev. Podobno kot v Španji, je treba tudi tu voziti predvsem z glavo, poleg tega pa je pruga tudi fizično zelo zahtevna. Dirkač, ki hoče doseči dober rezultat, mora do potankosti spoznati vozne lastnosti avtomobila, in če jih ne izkoristi do konca, se mu Suzuka grdo masčuje,« meni o dirkališču v Suzuki Damon Hill. Anglež bo skušal skupaj z Davidom Coulthardom v nedeljo iztrgati Benettonu iz rok vsaj konstruktorski naslov, za to pa bo potreben tudi dober rezultat v Adelaidi, saj Williams za Benettonom zaostaja za 21 točk. Konstruktorski naslov ima v mislih tudi svetovni prvak Michael Schumacher, ki pa razmišlja tudi o rekordu Nigela Mansella, ki je leta 1992 zmagal na devetih dirkah. »Ce zmagam na obeh preostalih dirkah,

bom novi rekorder,« ne skriva ambicij Schumacher. David Coulthard bo svojim stirim zaporednim najboljšim startnim mestom zanesljivo zelel dati se petega in ga na dirki vnovčiti bolje kot na preteklih starih dirkah, z izjemo Portugalske.

Poleg Ferrarija, ki nenehno preži na zmago, bi delček tistega, kar so pričakovali pred sezono, lahko končno dosegli pri Jordanu. Rubens Barrichello in Eddie Irvine sta dovolj dobra voznika, Irvine pa je v Suzuki odpeljal več krogov kot katerikoli drug dirkač, saj je nekaj let nastopal v japonski formuli 3000. V Suzuki bo za Sauber znova vozil Avstrijec Karl Wendlinger, ki ima tako verjetno zadnjo priložno-

Frank Williams in David Coulthard snujeta taktiko za Suzuko (AP)

HOKEJ NA LEDU / PRVENSTVO NHL

Philadelphia Flyers že šestič zmagali

E A S T RUTHERFORD - Philadelphia Flyers so v severnoameriški poklicni hokejski ligi NHL premagali New York Islanders s 3:1 in so s šestimi zmagami, enim porazom in remijem na prvem mestu NHL, vodijo pa tudi na vzhodu v atlantski skupini. Islanders so z eno zmago v tej skupini zadnji. John LeClair, Mikael Renberg in Rod

Brind'Amour so vse gole za Flyerse dosegli v razmiku treh minut v drugi tretjini, in sicer med 7. in 10. minuto. Eric Lindros je bil pri drugem in tretjem zadetku podajalec, skupaj pa je doslej zbral 15 točk v osmih srečanjih, na vsaki tekmi pa je dosegel vsaj eno. Winnipeg Jets so s 6:1 premagali San Jose Sharks, tako da so slednji ostali še brez

zmage v letošnjem prvenstvu NHL. Odlikoval se je Teemu Selanne, ki je dosegel dva zadetka, in imel se tri podaje, v prvi tretjini pa je dosegel kar štiri točke.

Izidi tekem: St. Louis - Hartford 4:2, Vancouver - New Jersey 4:2, Montreal - Florida 7:2, Philadelphia - New York Islanders 3:1, Colorado - Calgary 3:2, Winnipeg - San Jose 6:1.

PLAVANJE

Perkins za bojkot kitajskih plavalcev

BRISBANE - Avstralski plavalec Kieren Perkins, olimpijski zmagovalec, svetovni prvak in svetovni rekorder, je pozval k demonstracijam proti kitajskim plavalcem. Najboljši dolgoprogas v zadnjih letih je za avstralsko tiskovno agencijo AAP povedal, da bi utegnili priti tudi do bojkota pri podeljevanju odličij kitajskim plavalcem na olimpijskih igrah leta 1996 v Atlanti.

Med letoma 1991 in 1994 so pri kontrolah dopinga »ujeli« devetnajst tekmovalcev iz Kitajske, prav zaradi uporabe prepovedanih poizvil pa so to državo izključili z vsepacifiskih iger v Atlanti avgusta letos. Perkins je skupaj s trenerjem Johnom Carewom napadel svetovno plavalno zvezo (FINA): »Ce si v zvezi ne upajo preganjati uporabnikov dopinga, jim bomo čisti sportniki povedali, da v sportu niso zazeleni.« Perkins je dodal, da bi lahko uporabili sistem, kakršnega sta na olimpijskih igrah leta 1968 v Ciudad de Mexico ameriška temnopolta atleta Tommie Smith in John Carlos. Na podelitvi odličij sta namreč s sklonjenimi glavami in s pestmi, obrnjenimi v nebo, demonstrirala za pravice temnopoltih prebivalcev ZDA.

KOŠARKA / NBA

Zaradi zlomljenega palca bo Shaq O'Neal počival do novega leta

ORLANDO - Ameriški profesionalni košarkar Shaquille O'Neal, član moštva Orlando Magic, ne bo mogel igrati šest do osem tednov, ker si je poškodoval desni palec. Po zdravniških informacijah naj bi se na košarkarska igrišča vrnil sele okrog novega leta.

Na pripravljalni tekmi proti Miamiu si je zlomil desni palec, hkrati pa se je kosček kosti premaknil. Po tekmi je bil O'Neal razjarjen: »Matt Geiger me je nepravilno oviral, saj mi je pri tem upognil palec nazaj vse do roke. Obstaja razlika med trdim prekrškom in namerno grobstvo. Nasprotniki me bodo najbrž nehali mlatiti sele zdaj, ko so me poškodovali.« Toda

center Miamija Geiger zanika vsakršno možnost, da bi slo za osebno obračunavanje: »To je bil cisto navaden prekršek.« Osebna napaka pravzaprav sploh ni bila dosojena, saj naj bi se O'Neal poškodoval pri poskusu zabijanja. Dr. Richard Shure, ki bo O'Neala v prihodnjih dneh operiral, je povedal: »Po manjšem operacijskem posegu bo moral počivati šest ali osem tednov, preden se bo lahko pridružil soigralcem.« Podpredsednik Orlando Magica John Gabriel pa je menil, da je O'Nealova odsotnost zanje velika ovira, vendar so poškodbe sestavni del sporta. Tekmo je sicer dobil Orlando s 106:91, O'Neal pa je do poškodbe dosegel 11 točk.

Shaquille O'Neal nekaj časa ne bo mogel zabijati (AP)

NOVICE

Grafova plačala 20 milijonov mark

HAMBURG - Prva teniška igralka sveta Nemka Steffi Graf je položila 20 milijonov nemških mark depozita za placilo davka. To vsoto je navedel odvetnik Grafovih Peter Danckert, ki je po poročanju casnika Badische Neueste Nachrichten tudi povedal, da je Grafova 15 milijonov nemških mark dvignila s svojega računa v neki švicarski banki, pet milijonov pa je vzela iz vezanih vlog. To bi bilo prvič, da bi se v procesu in preiskavi glede utaje davka, ki teče proti očetu Petru Grafu, na kakršenkoli način pojavila tudi Steffi Graf. Peter Graf je zaradi suma, da se je izogibal plačevanju davkov, v priporu od avgusta letos, meč preiskovalcev pa visi tudi nad 26-letno Grafovo. Družinski odvetniki so dolgo trdili, da so se Grafovi leta 1993 dogovorili z lokalnimi oblastmi o »proznosti« pri plačevanju davkov in 6. decembra tega leta tudi podpisali poseben protokol, vendar je ta trditev v nasprotju s stališčem parlamenta deželne vlade Baden Württemberg. Po pisanju casnika Badische Neueste Nachrichten, ki je o plogu depozita pisalo v večni izdaji četrtkovne številke, preiskovalci sumijo, da so Grafovi državi dolžni med 15 in 40 milijoni mark.

Jurčević verjetno k Freiburgu

SALZBURG - Kot kaže, bo hrvaški nogometaš Nikola Jurčević, ki igra pri Casinu Salzburg v Avstriji, kmalu zamenjal klub. Prestopil naj bi k trenutno zadnjeuvrščnemu moštvu nemškega prvenstva Freiburgu, vendar podrobnosti za zdaj še niso znane.

Capriatijeva načrtuje novo vrnitev

PHILADELPHIA - Ameriška teniška igralka Jennifer Capriati načrtuje povratek na teniška igrišča. Nastopila naj bi na turnirju v Philadelphiji, ki bo od 6. do 12. novembra. Po lanskem porazu v 1. krogu proti Anke Huber na tem turnirju Capriatijeva ni več nastopala. Njen oče Stefano naj bi za njen nastop v Philadelphii zaprosil za organizatorjevo povabilo (wild card). Jennifer, ki je bila v preteklosti zaradi posedovanja marihuane celo v zaporu, živi zdaj skupaj z bratom in locenim očetom na Floridi. Ni še povsem zanesljivo, ali se bo vrnila na profesionalno sportno pot.

Umr nekdanji teniški zvezdnik Riggs

SAN DIEGO - Bobby Riggs, nekdanji zmagovalec teniških turnirjev v Wimbledonu in odprtega prvenstva ZDA, je umrl v sredo v 77. letu starosti. Riggs je bil največkrat na straneh časopisov, potem ko je leta 1973 v tako imenovanem dvoboju spolov izgubil proti takrat dominantni osebi zenskega tenisa legendarni Billie Jean King. Riggs je umrl zaradi raka na prostati. Lani je ustanovil fondacijo, ki naj bi zbiral denar za raziskave te bolezni, ki so jo pri njem odkrili pred osmimi leti.

Vlada brani princeso Ano

LONDON - Princesa Ana je zanikala, da bi bila kriva za ponesrečeno kandidaturu Manchesterja za poletne olimpijske igre leta 2000. Britanska vlada je sporočila, da sprejema njeno obrambo. Princesa Ana in Mary Glen Haig sta bili britanski predstavnici mednarodnega olimpijskega komiteja (MOK) na dveh kandidaturah Manchesterja v letih 1996 in 2000, vendar Velika Britanija ni dobila organizacije olimpijskih iger. Laburistični poslanec Joe Ashton je prejšnji teden obe ženski obtožil, da se nista dovolj potrudili za pridobitev olimpijski iger.

Britanski olimpijski komite je prejel pismo Mary Glen Haig, v katerem je zapisala, da sta se s princeso odločili izogniti se pritisku, ki je pogost pri olimpijskih kandidaturah. »Nočeva biti udeleženi v stvareh, ki nimajo nič skupnega z olimpijsko idejo. Obe sva z vsem srcem podprli britansko kandidaturu in ohranili dostojanstvo,« je pojasnila Haigova, ki se je lani upokojila zaradi starostnih omejitev v MOK. Konzervativni poslanec Michael Fabricant pa je pripomnil: »Lepo je, če se kriket igra pravilno britansko - posteno. Toda ce se vsi drugi udeleženci ne držijo pravil igre, vse skupaj izgubi smisel.«

Anaboliki in trening nevarni za srce

KÖLN - Skodljivost dopinga v vrhunskem sportu je se večja, kot je bilo znano doslej. Strokovnjaki kölnske univerze so ugotovili, da kombinacija anabolikov in treninga pri vrhunskih sportnikih škodljivo vpliva na delovanje srčne mišice. Profesor Klaus Addicks, vodja inštituta za anatomijo pri kölnski univerzi, je na simpoziju Anatomija in sport povedal, da pri vrhunskih sportnikih uživanje anabolikov pri treningu povzroca motnje v ravnovesju med porabo in oskrbo srca s kisikom. Predstojnik oddelka za eksperimentalno morfologijo, prof. Horst Michna, je v uvodnem govoru poudaril koristnost ukvarjanja s sportom. Pojasnil je, da z lažjim vzdržljivostnim treningom v imunskem sistemu nastajajo tako imenovani fagociti, ki zmanjšujejo nevarnost raka na pljučih.

NAMIZNI TENIS / DREVI V DRUGEM KOLU POKALA NANCY EVANS

Bodo krasovke presenetile tudi Romunke v Bukarešti?

Realna moč nasprotnika ni znana, zmaga pa bi bila pravi podvig

Mlada Krasova ekipa s trenerko Sonjo Milič bo skušala še enkrat presenetiti

Po sijajni zmagi Krasovih prvoligašic v prvem krogu mednarodnega tekmovanja za pokal Nancy Evans proti nizozemskemu Hoonhorstu, kateri smo bili prica v Zgoniku pred mesecem dni, so Krasova dekleta odpotovala v glavno mesto Romunije. Tam se bo naša ekipa z igralkami Wang Xue Lan, Ana Bersan, Vanja Milic, Katja Milic in trenerjem Sonjo Milič pomerila s tamkajšnjo postavo ACS BNR Bukaresta drevi ob 18.30.

Ista negotovost, kot je vladala pred tekmo z Nizozemkami, se poraja tudi pred dvobojem v drugem krogu mednarodnega pokala. Seznam šestih igralk nam ne pomeni dosti, brez njihove oznacitve jakosti, 91. mesto na evropskih lestvicah nasprotnikove igralki Mihaele Encea pa je tudi relativnega pomena. Pričakuje se, da bo nasprotnik v drugem krogu močnejši. Naloga, ki caka Kras sedaj v Bukarešti, torej ni lahka. Po drugi strani pa nas je Krasova mlada ekipa že večkrat prijetno presenetila in dokazala, da zna dati od sebe največ takrat, ko je to najbolj potrebno.

Po starih letih odsotnosti z evropske scene, ki mu je med drugim botroval tudi finančni položaj društva, so se krasovke uspešno vrnile v Evropo. Proti Romunkam se največ pričakuje od Krasove Kitajke in igre dvojic, vsi ostali rezultati pa bodo več kot dobrodosli. Zmagovalec dvoboja v Bukarešti bo gostil zmagovalno ekipo iz srečanja med češko Nova Hut Ostrava in slovenskim Kajuh Slovanom iz Ljubljane. (J.J.)

NOGOMET / ITALIJANSKI POKAL

Bolonjčani sinoči zlahka odpravili Reggiano, sedaj pa proti Milanu

Bologna - Reggiana 3:0 (1:0)

STRELCI: Bresciani v 37. min. in v 56. min. iz enajstmetrovke, Valtolina v 48. min.

BOLOGNA: Antonoli, Paramatti, Tarozzi, Savi, Bergamo, Scapolo (od 30. min. Bosi), Morello, Bresciani (od 62. min. Doni), Nervo (od 46. min. Valtolina).

REGGIANA: Ballotta, Tangorra, Gregucci, Cevoli, Orfei, Schenardi (od 46. min. Taribello), Sgarbossa (od 79. min. La Spada), Ziliani, Colucci, Paci, Pietranea (od 58. min. Di Costanzo).

SODNIK: Pairetto iz Turina. RUMENI KARTONI: Bergamo, Taribello, Tangorra. GLE-

DALCEV: 10.000.

BOLOGNA - Mostvo trenerja Ulivierija, ki odlično igra v B ligi, je sinoči v zaostali tekmi italijanskega pokala povsem zaslužno premagalo Reggiano, ki se je gostiteljem upirala le prvih 30 minut. Nato so Bolonjčani povedli z odličnim Brescianijem, ki je v drugem polcasu dosegel se en gol iz enajstmetrovke. Ze takoj na začetku drugega dela srečanja pa je bil uspešen Valtolina. Naj omenimo, da je bil na tribunah stadiona v Bologni tudi zvezni trener italijanske reprezentance Arrigo Sacchi.

Bologna bo v četrtfinalu igrala proti Milanu.

NOVICE

Odbojka: tekma »World league« Italija - Nizozemska v Gorici?

GORICA - Predsednik goriskega pokrajinskega odbora FIPAV Bocciero je v sredo na predstavitvi Valovih ekip povedal, da obstajajo povsem realne možnosti, da bi v okviru svetovne odbojarske lige Italija in Nizozemska leta 1997 eno tekmo odigrali v novi goriski dvorani. Če bo do tega res prišlo, bo za vse ljubitelje odbojke in športa nasploh to velik dogodek, saj bodo lahko v živo videli na delu uradno najboljši ekipi na svetu in v Evropi.

Milan ima dobre 4 milijarde lir izgube

MILAN - Družabniki Milana so včeraj soglasno odobrili bilanco, ki je na dan 30. junija 1995 izkazovala 4 milijarde in 435 milijonov lir izgube. Skupaj z izgube iz leta prej (5 milijard) se je čisti kapital družbe zmanjšal z 48 na 38 milijard lir. Iz bilance je razvidno, da je Milan za nakup igralcev porabil približno 50, 5 milijarde lir, medtem ko je od prodaje igralcev zaslužil 19, 5 milijarde. Sponsorizacije so Milanu prinesle 10, 5 milijard, TV pravice 15, 4, sodelovanje v Champions league 22 milijard, od prodaje vstopnic v sezoni 94/95 pa 49 milijard lir. Med izdatki je najvišja postavka za igralce, ki stanejo Milan 80 milijard in 700 milijonov.

KOŠARKA / 1. KOLO »EUROCLUBA«

Buckler ugnal Barcelono Poraz Benettona v Grčiji

Bolonjčani so predvsem z odlično igro v drugem delu strli odpor Špancev - Zdovc (26 točk) odličen z Iraklisom

SKUPINA B
Buckler - Barcelona 90:73 (40:47)

BUCKLER BOLOGNA: Brunamonti 2 (0:1), Komazec 22 (5:5), Coldebella 19 (4:9), Abbio 6 (2:3), Woolridge 22 (12:14), Binelli 5 (1:2), De Piccoli, Morandotti 8, Carera 6, Orsini, trener Bucci.

BARCELONA: Jimenez 3 (1:2), Galilea, Godfread 18 (1:2), Andreu 3 (1:2), Fernandez 5, Montero 5

(3:3), Dies 1 (1:2), Bosch 10, Ferran Martinez 6 (2:4), Kasinovas 21 (10:10), trener Aito.

SODNIKA: Mailhabiau (Francija) in Pitzikas (Grčija). PM: Buckler 24:34, Barcelona 20:28. TRI TOČKE: Buckler 2:9 (Coldebella 1:2, Komazec 1:4, Brunamonti 0:1, Abbio 0:2), Barcelona 7:18 (Dies 0:1, Fernandez 1:3, Karnisovas 3:4, Godfread 1:2, Ferran Martinez 0:2, Mon-

tero 0:3, Bosch 2:3). GLE-DALCEV: 7.000.

BOLOGNA - Buckler je predvsem z dobro igro v drugem polcasu strl odpor Barcelone, ki je bila v prvem delu srečanja gotovo boljši tekmelec od gostiteljev. Se zlasti se je odlikoval Litvanec Arturas Karnisovas, ki je bil skoraj nepogresljiv v napadu, saj je v prvem polcasu dosegel kar 17 točk. V tem delu je pri gostiteljih odlično igral Coldebella.

V nadaljevanju je prisla na dan predvsem fizična premoč bolonjske peterke, ki si je okoli 30. min. prislužila 4 točke prednosti (61:57), v poslednjih minutah je to prednost, zlasti po zaslugi Arijana Komazca, se povečala, tako da je ob koncu razlika znasala kar 17 točk. V bolonjskih vrstah je dobro igral tudi American Orlando Woolridge.

OSTALI IZIDI: Benfica Lizbona (Port) - Cibona Zagreb (Hr) 65:79; Panathinaikos Atene (Gr) - Real Madrid (Sp) 54:52 (Vrančević 15, Economou 14, Wilkins 12; Savić 24, Arlauckas 10); Makabi Tel Aviv (Iz.)-Pau Orthez (Fr.) 91:88.

SKUPINA A
Olympiakos - Benetton 83:72 (44:38)

ATENE - Kot je bilo pričakovati, je grški Olympiakos doma premagal Benetton iz Trevisa. Najboljši strelci domačega moštva so bili Tarlacc (24 točk), Berry (18) in Rivers (17), pri gostih pa Chiacig (15), Rebraca (15) in Pessina (10).

OSTALI IZIDI: Ulker Spor (Tur) - Iraklis Solun (Gr) 74:72 (Apaydin 22; Zdovc 26); Bayer Leverkusen (Nem) - Cska Moskva

Orlando Woolridge (Buckler)

(Rus) 85:93 (Harnisch 19; Karasev 26); Antibes (Fr.)-Malaga (Sp.) 82:81.

KORACEV POKAL
Bavaria Wolltex - Asvel 98:103 (57:59)

BAVARIA WOLLTEX: Bratusek 8 (3:4), Dragsic 2, Mirt 34 (7:8), Goljović 23 (6:6), Ritonja 5 (3:5), Mijajlović 24 (4:4), Ojstersek.

ASVEL: Rudd 20 (4:5), Lion 17 (4:4), Pluvy 1 (1:2), Nebot 5 (3:4), Howard 27 (4:4), Rippert 14 (2:2), Galia 6 (2:4), Evano 1 (1:2), Smith 12.

Sodnika: Olaru (Romunija), Missura (Madžarska); gledalcev 1500

MARIBOR - Košarkarji Asvela iz francoskega Villeurbannea so v dvorani Tabor v Mariboru v prvi tekmi tretjega kroga tekmovanja za pokal Radiovoja Koraca pokazali, da so moštvo, ki sodi v zgornji evropski košarkarski razred. V kakovostni predstavi so za pet točk premagali košarkarje Bavarie Woll-

texa in si priigrali prednost pred povratno tekmo, ki bo čez teden dni v Franciji. Tekma je bila izenačena, na koncu pa so bili gostje prisrebnejši in so zaslužno slavili.

IZJAVI PO TEKMI

Drago Vezjak, trener Bavarie Wolltexa: »To je bila ena najboljših iger mojega moštva v zadnjem času, toda videli ste, na kakšnega nasprotnika smo naleteli. Moji fantje so dali vse od sebe, a jim ni uspelo postaviti odličnih francoskih košarkarjev, ki so povsem zaslužno zmagali. V Francijo bomo potovali neobremenjeno, Asvel pa je na svojem parketu vsekakor favorit.«

Greg Beugnot, trener Asvela: »V trdi tekmi smo bili za odtenek boljši od zelo dobrih gostiteljev. To je bil doslej naš najtežji nasprotnik v tem tekmovanju. Pred nami je še drugi polcas, zato bi bilo pre zgodaj trditi, da smo že zmagovalci.«

KOŠARKA / JUTRI 3. KOLO V D LIGI

Težka naloga Kontovela in Cicibone, lažje za Dom

V tretjem kolu kosarkarskega prvenstva D lige bomo ponovno prica nekaterim zelo zanimivim, napetim in težko napovedljivim tekmam naših predstavnikov. V ospredju je tekma Kontovela, ki bo po porazu v derbiju s Cicibono skušal opraviti popravni izpit na parketu Goriziane, ki je najbrž glavni favorit letosnje sezone. Prav tako bo pred zelo težko nalogo tudi Cicibona, ki bo proti Interju 1904 morala ponoviti doslej res dobro igro. Dokaj lažji je posel Doma, ki bo doma preveril kakovost trziškega Aclija, ki pa ne spada v krog boljših ekip.

CICIBONA: Po dveh lepih zmagah proti tekmečema za vrh je vzdušje v ekipi seveda optimalno. Trener Furlan nima niti skrbi za zdravjem posameznikov in bo moral le določiti 4 igralce, ki bodo tokrat obvezno počivali (doslej se niso igrali Peter Furlan, Iztok Bajc - sicer trenirata manj od ostalih ter Dario Kovacic, ki je bil prejšnji teden bolan), medtem ko je krstni nastop po Possegi, Filipčicu in

Sasi Zuppinu opravil se četrti letošnji »nakup« Andrej Pieri. Jutrišnji dvoboj (ob 18.00) proti Interju bo ravno tako - če ne se bolj zahteven in naporen. Inter v prvih dveh kolih ni blestel in je doma prepustil točki Domu, v predprvenstvenem obdobju pa je z zmago na memorialu Tavcar dokazal da se upravičeno uvršča v skupino najboljših. Tržacani imajo kar nekaj zelo kakovostnih posameznikov, med katerimi iztopa strelec Iurkic, zelo nevarni pa so tudi Apollonio, Martucci, Valdemarin in Furlan.

DOM: Z zmago na težkem gostovanju pri Interju so domovci dokazali, da so nezgode in polemike iz predprvenstvenega obdobja že pozabljene. Izvedenci so si edini, da ima Dom daleč najboljšo prvo peterko, saj spadajo Corsi, Franco, Di Cecco, Podbersig in Jarc v višjo kategorijo in vsak od njih zna biti v napadu tudi zelo nevaren, če že ne odločilen za zmago. V tem kolu bo Dom gostil Acli iz Trzica (jutri ob 20.00), ki je

v prvih dveh kolih obakrat zmagal, imel pa je opravka s slabšimi nasprotniki. Zato imajo belordecni lepo priložnost, da ohranijo prvo mesto nepremagani.

KONTOVEL: Po nerodnem porazu s Cicibono bodo morali Kontovenci pozabiti na derbi in se povsem mirno podati na gostovanje v Gorico (jutri ob 18.30), kjer jih pričakuje Goriziana, strah in trepet letošnje D lige (tako jo vsaj opisujejo lokalni mediji). Goriziana se je res dokaj okrepila, saj so se lansnemu ogrođu priključili nekateri boljši igralci goriskega Arteja, ki imajo za sabo mnogo izkušenj iz višjih lig. Kontovenci bodo morali torej zaigrati maksimalno angažirano in posebej paziti na obrambo, saj je Goriziana v prejšnjem kolu dosegla kar 107 točk.

NAPOVEDI OSTALIH TEKEM
3. KOLA: Cus Ts - Senators 1, Grado - Lega Nazionale 1, Momo Giò - Acli Ts 1, Santos - Libertas 1, Scoglietto - Largo Isonzo 2.

(VJ)

GORICA / PREDSTAVITEV ČLANSKIH EKIP V KULTURNEM DOMU

OK Val v novi preobleki kot uglašen »mešani pevski zbor«

Po priključitvi ženskega sektorja Sovodenj in Doma porast »specifične teže« kluba - Moška članska ekipa za obstanek, ženska za vrnitev v C2 ligo

Sredi igrišča odbojarska mreža, na njej razprostrta ogromna zastava z Valovimi barvami, zvesta pričevalka uspehov zadnjih let članskega moštva v standreski telovadnici. Takšen pogled je v terek zvečer ponujala telovadnica goriskega Kulturnega doma, kjer je bila ob prisotnosti gostov uradna predstavitev starih članskih ekip, ki letos delujejo pod okriljem Odbojarskega kluba Val. Takoj zatem so se pred mrežo (in zastavo) igralci, igralke in odborniki društva izpostavili flešu fotografov. Tako kot so bili razvrščeni, so dajali videz pevskega zbora. In to mogočnega. Kot da bi hoteli na simbolični ravni potrditi to, kar je glavna novost letošnje sezone: da je OK Val po dogovoru s Sovodnjami in Domom o priključitvi ženskega sektorja, bolj kot prej, zadobil značaj množičnega odbojarskega društva, največjega in najpomembnejšega na Goriskem.

»Z združitvijo je klub dosegel tisto popolnost, ki ga na novo definira,« je v svojem pozdravnem nagovoru pojasnil novoizvoljeni predsednik kluba Ivo Rojec, v mislih pa je imel okrepitev odborniškega kadra, valorizacijo ženskega sektorja in njenega prepletanja z obstoječim moškim ter razširitev delovanja na celotno pokrajino, od Števerjana do Jamelj. Nasmejani obrazi, spogledovanja in rahla zadrega med igralkami in igralci so znaki, da je bila izbira menda posrečena, klub z večjo »specifično težo« pa naj bi bil tudi deležen večje pozornosti in javnosti.

Cilj pomlajene članske moške ekipe je obstanek v B2 ligi, v naslednjih treh letih pa naj bi skušali doseči novo napredovanje. Pomembno je, da so vsi igralci, razen Cole, Gorščani in da so med temi vsi, razen Gianluca Populinija, igralsko zrasli v klubu, je poudaril sportni vodja moškega sektorja Ivan Plesničar, ki je opozoril, da igrajo v članski Valovi ekipi tudi odbojkarji Nasega prapora in Soce ter izrazil upanje, da bi v bližnji prihodnosti bil v njej tudi kak igralec Olympie, s katero, kot z ostalimi slovenskimi klubi, sicer uspešno sodelujejo na mladinski ravni, sad tega sodelovanja pa je tudi združena mladinska ekipa Espago, ki bo igrala v D ligi in v prvenstvu mladincev.

»Letos nas čaka popravni izpit. Za nas pomeni cimprejšnja vrnitev v C2 ligo moralno obvezo do društva, nas samih in bogatega zaledja, ki rase za člansko ekipo«, pa je o upanjih in načrtih ženske članske ekipe brez ovinkarjenj in sprenevedanja povedal trener Zoran Jerončič.

Veliko si klub obeta tudi od nastopov v mladinskih kategorijah, v katerih je bil v zadnjih letih dosežen velik razvoj, o čemer pričata dva pokrajinska naslova in tudi napredovanje mlade ekipe iz 2. v 1. divizijo.

Odborniki so se se posebej zahvalili svojima najzvestejšima sponzorjema, podjetjima Insa in Espago ter predstavili novega pokrovitelja ženske članske ekipe - Sovodnjsko združeno kreditno banko.

Valov »mešani pevski zbor« je torej zapel prve note. Dirigenti so preizkuseni, navdušenje je veliko, pričakovati je zato, da tudi uspehov ne bo manjkalo. (A. Koren)

Konjske dirke

piše: Giorgio Plettersech

Oscar D' Asolo je v Trstu glavni favorit Olar v Turinu ne bi smel imeti težav

1. dirka (Firence): Prima Blue (1) ima vse kvalitete za zmago, paziti pa bo moral na Omarja Vala (X). Pozornost zasluži tudi Ova-da Vol (1);

2. dirka (Neapelj): možnost baze s Papocchioni (2), ki je gotovo najmočnejši. Opozorjamo pa se na Passworda (X) in Palossa (1);

3. dirka (Turin): Olar (2) ne bi smel imeti enakovrednih nasprotnikov, toda izkazeta se lahko tudi Mustang Bs (1) in Orfeo Roc (X);

4. dirka (Trst): Oscar D' Asolo (X) je v izvrstni formi in ima izvrstne možnosti za uspeh. Paziti pa bo moral na Oziosa Chic (1), v

boj za vrh pa se lahko vmeša tudi Nuccio (2);

5. dirka (Rim): Mario di Siena (2) kaže stalen napredek in lahko dobi ta galop. O zmagi pa razmišljata tudi Classic Heli (1) in Shmu (X);

6. dirka (Pisa): Big Joseph (2) lahko zmaga, ce bo imel svoj dan. Prav gotovo pa ne bosta razočarala Lingot Ben (1) in Astrobel (X).

Dirka tris

(Milan, 22. konjev, 18.00)

NASI FAVORITI: 17.

Ozono Laser; 9. Ocman; 5. Osso;

DODATEK ZA SISTEMISTE: 2. Oblo, 22. Fat Toy, 20. Lancere Or.

Totip

1. — prvi	1
drugi	1X
2. — prvi	2
drugi	X1
3. — prvi	2
drugi	X1
4. — prvi	X
drugi	12
5. — prvi	2
drugi	X1
6. — prvi	2
drugi	X1

Obvestila

SK DEVIN

obvešča, da bo tečaj na plastični stezi v Nabrezini za odrasle 31. oktobra, 2., 6. in 8. novembra od 20. do 22. ure. Na razpolago je še nekaj mest. Tel. 220423.

SK BRDINA

sporoča, da se bo pričel tečaj smučanja na plasični stezi v Nabrezini dne 7. novembra in bo ob torkih in četrkih od 18. do 20. ure. Cas vpisovanja je se v ponedeljek, 30. t. m. na sedežu Kluba, Proseška ul. 131 na Opcinah od 19. do 20. ure.

OK VAL in SZ OLYMPIA

obveščata, da se pričena vadba miniodbojke za fante 3., 4. in 5. razreda osnovne šole. Treningi bodo ob torkih od 17.00 do 18.30 v standreski telovadnici ter ob petkih od 16.30 do 18.00 v telovadnici Olympie na Drevoredu 20. septembra 85 v Gorici. Poskrbljen je prevoz. Vpis neposredno na treningih.

SPD GORICA

prireja od 27. decembra do 2. januarja zimovanje v Cerknem. Nastanitev bo v hotelu Eta, smučanje na Črnem vrhu, kjer imajo naprave za umetno zasneženje. Rok za prijavo (in vplacilo akontacije) zapade 31. oktobra.

SZ BOR

obvešča, da sprejema vpise za večerno mosko rekreacijo za odrasle. Informacije dobite v društvenem tajnistvu, tel. 51377.

SMUČARSKI ODSEK SPD

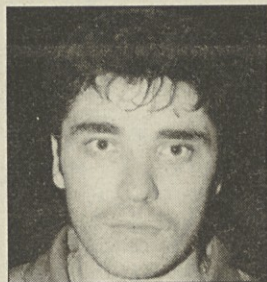
prireja od 26.12.1995 do 1.1.1996 zimovanje v Auronzu. Za prijave in informacije o zimovanju in ostalih smučarskih dejavnostih zainteresirani lahko pokličejo Valentino Fachin (tel. st. 571327) ali Marka Presla (tel. st. 425105) ob uri kosila. 31. t.m. tudi zapade rok za poravnavo prvega obroka za zimovanje v Auronzu. Znesek se lahko poravnava v uradu ZSSDI v ul. sv. Franciska 20.

SK DEVIN

organizira božično in novoletno zimovanje v smučarskem središču Alleghe. Možnost smučanja na smučiscih Civette in Val Badie. Informacije po telefonu 220423.

Danes igra za vas Totocalcio

Robi Miclaucich

Atalanta - Udinese	1 2
Cagliari - Roma	X 2
Florentina - Bari	1
Inter - Milan	X
Lazio - Juventus	1 X 2
Napoli - Cremonese	1 X
Padova - Sampdoria	2
Parma - Piacenza	1
Torino - Vicenza	1 2
Ancona - Avellino	1
Reggiana - Salernitana	1
Spal - Empoli	1 X 2
Catania - Acireale	X

Robi Miclaucich (letnik 68) je svojo nogometno pot pričel pri Roianeseju, nato pa je v naslednjih sezonah nosil dres Opicine, Fortituda (I.AL), San Nazaria, zatem pa je ojačil vrste Primorja, s katerim je v dveh sezonah napredoval iz 2. v promocijsko ligo. Zadnji dve sezoni je bil pri Roianeseju, letos pa se je vrnil na Prosek, kjer spet trese mreže nasprotnikov. Robi uspešno smuča, igral je tudi tenis in košarko, največ uspeha pa je imel s pool biljardom, saj v Trstu praktično nima enakovrednih tekmecev. Prejšnjič je Denis Salvi zadel 10 izdov.

ODBOJKA / NA ŠTARTU MLADINKE IN MLADINCI NA TRŽAŠKEM

V obeh konkurencah naše ekipe z realnimi možnostmi za naslov

Pri mladinkah Bor, Breg in dve ekipi Sloge, pri mladincih združeni ekipi

Na Trzaskem se v teh dneh pričenjata odbojarski prvenstvi mladink in mladincev. Prvic po dolgih letih (ali sploh?) je v moški konkurenci vpisanih enako število ekip kot v ženski - osem. Za moški sektor je to dober rezultat, za ženski pa pod pričakovani.

V moški konkurenci bosta nastopili dve slovenski združeni ekipi, ki sta sad sodelovanja med Borom in Slogo. Obe bosta domače tekme odigrali na Stadionu 1. maj. »Pravi« mladinci so združeni v ekipi Sloge, sponzorizirana Koimpex, ekipo Bora s sponzorjem Körting pa sestavljajo igralci do 16. leta starosti. Trener Koimpexa Franko Drasic napoveduje boj za eno od prvih treh mest, po možnosti za najvišje, medtem ko bo Körting le nabiral izkušnje. Na papirju bi morali biti ob Koimpexu boljši od ostalih lanske priakov Pallavolo TS, ki pa bo, kot kaže, letos nekoliko slabši kot lani, v boju za prva mesta pa naj bi bila se Volley Club in Volley 80. Poleg teh petih ekip so v ligi se Prevenire, Virtus in Nuova Pallavolo.

V ženski konkurenci bodo od nasih petih društev sodelovala samo

tri. Po eno ekipo bosta imela Bor in Breg, Sloge pa se bo predstavila z dvema sesterkama. V tej kategoriji je v zadnjih letih vedno zmagoval Bor, letos pa je njegova premoč v resni nevarnosti. Se vedno naj bi bil eden boljših v prvenstvu, toda na papirju imata več možnosti Koimpex (Sloga A) in Pallavolo Trieste. Brežanke bodo v glavnem igrale z »deklicami« in ne računajo na visoko uvrstitev, isto pa velja tudi za Sloge B. Poleg nasih sesterk bodo v prvenstvu nastopile še ekipe Volley 93, Sgt, Nuova Pallavolo in Sant'Andrea.

POSTAVE NASIH EKIP MLADINKE

Bor Friulexport: Tjasa Gruden (78), Tanja Zadnik (78), Micaela Faimann (78), Mara Bogatec (79), Tanja Sternad (79), Zorka Milicevic (79), Giulia Sadlowski (80), Katerina Macho (80), Tjasa Rogelja (80), Ivana Flego (80), Jana Milicevic (81); trener: Marko Kalc.

Breg: Irina Pettiroso (78), Irina Druzina (79), Silvia Carboni (80), Irina Sancin (80), Sara Zerjal (80), Noemi Bet (81), Marina Cok (81), Maria Teresa Orlando (81), Deborah Rodella (81), Jelka Sancin (81), Ivana Tercon

(81); trener: Mario Cač.

Koimpex: Martina Kufersin (78), Nina Cociancich (79), Katerina Sossi (79), Maja Grgic (78), Sara Babudri (79), Francesca Ban (79), Tjasa Kalc (79), Tanja Blasina (78), Jesenka Furlan (80), Elisa Molassi (79), Samoa Mauro (79); trener: Ivan Peterlin.

Sloga B: Nastja Milic (80), Tanja Sossi (80), Irina zagar (80), Kristina Ferluga (80), Paola Cauter (80), Martina Canciani (80), Masa Strajn (80), Francesca Di Guida (80), Monica Kette (80), Federica Dagostini (80), Mojca Kovacic (81), Katja Gregori (81); trener: Franko Drasic

MLADINCI

Koimpex: Goran Cuk (78), Ivan Furlani (78), Iztok Furlan (78), Francesco Micalessi (78), Sasa Smotlak (78), Rado Sustersic (78), Tibor Drasic (79), Mathias Mauri (79), Kristjan Rittossa (79); trener: Franko Drasic

Körting: Peter Corbatti (80), Peter Milic (80), Matevz Peterlin (80), Patrik Savarin (80), Marko Mikolj (81), Matjaz Pecar (81), Igor Spetic (81), Marjan Stopar (81), Borut Bogatec (82), Andrej Sosis (82), Peter Skabar (82); trener: Branko Sain.

KOŠARKA / PRVENSTVO KADETOV

V konkurenci devetih ekip tudi Jadran in Kontovel

Že jutri 1. kolo - Obe naši moštvi bosta igrali doma

V soboto se bo po mladinskem začelo tudi košarkarsko prvenstvo kadetov.

Minili so casi, ko je bilo v naši pokrajini tolikšno število ekip, da so kakovostnejša društva lahko izbirala med državnimi in deželnimi kadeti. Sedaj pa je zveza morala, zaradi pomanjkanja ekip, prirediti enotno prvenstvo za vsa moštva v tej kategoriji, tako da bo verjetno kakovostna razlika med nastopajočimi opazna že po uvodnih kolih. Nespori favoriti za prvo mesto bo skoraj gotovo ena od dveh Don Boscovih ekip, ki je v svoje vrste vključila večji del bivših Illyjevih košarkarjev. Trzasko prvoligasko društvo ima samo mladince in je tako »sprostilo« vse svoje mlajše igralce.

Tudi edini naši dve društvi, ki bosta nastopali v tem prvenstvu, Jadran in Kontovel, se nista mogli izogniti težavam glede zadostnega števila igralcev. Tako bodo v Jadranu mladine v Kontovelovem moštvu igrali malodane košarkarji vseh nasih društev od Bora, Brega, Polesa in Sokola.

Obe naši ekipi sta se temeljito pripravili na to prvenstvo. Jadranovce vodi novi trener Iztok Cehovin, ki ima že bogate izkušnje tudi s članskimi ekipami celo v tretji italijanski ligi. Pomaga mu mladi,

pozrtvovalni in perspektivni trener Gordan Miralem. Jadranovci bi morali v tem prvenstvu igrati eno od vodilnih vlog.

Kontovel trenira Igor Meden, ki je pri tem društvu že opravil izredno delo. Kontovelci pa bodo igrali v glavnem, da si bodo nabirali potrebnih izkušenj za bodoca prvenstva.

POSTAVI NASIH EKIP

Jadran: Andrej Petaros, Peter Senizza, Christian Slavec, Martin Sosic (vsi letnik 1979), Igor Bogatec, Josip Cvitan, Aljosa Fonda, Martin Gustin, Andrea Hrovatin, Andrea Mura, Mitja Stefančič, Riccardo Valente (vsi 1980), trener Iztok Cehovin, pomožni trener Gordan Miralem.

Kontovel: Riccardo Baldi, Samo Kocjancic, Igor Lakovic, Ales Stoka (vsi 1979), Rudi Brundula, Edvin Bukavec, Mirko Crisettig, David Pauletic, Marko Puntar (vsi 1980), Matej Brezigar, Robi Paoletic (oba 1981), trener Igor Meden.

NASTOPAJOČE EKIPE: Barcolana, Don Bosco A, Don Bosco B, Jadran, Kontovel, Libertas Ts, Panauto Milje, Servolana, Societa Ginnastica Triestina.

1. KOLO (jutri, 28.10.): ob 17.30 Jadran SGT, ob 19.30 Kontovel - Libertas. Obe tekmi bosta v telovadnica doma Ervatti pri Brisckih.

Horoskop

zapisal
B. R. K.

OVEN 21. 3. - 20. 4.: Ne mecite svojih vzvisenih zelja med neuresničljivo saro; vztrajajte pri najvisjih, kajti vase cudovito bitje si jih vec kot zasluzi. Iscite pot; zelo blizu vam je.

BIK 21. 4. - 20. 5.: Ker vam je zasluzek ljubsi kot delo, se boste znova cutili opeharjene. Ampak vedite: nihce nima toliko denarja, da bi poplacial nekoga, ki se tako zelo precenjuje.

DVOJCKA 21. 5. - 21. 6.: Nikakor vam ne bo slo v racun, da je vas partner lahko ravnodušen do vasih zelja. Priznajte, da ste vcasih ravnodušni tudi vi, pa bo v vajino gnezdece znova posijalo sonce.

RAK 22. 6. - 22. 7.: Ce boste za notranjo sreco poskrbeli z vsaj desetinko energije, ki jo trosite za zunanje udobje, boste ze kmalu tako srečni, da udobja sploh ne boste vec potrebovali.

LEV 23. 7. - 23. 8.: Na delovnem mestu se danes vzdrzite dobrih nasvetov, kajti nihce vas ne bo pripravljen poslusati. Prevec so zaposleni z nacrti za proste dni, da bi se obremenjevali z vasim perfekcionizmom.

DEVICA 24. 8. - 22. 9.: Zvečer vam se zdalec ne bo do posteljnih norcij, ceprav vas bodo obhajala nezna občutja. Odložite potesitev vsaj za toliko casa, da bosta s partnerjem dokončno premagala hladno razdaljo.

TEHTNICA 23. 9. - 22. 10.: Nenavadno marljivi boste danes, pa tudi nenavadno kritični. Tiste, ki bodo delali z obicajnim tempom, boste imeli za lenuhe, tiste, ki se bodo priganjali, pa za karieriste.

SKORPIJON 23. 10. - 22. 11.: Odločili se boste za nekaj novega, vendar boste omahovali zaradi strahu pred neuspehom. Vas strah je neutemeljen; uspeh je odvisen zlasti od vas, vi pa ste sposobni.

STRELEC 23. 11. - 21. 12.: Zvečer vas caka velika radost. Ljubljena oseba vas bo odločno povlekla v spalnico, nežno zmasirala vaše utrujene mišice, vam zapela pravljico in vas popeljala v svet sanjskih užikov.

KOZOROG 22. 12. - 20. 1.: Vasa vcerajsnja naloga se bo zavlekla se v današnji dan. Ce se je boste lotili na pravi način, jo boste dokoncali ravno pravi cas, da boste lahko zbrano začeli naslednjjo.

VODNAR 21. 1. - 19. 2.: Vasa energija bo sevala dalec naokoli. Usmerite jo k nekomu, ki bi vam lahko pomagal k cilju, pa bo vasa pot krajša in prijetjša. Samostojnost najboljše zori na pomoči drugih.

RIBI 20. 2. - 20. 3.: Nekdo, ki ga imate za velikega egoista, vam bo velikodušno ponudil pomoč. Ne omahujte; sprejemite njegovo ponudbo in spoznajte, da ste bili v zmoti. Sebičnost vselej računna na tujo podporo.

NA MEJAH RAZUMA

Usodni klici prihodnosti

Prvi poziv je g. Peterson dobila 3. maja...

Prvi poziv je gospa Peterson dobila 3. maja leta 1975. Od takrat je sleherni mesec prispelo novo opozorilo, vse naslednje leto.

Družina Peterson je zivela mirno zivljenje v zahodnem delu Londona. Vsako jutro je gospa Peterson obiskala bliznjo trznico. Pripravila je zajtrk, odpravila moza na delo in otroke v solo, nato je tudi sama odšla v bliznjo trgovino porcelana, kjer je bila zaposlena. George Peterson je delal kot inženir v gradbenem podjetju. Dohodki so družini omogočali solidno zivljenjsko raven. Otroka Ruth in Robin sta se hodila v solo. Robin si je zelel postati pilot, Ruth pa profesorica književnosti. Imela sta srečno otrostvo.

Takrat je prišel majski torek in njihove družinske idile je bilo nenadoma konec.

Sally Peterson je pripravljala zajtrk in skoraj vsi so sedeli za mizo. Cez petnajst minut je bila v hiši le še Sally. Pomivala je posodo. Imeli so navado vstajati zadnji hip, zato so zajtrk pojedli na hitro.

Nenadoma je zazvonil telefon. To je bilo dokaj nenavadno, saj so bili zgodnji klici redkost. Sally je pomislila, da kliče moževa mama, ki se je tudi sicer pogosto oglašala. Toda nikoli ob osmih zjutraj.

»Halo, tukaj stanovanje Peterson,« se je oglasila Sally.

Nekaj casa je bilo vse tiho, nato se je zaslislalo cudno brnenje in sunenje.

»Halo, halo, nič se ne slisi!« je govorila Sally. Po kratkem premoru se

je zaslislal ledeno mrzel moski glas:

»To ste vi, gospa Peterson. Za vas imam sporočilo. Danes ob dvanajstih bo z londonskega letališca polletelo letalo proti Parizu. Točno ob dvanajstih in sedemnajst minut bo strmoglavilo! Nesreče ne bo preživel nihče!«

Po teh besedah je bila zveza prekinjena. Sally je bila posteno zmedena. Pomislila je, da mora biti nekaterim resnično dolgčas, da si izmisljajo taksne neumnosti. Pomila je posodo in se odpravila na delo.

O klicu ni razmisljala vse do večera, ko se je vrnila domov. Tam jo je čakal sok. Domaci so sedeli pred televizorjem; njihovo pozornost je pritegnila novica o hudi letalski nesreči, ki se zgodila londonskemu letalu sedemnajst minut po vzletu.

Sally se je zdrznila. Postalo ji je jasno, da jutranje telefonsko sporočilo ni bilo neokusna sala. Zdaj je vedela, da mora o tem povedati svojemu možu. Tudi njega je zgodba o klicu presenetila. Sprasevala sta se, kako je mogoče, da bi kdo napovedal nesrečo. Le kdo? In zakaj ravno njej? Verjela sta, da je bilo to le naključje, in da nista mogla storiti ničesar, da bi nesrečo preprečila.

Kmalu so pozabili na to strašno nesrečo. Življenje je teklo naprej. Toda v sredo, 3. junija, je ob osmih zjutraj vnovič pozvonilo.

»Gospa Peterson, se eno sporočilo za vas. V Brightonu se bo okoli druge ure zgodila prometna nesreča. Zrtev bo samo ena - Shelly

Winters. Spomnite se, vaša prijateljica iz rojstnega mesta.«

»Kdo ste? Halo, ne prekinite zveze!« je Sally skusala zadržati cloveka na drugi strani, da bi ji morda uspelo prepoznati njegov glas. Toda zveza je bila že prekinjena.

Bila je prestrašena. Poklicala je moza, naj se vrne domov. Cel dan so skusali poklicati Shelly, vendar zaman.

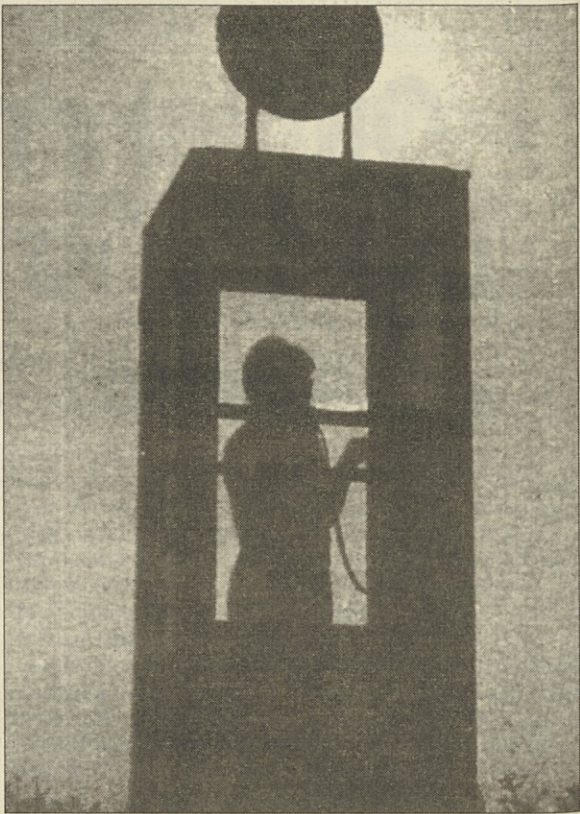
To jim je uspelo sele naslednje jutro. Toda bilo je prepozno. Povedali so jim, da je Shelly prejšnji dan umrla v prometni nesreči. Gospe Peterson je padla slusalka iz rok. Torej je vendarle res, nekdo predvideva nesreče!

V hiši Petersonovih odtelej ni bilo več miru. Na telefon so priključili prisluskovalno napravo in obvestili Scotland Yard. Trudili so se, da bi ujeli glas shrlijevega klicalca, vendar brez uspeha.

Sally je začela izostajati z dela in cedalje pogosteje se je zatekala k psihiatru. Ponoči se je prebujala v strašnih morah, podnevi se je bala iti sama na ulico. Živci so ji vidno pesali.

Telefon je neusmiljeno zvonil. Vsakega tretjega dne v mesecu. In vsak se je zgodila napovedana nesreča, ki je nikakor niso mogli preprečiti. Julija je umrl Georgev studentski prijatelj, avgusta Robinov prijatelj iz sole, septembra njena daljna sorodnica iz Salzburga...

Krog zrtev se je začel ozati. Iz meseca v mesec so umirali ljudje, ki so bili cedalje blizje tej nesrečni družini.

zini. Bil je tretji marec leta 1976. Ob osmih zjutraj se je oglasil telefon.

»Halo,« se je oglasil George, »kdo je na vrsti danes?« Tudi on je bil ze povsem otopel in vdan v usodo.

»Vasa mati, gospod Peterson. Cez pol ure ji bo zastalo srce. Infarkt. Seveda ste pri tem popolnoma ne-močni...« je brezsrčno pojasnil ledeni glas na drugi strani.

George je nemudoma odhitel k materi, vendar je bilo prepozno. Umrla je od hudega srčnega napada. Smrt je znova slavila zmago.

Takrat so se odlocili, da se preselijo. Odsli so v Manchester. Cel april so bili zaposleni z urejanjem stanovanja in prilagajanjem

novi okolici. Kupili so telefonski odzivnik, ki je belezil vsa sporočila, ki so prispela v casu njihove odsotnosti. Bil je tretji april, telefon je cel dan molcal. V njihovi družini je vnovic zavladal optimizem. Mesec je minil brez nesreče in pozivov.

Prišel je prvi maj. Pripravljali so se na izlet v Bolton.

Bil je tretji maj in družina Peterson se nikoli ni vrnila z izleta.

Telefonski odzivnik je v njihovem stanovanju zabeležil naslednje sporočilo: »Danes okoli seste ure se bo na poti iz Boltone v Manchester zgodila prometna nesreča. Zrtve bodo štiri: George, Sally, Robin in Ruth Peterson...«

(B. K.)

ANEKDOTA

O generalu Nelsonu

Med bitko pri otoku Tenerife je angleski admiral Horatio Nelson izgubil roko. Ko se je vrnil v London, je sel k svojemu stalnemu dobavitelju kupit ducat parov nogavic. Trгоvec je izrazil pogumnemu bojevniku sozalje zaradi izgubljenе roke. Nelson pa ga je na kratko odpravil:

»Imeli ste prav pasjo sreco: ce bi bil izgubil nogo, zdaj ne bi pri vas kupoval nogavic.«

SKANDINAVSKA KRIŽANKA

402	TRGOVSKI POSREDNIK	STANJE APATICNEGA CLOVEKA	OBSEZNO LITERAR. DELO	OSEBA, KI MNOGO GOVORI	IME CESKIH KRALJEV	NEDA UKRADEN	CESKA PRITRDILNICA	RUMENO-CVETNA OLJNA KRIZNICA	PREDMET STARINSKE VREDNOSTI	SLAST, APETIT	VENO TAUFER	AMER. FILMSKI IGRALEC (WARREN)	AVTOR: MARKO DRESCEK	NIZJA LESNATA RASTLINA	RADIJ	PRISTAN. V IZRAELU SEV. OD HAIFE	ZLAHTEN INTEREN PLIN (NE)	OSREDNJI PROSTOR STARORIM. HIS	NEKDANJA PAPEZEVA KRONA	NOETOVA BARKA
DEJAVNOST KARBONARJEV V STAR. ITALJI												ARTILE-RUSKI IZSTRELEK								
PRIMERNOST, KORISTNOST (REDKO)												KRIMINALEC V AMER. OKOLJU PERUJSKI INDIJANEC								
DRUZABNI PLES KUBAN. IZVORA				MOGOCNA GORA KAMEN Z AVALE							MOSTVO, EKIPA MESTO NA DOLENJSKEM				ELEMENT HOJE REDEK NEBES. POJAV					
PRIVOTNA PREBIVALKA APENIN. POLOTOKA							ERBIJ CLAN ZBORA V FEVDALNI DOBI			NEKDANJI KANADSKI ALP. SMUCAR READ				VEDENJE, NAVADA SVICARSKO ZDRAVLISCE						
RUSKI PISATELJ (ANDREJ D.)										AMER. FILM. NAGRADA MOSKI LIK V KRSC. UMET.						ZAPIS DOGODKOV PO LETIH, LETOPIŠ	JOHN ADAMS OSEBNI ZAI MEK			GLAVNO MESTO GANE
IVAN CARGO			ORIENT. RIZ. ZGANJE SKRATJE V GERM. MIT.					TEMNI DEL DNEVA SVETLOBA PRED SONC. VZHODOM				GRMICASTA RASTLINA Z RDECI MI CVETI	PLOSC. MOR. RIBA ALBERT EINSTEIN					GORA V TESALJI, GRČIJA	NEKDANJI VODJA JUGOSLAVIJE (JOSIP - TITO)	MAZOLJAVICA
OSEBA, KI SE NOCE IMENOVATI				ANGLESKI PISATELJ FLEMING	MESTO OB KOLUBARI V SRBIJI										TEBANSKA KRALJICA PRITOK DRINE					
ALBANSKI PESNIK (FAN-STILJAN)					LIJUDSTVO V NIGERLJI LANTAN				SVETNISKI SJ AKTINON								KRATEK POZIREK SELMA LAGERLÖF			
POLAGANJE ASFALTNEGA SLOJA												SVED. OPERNA PEVKA (BRIGIT)								
ODEBELJEN DEL DEBLA NAD PANJEM							MESTO V ZAHOD. FRANCIJI					ENCIM, KI RAZKRAJA SKROB								

AMALIZMA
NANTES
RTNA
NISSON
ASFALTIRANJE
SRK
AVREOLA
IBO
NOLI
NOBA
LAZAREVAC
ONE
SKAT
NOC
ARAK
IC
JA
OSKAR
SINJAVSKI
MANIHA
KEN
ER
ITALKA
KORAK
TIM
OCAK
MAMBO
RAKETIR
OPORTUNITETA
GRANATA
KARBONARSTVO
Vodoravno:
RISTITEV:

ŠTIRINOŽNI DRUŽABNIKI

Islandski konji na posestvu Plana

Najstarejša rodovniško vodena pasma na svetu

Na hribčku pred vasjo Selce, tik ob glavni cesti med Postojno in Pivko, se ob robu nedotaknjenih kraških travnikov in gozdov Javorniskega hribovja ter Sneznika razprostira posestvo Plana. Tu domujejo islandski konji - prvi predstavniki te pasme konj pri nas. Gospodarja posestva in rejca konj sta Matjaz in Gisela Ross Pantelic.

Konj na posestvu Plana ne boste našli v hlevu. Ta najstarejša rodovniško vodena pasma konj na svetu živi namreč na prostem; dan in noc, poleti in pozimi. Debela in gosta dolga dlaka jo pozimi varuje pred mrazom in vetrom, poleti pa se ji »kožuh« staniša, da lažje prenaša vročino. Le huda pripeka konja privabi v senco hleva. To pa je le ena od posebnosti islandskih konj, ki so v zadnjih petindvajsetih letih postali v zahodni Evropi zelo razširjena in priljubljena pasma malih konj.

Islandske konje so na Islandijo pripeljali Vikingi že med leti 860 in 935. To so bili večinoma norveški konji, nekaj jih je prislo tudi s Skotske in iz širjav evropskega vzhoda. Leta 1092, pri enem takšnih vnosov novih konj na Islandijo, se je zaradi neopornosti domačih konj pred novimi boleznimi na otoku hitro razširila okužba in pomorila večino islandskih konj. Tedaj je islandski parlament althing (ki je najstarejši parlament na svetu) sprejel se danes veljavni zakon, ki

prepoveduje kakršenkoli uvoz konjev v Islandijo. Tako se je razvila skoraj tišocletna rodovniško nadzorovana čistokrvna reja konj. Zaradi ostrih naravnih pogojev in stroge selekcije so islandski konji zelo vzdržljivi ter zelo spretni ob ježi po terenu. Na Islandiji, kjer imajo so razmeroma malo asfaltiranih cest in obsežna nenaseljena ter neprevozna območja, so ti konji se danes priljubljeno in na zahtevnih zemljiščih tudi edino prevozno sredstvo.

Zaradi lastnosti in zelo prijetnega značaja so postali islandski konji zelo priljubljeni v večini držav z razvitim konjeniškim sportom. Od skupnega števila, približno 140 tisoč, jih danes že več kot polovica živi zunaj Islandije.

Med njimi je tudi tistih dvajset, ki so našli dom na travnikih posestva Plana. Vseh skupaj jih je v Sloveniji že nekaj čez 30. Lastniki in rejci teh konj so združeni v Društvu rejcev islandskih konj Slovenije, katerega predsednica je Gisela Ross Pantelic. »Namen društva, ki ima sedež na posestvu Plana, je to pasmo konj razširiti po vsej Sloveniji, ki je naravnost idealna dežela za jahanje islandskih konjev. Na kraskih gmajnah si lahko privoščite dolge ure jahanja, pri tem pa se ne boste prav nič utrudili, saj je za te konje značilen poseben hod, toelt, brez utrudljivih dvigov in spustov.« pojasnjuje Gisela, ki je doma iz Avstrije. Od tam je tudi prinesla s seboj svojo veliko ljubezen do islandskih konj, s katero navdušuje čedalje več Slovencev. To pa navsezadnje sploh ni težko, saj so islandski konji zaradi svojega prijetnega značaja in zanimivega videza - mimogrede, kar 114 različnih barv teh konj je registriranih - prava paša za oči. Njegova glavna prednost je predvsem v tem, da ob-

Islandski konji so prijetnega značaja ...

vlada kar pet vrst hodov: poleg koraka, kasa in galopa se pass ter že omenjeni toelt. Pri passu konj hkrati pomika obe nogi na isti strani, pri cemer doseže največjo hitrost, pri toeltu pa konj krožno spredaj in zadaj premika noge v stircetrinskem taktu. Noge se pri tem izmenjujejo zelo hitro. To povzroči, da se težišče konja skoraj ne spreminja, torej nič dvigov in spustov. Za jezdeca je to zelo ugoden hod, ki je kljub temu izredno hiter. Islandski konji dosežejo v

toeltu hitrost do 42 kilometrov na uro. Poleg tega živijo islandski konji precej dlje od drugih pasem, saj dosežejo običajno 35 let, pogosto pa tudi 40 let in so za jahanje sposobni celo do 28. leta. Ob vsem tem za vzdrževanje niso dragi, saj gre za izrazito skromne konje.

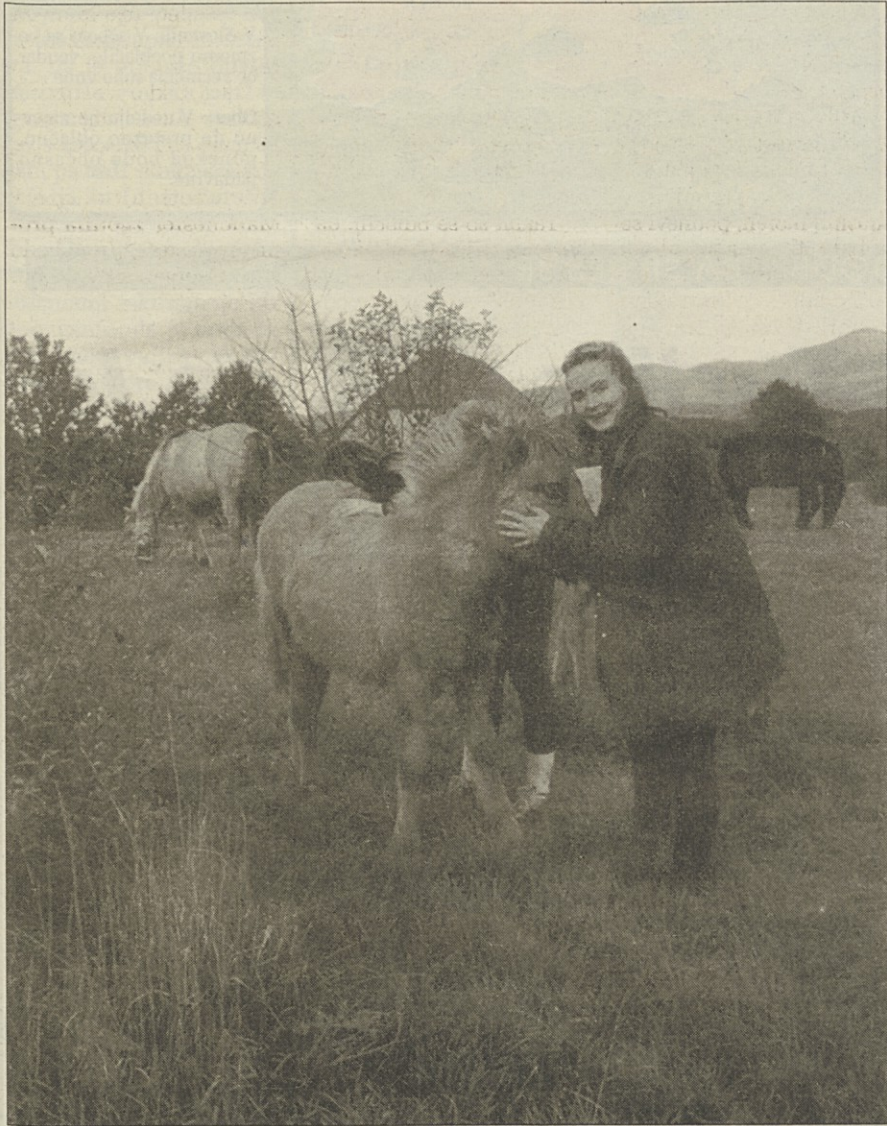
Na posestvo Plana prihaja ob koncu tedna čedalje več radovednih obiskovalcev. Ob predhodnem dogovoru organizirajo jahalne tečaje, za tiste, ki je-žo že obvladajo, pa je na

voljo tudi tekmovalni hipodrom.

Za tečaje in strokovno solanje mladih konjev na posestvu skrbi Karolina Claésson, izkušena trenerka z Danske.

Zaradi nižje rasti in mirnega značaja so islandski konji se posebej primerni za začetnike in tiste, ki se konj bojijo. Pogoji za to, da ta privlačen konjeniški sport razvije tudi v Sloveniji, so torej dani. Ljubiteljev konj pa je pri nas tudi čedalje več.

Mateja Godejsa

... zanimivega videza ...

... in so zelo vzdržljivi

FELJTON

Šege in navade na Kozjanskem (6)

Tudi za otroka kot novega člana skupnosti so veljali določeni tabuji. Tako so vsi, ki so ga prišli prvič pogledat, morali dati prst v zerjavico, da bi odgnali vse zle sile, ki so jih prinesli s seboj, in da noben urok ne bi mogel uničiti otroka.

Dojenčki so navadno spali v posteljici, postlani s tako imenovanim strozokom, koruznim likanjem, vanj so radi dajali kovanec v želji, da bi bil otrok bogat. Zaradi iste želje so kovanec dostikrat dali tudi v vodo, s katero so ga umivali, to vodo pa so lahko zlili samo podnevi.

Kolikor bo Bog dal - ali pa tudi ne

Vse do petdesetih let niso poznali kontracepcije, zato je bilo pri vsaki hiši veliko otrok. Edina zascita je bila spolna vzdržnost. Zenske, ki so lahko prisle do literature, so poznale metodo plodnih in neplodnih dni z merjenjem temperature. V petdesetih letih so uporabljale tablete s kininom, jemale so jih, ko so sumile, da so noseče, ker so povzročale krvavitve. Pozneje so se pojavili kondomi, zenske so pogostje hodile k zdravniku, zacele so uporabljati sodobnejša

kontracepcijska sredstva, za katera pa zlasti starejši pravijo, da povzročajo raka na rodilih.

Pred splošno uporabo sodobnih sredstev zaščite je bila zenska, ki je ugotovila neželeno nosečnost, v veliki stiski. Same so si znale pripraviti zeliščni zvarek, ki naj bi

povzročal krvavitve, vendar je recept danes že pozabljen. Edino, kar je ostalo v spominu, je to, da sta bila v zvaru tudi pelin in petersilj.

Kadar zenski ni ostalo drugega, je odšla k mazački. Nikoli se ni naglas govorilo, s čim se mazačke ukvarjajo in kdo so,

vendar jih je nasla vsaka zenska, ki je hotela narediti splav. Mazačka je sla z dolgo iglo v noznico, da je prebodla plod ali predrla maternico, kar je povzročilo krvavitev. Zaradi izredno nizke stopnje higijene je pri teh posegih pogosto prislo do zastrupitve krvi, zen-

ska pa je velikokrat izkpravela.

Kaj pa je tebe treba bilo...

Jasno je, da so se zenske za splav odločile le v skrajnem primeru; če se je le dalo, so otroka raje obdržale. Zanimivo pa je, da so vasčani bolj obsojali žensko, ki je rodila nezakonskega otroka, kot žensko, ki je naredila splav (kar se je seveda takoj razvedelo), čeprav je to skregano s krščansko dogmo o nedotakljivosti in svetosti cloveskega življenja. V trenutkih iskrenosti so priznali, da so se pred poroko vsi radi »igrali«,

le da so nekatere med njimi imele pač smolo.

Zenska, ki je rodila nezakonskega otroka, je bila v očeh vaske skupnosti gresnica, ki je storila smrtni greh. Njo in otroka je vaska skupnost zavračala in povsem od dobre volje duhovnika je bilo odvisno, ali je otroka sploh hotel krstiti.

Življenje se izteka

Smrt je bila tako kot rojstvo vedno navzoča v vaškem življenju, s seboj pa je poleg žalosti in trpljenja vedno prinašala tudi strah in resnobo.

(Se nadaljuje)
Nives Speh

VREMENSKA SLIKA

Nad Evropo je obsežno območje visokega zračnega pritiska. V visinah se zadržuje nad našimi kraji razmeroma tople in suh zrak. Podatke pripravlja in posreduje Hidrometeorološki zavod.

DOLŽINA DNEVA

Sonce bo vzšlo ob 6.34 in zaslo ob 16.56. Dan bo dolg 10 ur in 22 minut. Luna bo vzšla ob 10.07 in zasla ob 19.44.

ONESNAŽENOST ZRAKA

	24. 10	23. 10
Ljubljana Figovec	48	127
Ljubljana Bežigrad	16	166
Maribor	60	55
Trbovlje	12	58
Hrastnik	13	49
Mejna imisijska vrednost:	350 mikrogramov/m ³	
Kritična imisijska vrednost:	700 mikrogramov/m ³	

BIOPROGNOZA

V večini krajev bo prevladoval ugoden in spodbuden vpliv na počutje in razpoloženje ljudi, le po kotlinah z onesnaženim zrakom bo vpliv manj ugoden.

PLIMOVANJE

Danes: ob 4.37 najnižje -21 cm, ob 10.34 najvišje 47 cm, ob 17.23 najnižje -56 cm, ob 23.59 najvišje 29 cm.
Jutri: ob 5.20 najnižje -13 cm, ob 11.09 najvišje 38 cm, ob 18.08 najnižje -48 cm.

TEMPERATURE V GORAH

	°C
500 m	15
1000 m	12
1500 m	10
2000 m	7
2500 m	5
2864 m	3

NAPOVED ZA POMORSTVO

Veter v slovenskem Primorju: jutraj: SE 4 do 8 vozlov
popoldne: NW 5 do 10 vozlov

VOX POPULI

Ljubimec je neprimerno človek na neprimernem mestu.

Postenje je lep dragulj, vendar iz mode.

DANES

Slovenija: Pretežno jasno bo. Zjutraj in del dopoldneva bo po nižinah megla ali nizka oblačnost. Najvišje temperature bodo od 11 do 16° C. Sosednje pokrajine: Prevladovalo bo jasno vreme. Zjutraj in dopoldne bo po nižinah megla ali nizka oblačnost.

JUTRI

V Sloveniji: V soboto se bo zmerno pooblačilo, vendar bo večinoma suho vreme. Obeti: V nedeljo bo zmerno do pretežno oblačno, ponekod bodo občasno padavine.

SVET / SLIKA PRI SLIKI...ZGODBA PRI ZGODBI...PA ŠE RES JE

Posledice yunnanskega potresa so vse hujše

PEKING - Kitajske oblasti so včeraj priznale, da je torkov potres 6,5 stopnje je v Yunnanu terjal 45 mrtvih, 350 težje in 6.993 lažje ranjenih, porušil je 8.026 poslopij, poskodoval pa 69.400. Prve vesti so namreč navajale manj kot trideset mrtvih in nekaj sto ranjenih. Kitajska civilna zaščita je bila tokrat zgovornejša, saj je navedla, da je potres prizadel 877 tisoč ljudi v 715 vaseh in 85 mestih, občutilo pa ga je 1.494.620 oseb.

Prve zanemarljive ocene posledic potresa so kitajske oblasti posredovale, ker je bil epicenter potresa v nenaseljenem goratem območju. Pozneje pa so ugotovili, da so bile posledice precej hujše, saj so se reševalne kolone le počasi prebijale do odmaknjenih hribovskih vasi. Da bi bila mera polna, je nad celotnim območjem divjal pravi tropski nalič, tako da je trajalo kar dva dni, da so ugotovili resnično stanje.

Tudi v ZDA se je začel zimski čas

Delavec je na orjaski uri na newyorškem Time Squaru kazalec pomaknil za eno uro nazaj, saj je tudi na vzhodni obali ZDA začel po poletnem veljati zimski čas (AP)

Protest kmetov

Francoski kmetje so znani po svojih nasilnih protestih, tokrat pa so si v Parizu omislili bolj »umetniški« protest, saj so iz sadja in zelenjave zgradili 6 metrov visoko piramido (AP)

Spil barvo za lase

KAIRO - Obupan, ker mu ni uspelo odpraviti svojih sivih las, je 70-letni Mohamed Hasan Osman iz egiptovske Kene kar spil steklenico barve za lase in umrl. Pred tem si je že večkrat poskušal pobarvati lase, kot je bilo predpisano, a brez uspeha.

Slaba manekenka

MADRID - »Claudia Schiffer? Nemska krava, ki ne zna defilirati.« To je mnenje pariskega modnega kreatorja španskega rodu Paca Rabanneja, ki ga je objavil madridski dnevnik Diario 16.

V krapu zlat prstan

MOSKVA - Aleksej Guskov ni v jezeru pri ruskem Tambu na trnk ulovil zlate ribice, temveč le navadne krape, v enem pa je našel zlat prstan precejšnje vrednosti, s katerim si bo lahko privoščil marsikateri priblišek.